

Gemeente
Drechterland

Programmabegroting 2022

Inhoudsopgave:

Samenvatting.....	2
Infographic.....	7
Leeswijzer.....	8
Programmaplan.....	9
Programma 1 Bestuur en ondersteuning.....	10
Programma 2 Veiligheid.....	15
Programma 3 Beheer openbare ruimte.....	21
Programma 4 Economie.....	28
Programma 5 Samenleving.....	32
Programma 6 Milieu.....	43
Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling.....	49
Algemene dekkingsmiddelen.....	56
Overhead.....	60
Vennootschapsbelasting.....	63
Onvoorzien.....	64
Paragrafen.....	65
Lokale heffingen.....	66
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	72
Onderhoud kapitaalgoederen.....	80
Financiering.....	83
Bedrijfsvoering.....	88
Verbonden partijen.....	90
Grondbeleid.....	105
Subsidies.....	110
Financiën.....	112
Overzicht van baten en lasten.....	113
Overzicht van baten en lasten per taakveld.....	116
Toelichting uitgangspunten.....	119
Geprognosticeerde balans.....	120

Samenvatting

Inleiding

Geachte leden van de raad,

Bij de behandeling van de kadernota, op 5 juli jongstleden, heeft uw raad naar aanleiding van een door het college gedaan procesvoorstel, een motie aangenomen over de voorgestelde ombuigingen.

Via deze motie werd het college verzocht deze ombuigingen nader uit te werken in de conceptbegroting, waarbij de raad bij de behandeling van de begroting, op basis van de op dat moment beschikbare extra informatie over de door de rijksoverheid ter beschikking te stellen extra financiële middelen, nut en noodzaak van ieder van de voorgestelde ombuigingen af zou kunnen wegen en zo nodig zou kunnen amenderen. In deze samenvatting wordt aangegeven op welke punten de begroting is gewijzigd ten opzichte van de uitgangspunten van de kadernota.

Inmiddels is er meer duidelijkheid over de bedragen waar gemeenten in het kader van de uitspraak van de arbitragecommissie jeugdzorg rekening mee kunnen houden. De afspraak tussen kabinet, VNG en provincies (in hun rol van financiële toezichthouders) is dat er in 2022 rekening gehouden mag worden met 100% van het in arbitrage bepaalde bedrag, en voor de jaren daarna met 75% van de in arbitrage bepaalde bedragen. Voor Drechterland betekent dit dat gerekend mag worden met extra inkomsten van € 1.248.000 in 2022, teruglopend naar € 612.000 in 2025. Daarenboven zijn inmiddels de consequenties van de mei- en septembercirculaire 2021 voor Drechterland bekend geworden. Het effect bedraagt € 1.006.000 (positief) in 2022 en lagere bedragen voor de jaren daarna.

Tabel1: Overzicht extra middelen sinds kadernota

In € 1.000	2022	2023	2024	2025
Extra middelen Jeugdzorg	1.248	1.036	973	897
- waarvan al opgenomen in de begroting		-285	-285	-285
Netto effect Meicirculaire 2021	227	125	27	-23
Netto effect Septembercirculaire 2021	779	642	642	721
Extra middelen na opstellen Kadernota	2.254	1.518	1.357	1.310

Bij de aanbieding van het procesvoorstel aan de vooravond van de behandeling van de kadernota ging het college uit van de mogelijkheid van het beschikbaar komen van substantiële extra middelen. Deze verwachting is dus uitgekomen. Het college stelt voor deze financiële ruimte te betrekken bij de vaststelling van de begroting. Wij doen daartoe een aantal voorstellen: een vijftal aanpassingen aan het ombuigingspakket, een drietal (nieuwe) intensiveringen en een voorstel voor het herstel van de (cumulatieve) indexatie van de gemeentelijke begroting.

Aanpassingen ombuigingspakket

Als gevolg van deze extra ter beschikking gekomen middelen, is het mogelijk de omvang van het voorgestelde ombuigingspakket te verkleinen. Bij de aanpassing van het ombuigingspakket heeft het college geluisterd naar de door uw raad bij de bespreking van de kadernota ingebrachte punten. Naar aanleiding van uw bijdragen zijn een viertal voorgestelde

ombuigingen geschrapt, en is de beoogde opbrengst verhoging van de OZB gehalveerd. Voor OZB betekent dit dat in 2022 geen verdere verhoging van de OZB wordt voorgesteld, anders dan de 4,4% die een gevolg is van de reguliere indexatie en de vorig jaar bij motie door uw raad vastgestelde trendmatige verhoging van de OZB met 3%.

De volgende ombuigingen zijn geschrapt:

- Huishoudelijke Hulp Toeslag (HHT) voor mantelzorgers
- Inkomensgrens minimabeleid van 120 naar 100%
- Tegemoetkoming meerkosten bij ziekte of beperking
- Schrappen extra middelen voor verlenging groeiseizoen

Intensiveringen

Bovendien bieden de extra inkomsten de mogelijkheid om in te spelen op een aantal nieuwe ontwikkelingen op de terreinen van jeugdzorg, de WMO en het onderhoud wegen.

Extra structurele middelen jeugdzorg

Op basis van de ontwikkelingen in de jeugdzorg in 2021 lijkt het verstandig, om, vooruitlopend op de najaarsnota 2021 reeds nu € 400.000 structureel als extra middelen voor de jeugdzorg ter beschikking te stellen. U zult in de najaarsnota nader geïnformeerd worden over de ontwikkelingen in 2021.

Extra structurele middelen WMO

Eveneens lijkt het op het terrein van de WMO, op basis van de ontwikkelingen in 2021, verstandig om reeds nu in ieder geval € 120.000 structureel op te nemen. Ook hierover zult u in de najaarsnota 2021 nader worden geïnformeerd.

Onderhoud wegen

Inmiddels is, onder meer naar aanleiding van de laatste vorstperiode, duidelijk dat we steeds meer te maken krijgen met de gevolgen van achterstallig onderhoud van onze wegen. Onze structurele onderhoudsbudgetten zijn onvoldoende om onze wegen adequaat te onderhouden. Het college stelt daarom nu een drietal zaken voor:

- 1- In 2022 wordt een operatie gestart om het achterstallig onderhoud van onze wegen weg te werken. Dit vindt plaats op basis van een wegininspectie die op dit moment wordt uitgevoerd. Op basis van een eerdere inspectie wordt de omvang van het achterstallig onderhoud nu op tenminste € 1,3 miljoen becijferd, maar in het najaar van 2021 komt hierover meer duidelijkheid. In het kader van deze begroting wordt voor 2022 € 1,3 miljoen vrijgemaakt om komend jaar het achterstallig onderhoud, aan de hand van die eerdergenoemde wegininspectie weg te gaan werken. Die financiële ruimte wordt gecreëerd door € 672.000 te onttrekken aan de reserve Verkeersinfrastructuur, en € 628.000 ten laste te brengen van de exploitatie.
- 2- De structurele middelen voor het onderhoud van de wegen voldoen op dit moment niet. In de kadernota voor 2023 zal, onder andere op basis van de eerdergenoemde onderzoeken, een voorstel voorgelegd kunnen worden om dit te corrigeren.
- 3- In het voorjaar van 2022 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de noodzaak tot een integrale reconstructie van de Streekweg, zoals die bijvoorbeeld ook is uitgevoerd op de Hemmerbuurt. Daarbij wordt onderzocht op welke onderdelen van die weg een integrale reconstructie plaats zou moeten vinden (inclusief bijvoorbeeld het vervangen van de riolering, de aanleg van een regenwaterriool en het verbeteren van de trottoirs). Op basis van dat onderzoek kan in 2022 een investeringsvoorstel worden voorbereid en aan de raad worden voorgelegd. De kosten van dit eerste onderzoek bedragen naar schatting €25.000.

Herstel cumulatieve indexatie gemeentelijke begroting

Zo'n tien jaar geleden is, in het kader van een bezuinigingsoperatie, door de toenmalige raad de meerjarige indexatie van de gemeentelijke begroting geschrapt. Het voorstel is om deze

vanaf nu weer te gaan herstellen, in lijn met de door uw raad op 2 juli 2020 unaniem aangenomen (en door het college omarmde) motie. Als gevolg van de toenmalige afschaffing van deze indexatie moest ieder jaar bij het opstellen van de kadernota (tegen de cijfers van nu) steeds weer € 250.000 structureel gevonden worden. Door het herstellen van de indexatie is dat dan niet langer nodig. Hiermee laat deze raad een veel gezondere begroting na aan de komende raad.

Tabel 2: Voorgestelde wijzigingen ten opzichte van kadernota

In € 1.000	2022	2023	2024	2025
Aanpassing ombuigingspakket				
<i>Programma 3</i>				
- Beschikbaar stellen middelen ivm verlenging groeiseizoen	40	40	40	40
<i>Programma 5</i>				
- Niet afschaffen tegemoetkoming meerkosten bij ziekte of beperking	10	10	10	10
- Niet afschaffen HH toelage	22	22	22	22
- Handhaven huidige inkomensgrens bijzondere bijstand		70	70	70
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>				
- Halvering beoogde opbrengstverhoging OZB, waardoor geen extra tariefverhoging, bovenop eerder afgesproken indexatie+3%	200	200	200	200
Intensiveringen				
- Jeugdzorg	400	400	400	400
- WMO	120	120	120	120
- Planvorming / onderzoekkosten wegen	25			
- Achterstallig onderhoud	1.300			
- Dekking achterstallig onderhoud (res. Verkeersinfra)	-672			
Financieel beleid				
- Herstel cumulatieve indexatie Gemeentelijke begroting		250	500	750
Totaal aanpassingen tov Kadernota	1.445	1.112	1.362	1.612

Deze voorgestelde wijzigingen ten opzichte van het beeld van de kadernota zijn nu verwerkt in de voorliggende begroting.

Tabel 3: Opbouw resultaat begroting vanaf kadernota

In € 1.000	2022	2023	2024	2025
Resultaat kadernota 2021	-554	-279	221	656
- Extra middelen Jeugdzorg	1.248	751	688	612

- Netto effect Meicirculaire 2021	227	125	27	-23
- Netto Septembercirculaire 2021	779	642	642	721
Totaal extra middelen na kadernota	2.254	1.518	1.357	1.310
- Vermindering ombuigingen	-272	-342	-342	-342
- Intensiveringen	-1.173	-520	-520	-520
- Herstellen indexatie		-250	-500	-750
Totaal extra ruimtevraag na kadernota	-1.445	-1.112	-1.362	-1.612
Overige autonome mutaties na kadernota tbv Begroting 2022-2025	-52	-156	-146	-127
Resultaat begroting	203	-29	70	227

Met de voorgestelde wijzigingen legt het college een begroting aan u voor die enerzijds tegemoetkomt aan de belangrijkste door u genoemde punten bij de behandeling van de kadernota, en tegelijkertijd inspeelt op een aantal recente ontwikkelingen, zoals op het gebied van jeugdzorg, WMO en wegen. Daarnaast is de begroting als gevolg van het herstel van de cumulatieve indexatie een stuk robuuster van aard. Dit is met name duidelijk wanneer we kijken naar het reële resultaat.

Structureel en reëel in evenwicht zijnde begroting

Er is sprake van een meerjarig structureel en reëel in evenwicht zijnde begroting voor de jaren 2022-2025.

Van een structureel en reëel in evenwicht zijnde begroting is sprake als de structurele lasten ten minste gedekt worden door structurele baten. Een structureel en reëel in evenwicht zijnde begroting is één van de uitgangspunten om onder repressief toezicht te vallen. Repressief toezicht betekent dat een gemeente zonder voorafgaande goedkeuring van de provincie de begroting en de begrotingswijzigingen kan uitvoeren. Voor dit repressieve toezicht geldt verder dat in het geval dat het structurele en reële evenwicht in de begroting 2022 ontbreekt, dit evenwicht evenwel uiterlijk in het vierde jaar aanwezig is (2025).

In € 1.000

	2022	2023	2024	2025
Resultaat	203	-29	70	227
	voordeel	nadeel	voordeel	voordeel
Incidentele lasten	4.970	1.199	1.378	0
Incidentele baten	4.104	1.144	1.378	0
Resultaat Reëel	1.069	26	70	227
	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel

De incidentele baten en lasten bestaan grotendeels uit enerzijds de winstnemingen in de grondexploitatie en de storting daarvan in de Algemene reserve, en anderzijds de onttrekking aan de Algemene reserve en de storting daarvan in de reserve afschrijvingslasten ter dekking van de afschrijvingslasten van de reconstructie Hemmerbuurt. Ook de uitgaven van

achterstallig onderhoud van de wegen en de gedeeltelijke dekking daarvan vanuit de reserve Verkeersinfrastructuur zijn incidenteel.

Het financiële beeld

De vermogenspositie van de gemeente bestaat uit vreemd vermogen (leningen en voorzieningen) en uitgaven eigen vermogen (reserves).

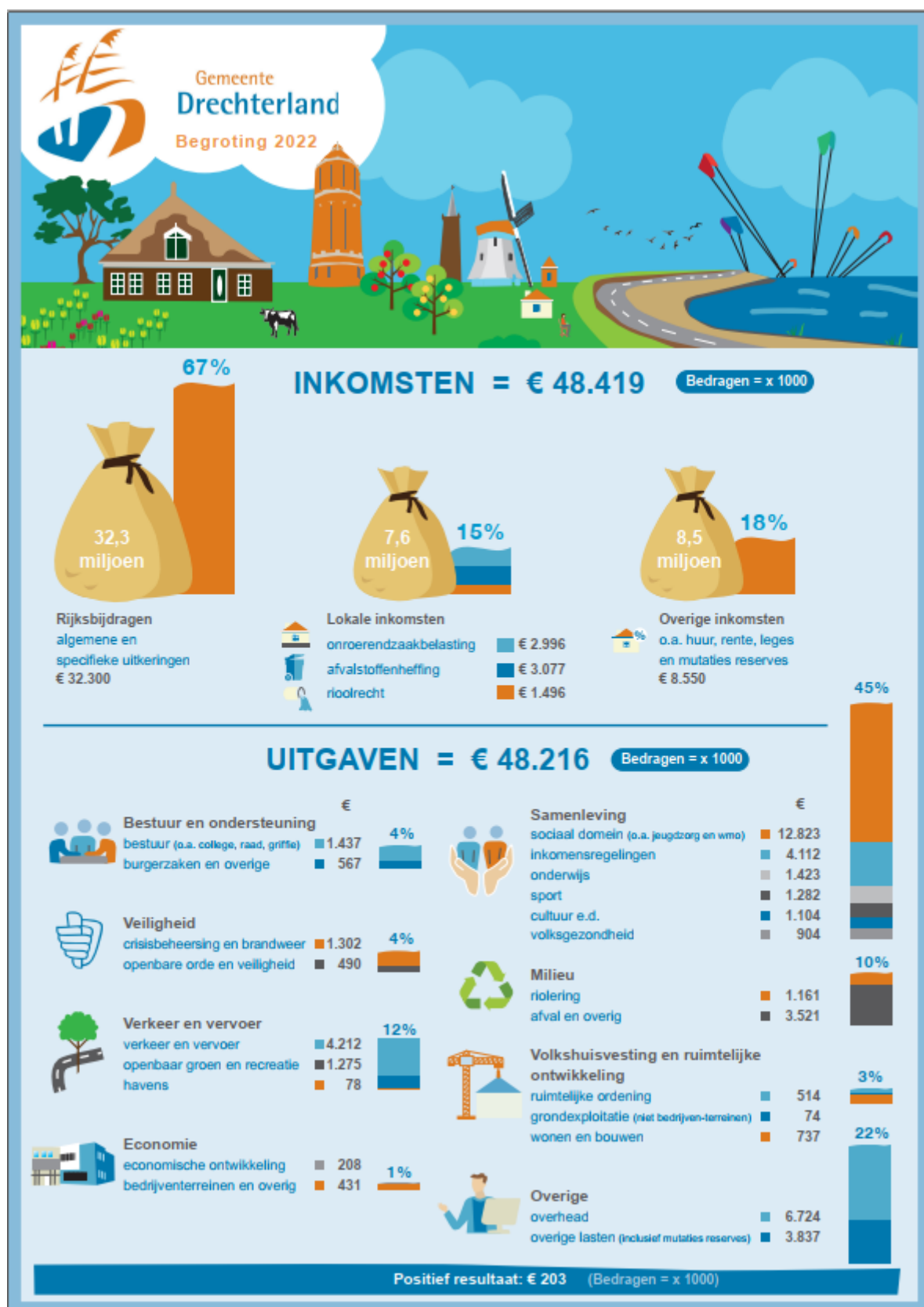
Onderstaande tabel laat het verloop van de reserves en voorzieningen zien per 31-12. Er is een afname van het eigen vermogen (reserves) te zien en een lichte stijging van het vreemd vermogen (voorzieningen).

In € 1.000						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Reserves						
Algemene reserve	6.964	6.699	4.015	5.160	6.538	6.538
Bestemmingsreserves	19.100	17.708	18.899	17.762	16.668	15.575
Totaal reserves	26.064	24.407	22.914	22.922	23.206	22.113
Voorzieningen	5.256	5.382	5.567	5.721	5.735	5.760
Totaal	31.320	29.789	28.481	28.643	28.941	27.873

In meerjarenperspectief is er sprake van een afname van het eigen vermogen van € 4.000.000 ten opzichte van de omvang zoals die bij de vaststelling van de jaarrekening 2020 is bepaald. Deze afname wordt voornamelijk veroorzaakt door incidentele uitnamen uit voorgaande jaren, de onttrekkingen vanuit de reserve afschrijvingslasten voor onder andere de afschrijvingslasten van het gemeentehuis en de Westfrisiaweg en de incidentele onttrekking van € 672.000 in 2022 ter dekking van het incidenteel achterstallig onderhoud van de wegen. Stortingen vinden plaats door winstnemingen op de grondexploitaties.

Bij de voorzieningen valt er in meerjarenperspectief een lichte stijging te constateren ten opzichte van de omvang zoals die bij de vaststelling van de jaarrekening 2020 is bepaald. Deze is onder andere een gevolg van het feit dat de omvang van de storting in de onderhoudsvoorzieningen de eerste jaren hoger is dan de geraamde onttrekking. Deze stortingen en onttrekkingen zijn gebaseerd op de onderliggende beheerplannen.

Infographic

Leeswijzer

De programmabegroting bestaat uit diverse onderdelen. In deze leeswijzer geven wij een korte uitleg.

De begroting bestaat grofweg uit twee delen, een beleidsbegroting en een financiële begroting. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft deze tweedeling voor.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

- Programmaplan

Er zijn zeven programma's en een hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Per programma wordt weergegeven wat willen we bereiken, wat gaan we er voor doen, met wie werken we samen en wat mag het kosten?

Tevens bevat elk programma per taakveld een financiële analyse van de verschillen ten opzichte van de vorige begroting. De richtlijn is om de verschillen vanaf € 20.000 toe te lichten.

- Paragrafen

Na de programma's zijn de verschillende paragrafen opgenomen. De opgenomen paragrafen zijn op grond van het BBV verplicht. Daarnaast hebben wij ervoor gekozen een paragraaf Subsidies op te nemen.

Verplichte indicatoren

Gemeenten hebben een verplichte uniforme basis set beleidsindicatoren opgenomen. In deze begroting zijn de meest recente cijfers opgenomen. De verplichte indicatoren bevatten geen streefcijfers.

Een vergelijk met Nederland of andere gemeenten of afgelopen jaren kunt u zien op:
<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording>

Financiële begroting

Deze begroting bevat specifieke overzichten en toelichtingen op de exploitatie en balansposten, een uiteenzetting van de financiële positie met een toelichting en het wordt afgesloten met een overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld.

Bedragen x € 1.000

De bedragen in de tabellen in deze begroting zijn, tenzij anders vermeld, maal € 1.000.

Programmaplan

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouders: M. Pijl en J.H.N. Broeders

Inleiding

Ontwikkelingen

Nieuwe gemeenteraad

Het jaar 2022 staat in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen. Alsdan wordt voor een periode van 4 jaar de nieuwe gemeenteraad gekozen.

In de eerste maanden zal aan de hand van een inwerkplan de nieuwe raad wegwijs worden gemaakt in de gemeentepraktijk. Zaken als het vergaderstelsel, de informatievoorziening, de raadsinstrumenten, de rollen van de raad, de lopende dossiers en de nieuwe uitdagingen passeren dan de revue.

Tevens ligt het in de bedoeling in overleg te bezien welke onderdelen van de ontwikkelagenda lokale democratie hun beslag kunnen krijgen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Maatschappelijke opgave 4: Burgerparticipatie en dienstverlening

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Als daadkrachtige en verbindende partner bouwt het college samen met de gemeenteraad, de inwoners, de maatschappelijke partners en ondernemers aan de toekomst van de gemeente		
De ingezette wijze van burgerparticipatie (Vitale dorpen) zal met kracht doorgezet worden als ambtelijke werkwijze	Vergroten van de toegankelijkheid van de gemeente.	Onderzoeken of gewerkt kan gaan worden met gemeentelijke contactpersonen.
	Om verder te bouwen aan een vitaal Drechterland wordt met alle betrokkenen helderheid over rollen, verwachtingen en verantwoordelijkheden geschapen.	Er wordt gewerkt aan een vervolg op Vitaal Drechterland.
Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Het toepassen van burgerparticipatie en inbreng van bewoners, maatschappelijke partners en ondernemers bij de verdere vormgeving van bestaand en nieuw beleid dat direct van invloed is op de woon- en leefomgeving		
Intensiveren betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving	Inwoners die meedenken over de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte.	Burgers laten meebeslissen over behoud van de vitaliteit van hun dorpen.
		Samen met de inwoners jaarlijks per kern/wijk een ronde maken door het openbaar gebied om

		samen verbeteringen in beeld te brengen.
Inwoners actief betrekken bij de vorming en de uitvoering van beleid	Proactief informeren van inwoners en ondernemers	Gemeentelijk beleid vertalen naar een heldere boodschap/uitleg.
Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening		
Betere dienstverlening aan inwoners en maatschappelijke partners	Tijdige en correcte besluitvorming op bezwaarschriften.	We passen de LEAN-bezwaarprocedure toe, waarbij de gemeente premediation/de informele aanpak blijft toepassen. Bij ontvangst wordt zo spoedig mogelijk contact gezocht met de bezwaarmaker en de betrokken afdeling.
	We hebben grip op onze dienstverlening en zetten in op verbetering op basis van de verkregen input.	Samen met de regio monitoren we de kwaliteit van onze dienstverlening aan de telefoon, aan de balie en online. De feedback die we uit onderzoeken halen, gebruiken we om onze processen aan te passen.
	Inwoners kunnen ons benaderen via het kanaal dat hun past en wij spelen hierop in. We zijn bereikbaar en komen onze afspraken na.	Naast de traditionele kanalen, post, e-mail en telefoon, zetten we ook nieuwe kanalen in die aansluiten bij de digitale ontwikkelingen. Inwoners kunnen steeds meer producten digitaal afhandelen. Het KCC is ingericht om steeds meer vragen direct te kunnen beantwoorden.
	In 80% van de gevallen kunnen inwoners op de website direct het antwoord op hun vraag	We ontwikkelen onze website continu aan de hand van data-analyse. We weten waar de bezoeker voor komt op onze website en zorgen

	vinden of deze afhandelen.	ervoor dat die informatie beschikbaar is.
		We bieden een toenemend aantal producten digitaal aan, te starten met een groeiend aantal producten van burgerzaken.
		Onze website is toegankelijk, dit betekent dat ook mensen met een visuele beperking of leesmoeilijkheden via onze website informatie kunnen opzoeken of hun aanvraag kunnen indienen.
		Onze website is in 2021 vernieuwd. We betrekken inwoners bij het inrichten en verder ontwikkelen van de website.
		We zetten het burgerpanel in om bij onze inwoners de mate van tevredenheid over de website te toetsen.

Maatschappelijke opgave 5: Samenwerken in de regio

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Actualisering en concretisering van de regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het versterken van onze positie in de regio.		
Ontwikkelen en onderschrijven van gezamenlijke (boven-) regionale ambities.	Actualisering en concretisering van de regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Versterken van de regionale positie	Zorgen voor een goede vertegenwoordiging en inbreng van de gemeente Drechterland in de regio.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Bestuur en ondersteuning werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- SED organisatie,
- Westfries Archief en
- Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBSW).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	3.444	1.964	2.003
Totaal baten	-1.198	-185	-197
Saldo van baten en lasten	2.246	1.779	1.806
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-265	0	0
Resultaat	1.981	1.779	1.806

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Raad	-41	N
Representatie	-20	N
Burgerzaken	36	V
Overige lasten	-14	N
Totaal:	-39	N
Baten:		
Overige baten	12	V
Totaal verschil	-27	N

Lasten:

Raad (€ 41.000 nadeel)

Extra incidentele lasten door de aanstelling van de nieuwe Raad na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022. Daarbij extra structurele lasten door de salarismaatregel raadsvergoeding en standaard inflatiecorrectie. Beide begrotingswijzigingen zijn reeds in de Voorjaarsnota/Kadernota middels Raadsbesluit geaccordeerd.

Representatie (€ 20.000 nadeel)

Zoals vermeld in de kadernota 2021-2025 is het VNG Congres opgeschoven van 2021 naar 2022 i.v.m. Corona waardoor de incidentele uitgave verplaatst is naar 2022.

Burgerzaken (€ 36.000 voordeel)

Extra incidentele lasten in 2021, omdat bij de verkiezingen extra kosten gemaakt zijn door de geldende coronaregels.

Programma 2 Veiligheid

Portefeuillehouder: M. Pijl

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Maatschappelijk effect:

Het is onze ambitie om de veiligheid, zowel objectief als subjectief, voor de inwoners van Drechterland te verbeteren. Hiervoor gaan wij in 2022 aan de slag met de prioriteiten Zorg & Veiligheid, Ondermijning en Evenementenbeleid.

Zorg & Veiligheid

In de afgelopen jaren is een belangrijke ontwikkeling te zien op landelijk, alswel regionaal en lokaal niveau ten aanzien van het thema Zorg & Veiligheid. Naast (door-) ontwikkeling van Zorg & Veiligheidsthema's als *'Personen met Verward gedrag en een Veiligheidsrisico'*, *'Complexe Vastgelopen Casuïstiek'*, *'Nazorg van ex-gedetineerden'* en *'Procesregie op Huiselijk Geweld, (Preventieve) Huisverboden en Overlastproblematiek'* werd ook geïnvesteerd in de transitie van 'Veiligheidshuizen' naar 'Zorg & Veiligheidshuizen' en werd wet en regelgeving aangepast of ontwikkeld (o.a. de Wet Verplichte GGZ, de Wet Zorg & Dwang, de Wet Straffen en Beschermen, de Meldcode Huiselijke Geweld etc) Hierdoor is een belangrijke, (nieuwe) extra sterke samenwerkingsketen ontstaan. Met oog op goede ondersteuning en zorg én in het belang van veiligheid en leefbaarheid is het belangrijk dat integraal samengewerkt wordt tussen zorgprofessionals en veiligheidspartners die samen bijdragen aan een leefbare en veilige samenleving!

Om enerzijds te voldoen aan de wettelijk eisen die aan de gemeente gesteld worden binnen de Zorg & Veiligheidsketen en aan de andere kant om een essentiële bijdrage te kunnen leveren aan de leefbaarheid en veiligheid binnen de gemeente (en de regio) wordt (ook) in het jaar 2022 hierop ingezet.

Ondermijning

Ondermijning is geen afgebakend onderwerp: het is een gevolg van veel verschillende vormen van criminaliteit. Criminelen maken gebruik van bestaande legale structuren uit onze samenleving. Zij richten voor hun activiteiten bijvoorbeeld bedrijven op, vragen vergunningen aan en huren en kopen panden. Hiervoor hebben ze in de 'bovenwereld' medewerking nodig van onder andere makelaars, autoverhuurbedrijven, administratiekantoren en ambtenaren.

De grenzen tussen de bovenwereld en de onderwereld vervagen, met als gevolg dat de samenleving wordt ontwricht en de integriteit en fundamenten van onze samenleving worden aangetast. Ondermijning is de constante invloed van de georganiseerde criminaliteit (onderwereld) op onze samenleving (bovenwereld).

Ondermijning laat zich niet weerhouden door gemeentegrenzen. Alleen met een integrale en regionale aanpak kan ondermijnende criminaliteit worden teruggedrongen. Dit vraagt om interne integrale samenwerking door de ambtelijke organisatie en inspanningen van de gemeente met externe (keten)partners zoals de politie, het openbaar ministerie, het RIEC, de Belastingdienst en waar nodig andere partners.

Voor de jaren 2021/2022 ligt het accent op de volgende prioriteiten:

- Een weerbare organisatie.
- Een veilig buitengebied.
- Aanpak bedrijventerreinen.
- Mensenhandel.

Evenementenbeleid

Evenementen zijn medebepalend voor onze aantrekkelijkheid als gemeente zowel voor onze eigen inwoners, maar ook voor burgers buiten de gemeente en voor toeristen. Evenementen bezorgen bezoekers plezier, stimuleren levendigheid en zorgen voor werkgelegenheid binnen onze gemeente.

We streven naar een bruisende én leefbare gemeente, waarbij we in ons beleid een belangenafweging maken om het draagvlak voor evenementen hoog te houden. We zoeken daarom voortdurend naar de juiste balans tussen plezier en ervaren overlast. Samen met partners organiseren we regie op het aanbod van evenementen.

Het gevarieerde aanbod aan evenementen in onze dorpen willen we behouden. Wij bieden ruimte aan uiteenlopende evenementen omdat zij zorgen voor aantrekkingskracht buiten en sociale cohesie binnen de gemeentegrenzen.

Wij werken aan de doorontwikkeling van ons evenementenbeleid en blijven sturen op een kwalitatief en gevarieerd evenementenprogramma. In 2022 ronden we de actualisatie van het evenementenbeleid af, waarvan we de eerste stappen hebben gezet eind 2021.

Verder willen we meer investeren in ons vergunningsverleningsproces. Aan de ene kant om de kwaliteit van de evenementenaanvragen kwalitatief te verbeteren en aan de andere kant om het proces beter te borgen in de gemeentelijke organisatie.

Maatschappelijke opgave 1: Verbeter de kwaliteit van de leefomgeving

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Drechterland is een veilige gemeente.		
Zorg en Veiligheid		
Vergroten leefbaarheid en veiligheid(-sgevoel) inwoners SED	Minimaliseren recidive criminaliteit/ overlast/ maatschappelijke onrust.	▪ Aansturing en procesregie op complexe en vastgelopen Zorg & Veiligheid casuïstiek binnen een integraal kader. ▪ Aansturing en procesregie op nazorg aan ex-gedetineerden op de vijf leefgebieden (ID bewijs, schulden, zorg, huisvesting en inkomen). ▪ Vroegtijdig signaleren van (dreigende-/ jeugd-) overlastsituaties en (preventief) inzetten van interventies op domein-, groeps- en individueel niveau om verder afglijden te voorkomen. ▪ Meer fysiek toezicht op de straat door vaste buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's), in dienst van de gemeente Drechterland.
Ondermijning		
Weerbare organisatie	Een weerbare organisatie tegen ondermijnende criminaliteit en criminele beïnvloeding.	▪ Implementeren aanbevelingen weerbaarheidsscan, onder andere door te investeren in bewustwording. ▪ Het inrichten van een intern meldproces zodat signalen over ondermijning binnen de

		organisatie gedeeld kunnen worden. ▪ Het versterken van de gemeentelijke informatiepositie in samenwerking met ketenpartners.
Veilig buitengebied	Ondernemers en bewoners van het buitengebied weerbaar maken tegen ondermijnende criminaliteit.	▪ Het voortzetten van het project Veilig Buitengebied dat in 2021 is gestart, onder andere door de borging van de integrale (regionale) samenwerking en het contact met ondernemers/bewoners in het buitengebied. ▪ Het inrichten van een meldproces zodat signalen vanuit externen met de organisatie gedeeld kunnen worden. ▪ Het versterken van de preventieve aanpak door het uitvoeren van integrale controles.
Aanpak bedrijventerreinen	Een gezond ondernemersklimaat op bedrijventerreinen door het weren van criminelen en criminele activiteiten.	▪ Het borgen van de integrale (regionale) samenwerking en het contact met ondernemers. ▪ In samenwerking met de afdeling Economische Zaken, ketenpartners en ondernemers verkennen welke barrières ingezet kunnen worden tegen ondermijning/georganiseerde criminaliteit op bedrijventerreinen. Hierbij kan gedacht worden aan barrières zoals parkmanagement, cameratoezicht etc. ▪ Het versterken van de preventieve aanpak door het uitvoeren van integrale controles.
Mensenhandel	Het voorkomen van uitbuiting binnen de gemeente door te signaleren, controleren en daarnaast te zorgen voor passende opvang voor de slachtoffers van mensenhandel.	▪ Als gemeente voldoen aan het basisniveau mensenhandel, in samenwerking met de afdeling Samenleving. ▪ Het trainen van medewerkers binnen de organisatie zodat zij mensenhandel adequaat kunnen herkennen en signaleren. ▪ Het inrichten van een intern meldproces zodat signalen over

		mensenhandel binnen de organisatie gedeeld kunnen worden. ▪ Het versterken van de preventieve aanpak door het uitvoeren van integrale controles.
Crisisbeheersing		
Crisisorganisatie (project Brandveilig Leven)	De brandveiligheid en het veiligheidsbewustzijn van de inwoners van de gemeente Drechterland vergroten.	Aanbieden van: ▪ Voorlichting over brandveiligheid ▪ Online en fysieke woningchecks ▪ Woningbezoeken voor kwetsbare personen
Evenementen		
Veilige evenementen	Geactualiseerd evenementenbeleid	• Wij werken aan een doorontwikkeling van ons evenementenbeleid en streven naar een kwalitatief en gevarieerd evenementenprogramma. • In 2022 actualiseren we het lokale evenementenbeleid en passen we deze aan conform de landelijke wet- en regelgeving (zoals de omgevingswet). • Meer investeren in ons vergunningsverleningsproces en de daarbij horende dienstverlening.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020	2021
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	9	7	3	N.B.
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,5	0,3	1	N.B.
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,3	2,8	1,8	N.B.
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,8	2,5	1.	N.B.
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,3	3,6	4,6	N.B.

*N.B. – Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Veiligheid werken we samen met de volgende verbonden partij:

- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Deze verbonden partij wordt verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	1.752	1.846	1.792
Totaal baten	-4	-14	-14
Saldo van baten en lasten	1.748	1.832	1.778
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-44	-88	-11
Resultaat	1.704	1.744	1.768

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021(>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-40	N
Incidenteel budget 2021	77	V
Overige verschillen	17	V
Totaal verschil	54	V

Lasten:

Bijdrage SED (€ -40.000 nadeel)

De bijdrage SED is voor 2022 € 10.833.000 en wordt op basis van de laatst bekende gegevens verhoudingsgewijs toebedeeld aan de taakvelden over de diverse programma's. Doordat de bijdrage aan SED hoger is dan in 2021, kunnen verschillen ontstaan in de toerekening aan de programma's.

Incidenteel budget 2021 (€ 77.000 voordeel)

Betreft incidentele overheveling van het CUP-budget aanpak ondermijning uit 2020 die in de begroting 2021 is verwerkt en derhalve niet terugkomt in de begroting 2022.

Toelichting op afwijkingen reserves

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Baten:		
Onttrekking AR - incidenteel budget 2021	-77	N
Totaal verschil	-77	N

Baten:

Onttrekking AR - incidenteel budget 2021 (€ 77.000 nadeel)

Zie verklaring bij lasten. Het incidenteel budget 2021 is gedekt door een bijdrage uit de algemene reserve.

Programma 3 Beheer openbare ruimte

Portefeuillehouders: J.H.N. Broeders en S. Visser-Botman

Inleiding

De gemeente streeft naar een betaalbare, functionele, veilige en duurzame openbare ruimte. In 2018 zijn de financiële consequenties van de kapitaalgoederen door de gemeenteraad voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld: de openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden.

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en bruggen. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van de kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

Binnen dit programma zijn de volgende beleidsnota's leidend:

- Kadernotitie beheer openbare ruimte (2011)
- Rapportage 'Beheren op beeldkwaliteit' (2012)
- Beheerplan kapitaalgoederen openbare ruimte (2018)
- Startnotitie burgerparticipatie (2015)
- Groenbeleidsplan Drechterland 2015-2025
- Onkruidbestrijding op verharding 2015
- Beleidsnotitie Snippergroen (2014)
- Speelruimtebeleid 2014-2023 (2014)
- Uitvoeringsplan Speelruimtebeleid 2020-2023 (2020)
- Waterplan 2011 t/m 2021 (2012)

Bovenstaande opsomming bevat de beleidsdocumenten. De uitwerking van het beleid vindt plaats in beheer- of uitvoeringsplannen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Maatschappelijke opgave 1: Verbeter de kwaliteit van de leefomgeving

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Verhogen kwaliteit onderhoud openbare ruimte		
Bevorderen van gezondheid door spelen en bewegen. Bevorderen van de sociale cohesie (een prettige leefomgeving in de buurt).	Duurzame passende en uitdagende speellocaties voor kinderen van 2 tot 16 jaar.	• Na inspecties en/of op verzoek van bewoners worden speelvoorzieningen vervangen hersteld of opgewaardeerd.
De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden	Het in stand houden van veilige en functionele verkeersbruggen en fiets/voetgangersbruggen.	Bruggen • In 2022 wordt een volgend paar (2) houten fiets/voetgangers bruggen vervangen door bruggen van composiet
		• In 2022 wordt het restant houten fiets/voetgangersbruggen van een nieuwe anti-sliplaag

		voorzien, waar in 2021 het budget niet toereikend was. Oeververdedigingen - In 2022 wordt het vervangen van beschoeiingen en het aanleggen van natuurvriendelijke oevers hervat. Wegen. - In 2022 wordt er volgens planning groot onderhoud uitgevoerd aan het wegenareaal. Dit betreft werkzaamheden aan zowel asfalt als wel elementenverhardingen. - De focus voor het asfalt zal in 2022, net als in 2021, het wegwerken van de ontstane winterschade zijn. Deze wegen zullen dan worden voorzien van een nieuwe asfalt-deklaag. - Om het aantal meldingen/klachten van de burger over de staat van de voet, - en fietspaden te verminderen zijn we 2021 gestart met groot onderhoud aan diverse voet,- en fietspaden. Dit wordt in 2022 voortgezet.
	De openbare verlichting veilig en functioneel houden.	Openbare verlichting - Openbare verlichting: In 2022 wordt een vervolg gegeven aan het planmatig vervangen van de openbare verlichting om de bedrijfszekerheid van de straatverlichting op termijn te waarborgen. Dit is van belang voor het behoud van de verkeersveiligheid en sociale veiligheid. - Om het veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting te laten functioneren, worden voedingskasten en kabels planmatig vervangen.
		Uitvoering geven aan het bomenbeleidsplan

Een goede kwaliteit van de openbare ruimte waarover bewoners tevreden zijn	Adequaat beheer en eventueel uitbreiden van het bomenbestand	In 2021 is het opstellen van een nieuw bomenbeleidsplan afgerond. De komende jaren zal hier verder uitvoering aan gegeven worden. Bomen worden in een cyclus van 3 jaar geïnspecteerd. Uit de inspecties volgen onderhouds- en/of vervangingsmaatregelen die afhankelijk van de prioriteit binnen de gestelde termijnen worden uitgevoerd.
	openbare ruimte wordt planmatig beheerd.	Groen: In het kader van de ombuigingen is besloten het onderhoudsniveau te verlagen naar C niveau (laag). De afgelopen jaren is gebleken dat door het verlengen van het groeiseizoen de afgesproken beeldkwaliteit niet werd gehaald en feitelijk al op C niveau werd onderhouden. Het onderhoudsniveau van gazons en de onkruidbestrijding in beplanting wordt hiermee geconsolideerd.
Vergroten biodiversiteit	het bevorderen van de biodiversiteit door stimuleren van het insecten rijkdom.	Er wordt uitvoering gegeven aan het in 2021 vastgestelde beheerparagraaf biodiversiteit.
Verhogen verkeersveiligheid door optimalisering infrastructuur		
Beter openbaar vervoer	Flexibel openbaar vervoer, in ieder geval van huisadres naar OV-knooppunten.	Inzetten op flexibel openbaar vervoer is een taak van de provincie. Het doel is de snelheid en betrouwbaarheid van het provinciaal stroomlijnnennet te vergroten en tegelijkertijd de efficiency te verbeteren. De ov-projecten vinden veelal plaats op gemeentelijke grond. Samen met betreffende gemeenten en vervoerders wordt aan oplossingen gewerkt.
Optimaliseren fietsinfrastructuur	Meer, snellere en veiligere fietsverbindingen.	- Opstellen van een fietsbeleidsplan - De provincie Noord-Holland zet in op doorfietsroutes tussen steden en recreatieve routes waarvan de snelfietsroute tussen Hoorn en Enkhuizen onderdeel uitmaakt.

Optimaliseren weginfrastructuur	Mogelijke aansluiting Tolweg op N302.	Het uitwerken van de haalbaarheid waarbij de maatschappelijke en ruimtelijke aspecten, de verkeersgevolgen, de financiële gevolgen en de mogelijkheden om dit te financieren worden uitgewerkt. Hierbij worden de mogelijkheden met de Provincie en de gemeente Medemblik besproken. Daarnaast wordt met het Recreatieschap de mogelijkheid voor de doorvaarbaarheid besproken.
	Verbeteren van de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid.	Bij de reconstructie van straten worden de inrichting verbeterd en verkeersveilig ingericht.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Beheer openbare ruimte werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord,
- Archeologie West-Friesland en
- WerkSaam Westfriesland.

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	3.766	4.213	5.565
Totaal baten	-85	-64	-64
Saldo van baten en lasten	3.682	4.148	5.501
Toevoeging aan reserves	43	0	3.000
Onttrekking aan reserves	-940	-929	-4.240
Resultaat	2.785	3.219	4.461

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021(>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-104	N
Kapitaallasten	-47	N
Incidenteel	202	V
Ombuigingen 2021	-20	N
Vitaal Drechterland	20	V
Onderhoud wegen	-33	N
Onderhoud groen	-55	N
Achterstallig onderhoud wegen	-1.300	N
Overige verschillen	-16	N
Totaal verschil	-1.353	N

*Lasten:*Bijdrage SED (€ -104.000 nadeel)

De bijdrage SED is voor 2022 € 10.833.000 en wordt op basis van de laatst bekende gegevens verhoudingsgewijs toebedeeld aan de taakvelden over de diverse programma's. Doordat de bijdrage aan SED hoger is dan in 2021, kunnen verschillen ontstaan in de toerekening aan de programma's.

Kapitaallasten (€ -47.000 nadeel)

De kapitaallasten van de investeringen van 2021 worden pas zichtbaar in het jaar volgend op de ingebruikname van de investeringen. Hierdoor ontstaat jaarlijks een verschil op de kapitaallasten ten opzichte van het voorgaande jaar.

Incidenteel (€ 202.000 voordeel)

Dit betreffen posten welke incidenteel voor 2021 waren en geen structureel karakter hebben en derhalve voor 2022 niet zijn begroot. Het gaat in programma 3 om de volgende zaken:

- Overhevelingsbesluit Padlandbos (€75.000 voordeel)
- Overhevelingsbesluit bomenonderhoud (€40.000 voordeel)
- Overhevelingsbesluit verkeersscenario's Hoogkarspel (€36.000 voordeel)
- Overhevelingsbesluit CUP Noord Zuid verbinding (€51.000 voordeel)

Ombuigingen 2021 (€ -20.000 nadeel)

In 2021 is gekozen voor een aantal ombuigingen. Hierdoor zal in 2022 op het volgende onderdeel minder worden uitgegeven:

- Waterwegen in verband met overdracht stedelijk water

Recreatie en toerisme alliantie vitale dorpen (€ 20.000 voordeel)

Dit betreffen posten welke incidenteel voor 2021 waren en geen structureel karakter hebben en derhalve voor 2022 niet zijn begroot. Het gaat in programma 3 om de volgende zaken:

- Overhevelingsbesluit R1 Drachterveld (€10.000 voordeel)
- Overhevelingsbesluit R2 Fietspad Schellinkhout Wijdenes (€10.000 voordeel)

Onderhoud wegen (€ -33.000 nadeel)

Het onderhoud budget voor de wegen is in 2022 hoger ten opzichte van 2021, dit is vastgesteld in de begroting van 2021.

Onderhoud groen (€ -55.000 nadeel)

Voor 2022 is er € 55.000 extra beschikbaar gesteld voor het onderhoud van het openbaar groen in verband de verlenging van het groeiseizoen.

Achterstallig onderhoud wegen(€ -1.300.000 nadeel)

Voor 2022 wordt er € 1.300.000 extra beschikbaar gesteld voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud aan de wegen. Ter gedeeltelijke dekking wordt € 672.000 onttrokken aan de reserve Verkeersinfrastructuur.

Toelichting op afwijkingen reserves

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Storting reserve Afschrijvingslasten	-3.000	N
Totaal:	-3.000	N
Baten:		
Onttrekking Algemene reserve	3.000	V
Onttrekking Reserve afschrijvinglasten - afschrijvingslast Hemmerbuurt	100	V
Incidentele onttrekkingen 2021	-147	N
Onttrekking Reserve groot onderhoud wegen	-314	N
Onttrekking Reserve Verkeersinfra – Achterstallig onderhoud wegen	672	V
Totaal:	3.311	V
Totaal verschil	-311	N

Lasten:

Storting reserve Afschrijvingslasten (€ 3.000.000 nadeel)

Ter verbetering van het structurele resultaat en met inachtnaam van de ontwikkeling van de Algemene reserve is in de kadernota 2021 besloten een bedrag van € 3.000.000 te onttrekken aan de Algemene reserve en deze te storten in de reserve afschrijvingslasten Dit ter dekking van de afschrijvingslasten van de reconstructie van de Hemmerbuurt.

Baten:

Onttrekking Algemene reserve (€ 3.000.000 voordeel)

Zie toelichting storting reserve afschrijvingslasten

Onttrekking reserve afschrijvingslasten (€ 100.000 voordeel)

met ingang van 2022 worden de afschrijvingslasten van de reconstructie Hemmerbuurt gedekt uit de reserve Afschrijvingslasten.

Incidentele onttrekkingen 2021 (€ 147.000 nadeel)

In 2021 hebben er incidentele onttrekkingen plaatsgevonden aan de Algemene reserve, de reserve Verkeersinfrastructuur en de reserve Vitale dorpen ter dekking van incidentele lasten in 2021 (Overheveling projectbudgetten).

Onttrekking reserve groot onderhoud wegen (€ 314.000 nadeel)

In een eerder stadium is besloten om de reserve groot onderhoud wegen in drie jaar af te bouwen naar 0. In 2021 heeft de laatste onttrekking plaatsgevonden aan de reserve groot onderhoud wegen.

Onttrekking reserve Verkeersinfrastructuur (€ 672.000 voordeel)

Voor 2022 wordt er € 1.300.000 extra beschikbaar gesteld voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud aan de wegen. Ter gedeeltelijke dekking wordt € 672.000 onttrokken aan de reserve Verkeersinfrastructuur.

Programma 4 Economie

Portefeuillehouders: Y. Roos-Bakker en M. Pijl

Inleiding

We maken het ondernemersklimaat zo aantrekkelijk mogelijk. Algemeen zetten we in op behoud van de werkgelegenheid en bedrijvigheid in de regio en specifiek voor de gemeente. Allereerst gaat het daarbij om vestigingslocaties van bedrijven die aantrekkelijk zijn en blijven. Ook willen we lokale bedrijven de mogelijkheden bieden om zich te blijven ontwikkelen. Regionaal is een aantal ambities benoemd in het Pact van Westfriesland. Speerpunten daarvan zijn onder andere arbeidsmarkt, toerisme, agrarische ontwikkeling en een brede ondersteuning van het MKB.

Ontwikkelingen

De Corona crisis heeft diepe sporen getrokken in de economie. Ook lokaal en regionaal is dat merkbaar, al zijn de signalen dat veel sectoren zich weer herstellen. We monitoren de effecten op onze regionale bedrijfsleven waardoor we sneller kunnen inspringen op problemen en knelpunten en beleid mogelijk aanpassen.

Op het gebied van toerisme is er veel veranderd sinds de uitbraak van corona. Dit jaar bleven nog veel buitenlandse toeristen weg uit de regio. Voor 2022 is onzeker hoe het zal verlopen. Drechterland heeft de ambitie om in de toekomst met name op het gebied van agrotourisme de toeristen te bevorderen om naar onze gemeente te komen. Hier zal de samenwerking met de destinationmarketing organisatie (DMO) opgezocht worden. In het herstel van de lokale economie merken we een toenemende ontwikkeling van klein ondernemerschap in het landelijk gebied. Wij zien initiatieven ontstaan die het agrotourisme stimuleren en de ontwikkeling van fiets- en wandelroutes.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Stimuleren van economische bedrijvigheid		
Bevorderen werkgelegenheid en bedrijvigheid	Er is een lokaal economisch beleidsplan, met economische agenda.	• De lokale activiteiten zijn afgestemd op de regionaal Economische Agenda Westfriesland. O.a. • Startersloket • Digitalisering MKB • Duurzaamheidsloket bedrijventerreinen
	Inzicht in de waardering van het ondernemersklimaat	• We meten eenmaal per twee jaar de lokale waardering van het ondernemersklimaat
	Een aanspreekpunt voor ondernemers waar zij met vragen terecht kunnen.	• We versterken het accountmanagement voor bedrijven in samenwerking met Werksaam en het Ontwikkelingsbedrijf. Ook houden we intensief contact met de ondernemersverenigingen.

	Een vitale economische regio.	• Uitvoering van het jaarplan Ontwikkelingsbedrijf en voortzetten van succesvolle projecten uit de regionaal economische agenda.
Verhogen kwaliteit ICT infrastructuur, ook in de buitengebieden.		
Verhoging kwaliteit ICT-infrastructuur, ook in de buitengebieden.	Snel internet voor alle adressen in de gemeente	• We monitoren het aanbod aan internet en waar nodig stimuleren richting providers en inwoners. Er zijn glasvezel partijen gestart met het onderzoek naar de aanleg van glasvezel in de gemeente.
Doorontwikkelen en uitbreiden aanbod recreatie en toerisme		
Realisatie parkeerplaats Uiterdijk	Een uitbreiding van de parkeercapaciteit voor het recreatieterrein Uiterdijk.	• Een parkeerplaats van 25 plaatsen aanleggen in grastegels.
Beleid nieuwvestiging Horeca	Duidelijk beleid en regelgeving voor horecaconcepten die het toeristisch-recreatief aanbod verbeteren.	• Een integraal afwegingskader opstellen voor initiatieven voor horeca.

Indicatoren

	Nulmeting 2019*	2021*	2022
Ondernemersklimaat	6,2	6,2	6,5
Vestigingsklimaat	6,3	6,3	6,4
Juiste prioriteiten stellen economisch beleid	18 %	18%	18%
Wijze waarop de gemeente ondernemers betreft en de samenwerking zoekt	5,0	5,0	5,7

*De meting in 2021 wordt uitgevoerd, de uitkomsten zijn nog niet bekend

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020	2021
Functiemenging	%	LISA	43,2	42,1	N.B.	N.B.
Vestiging van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	145,7	147,6	156,6	N.B.

*N.B. – Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Economie werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- Recreatieschap Westfriesland en
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord.

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	924	990	639
Totaal baten	-502	-526	-98
Saldo van baten en lasten	422	464	541
Toevoeging aan reserves	184	127	29
Onttrekking aan reserves	-96	-22	0
Resultaat	510	569	570

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021(>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-62	N
Kapitaallasten	22	V
Incidentele budgetten 2021	59	V
Zuiderkogge 4B	326	V
Overige verschillen	6	V
Totaal:	351	V
Baten:		
Zuiderkogge 4B	428	N
Totaal verschil	-77	V

Lasten:

Bijdrage SED (€ -62.000 nadeel)

De bijdrage SED is voor 2022 € 10.833.000 en wordt op basis van de laatst bekende gegevens verhoudingsgewijs toebedeeld aan de taakvelden over de diverse programma's. Doordat de bijdrage aan SED hoger is dan in 2021, kunnen verschillen ontstaan in de toerekening aan de programma's.

Kapitaallasten (€ 22.000 voordeel)

Door de verkoop van het voormalig gemeentehuis in Venhuizen (Westeinde 5), zijn de kapitaallasten van dit pand komen te vervallen.

Incidentele budgetten 2021 (€ 59.000 voordeel)

OVH Digitale bereikbaarheid	€ 22.000
aanvullende meting zwemwater Wijdenes	€ 4.000
beleid nieuwvestiging horeca	€ 10.000
parkeerplaats Uiterdijk	€ 23.000

Grondexploitatie bedrijventerrein Zuiderkogge 4B (€ 326.000 voordeel)

Er zijn in 2022 minder uitgaven begroot. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Grondbeleid.

Jaarlijks wordt het saldo van lasten en baten geactiveerd en verantwoord op de balans. Op deze wijze ontstaat op de balans een boekwaarde per project. Deze lasten en baten hebben dus in eerste instantie geen invloed op begroting en jaarrekening. Pas wanneer een exploitatie is afgerond wordt een financiële afwikkeling gemaakt en komt een eventueel eindresultaat ten gunste of ten laste van de begroting en de jaarrekening van dat jaar.

Baten:

Grondexploitatie bedrijventerrein Zuiderkogge 4B (€ 428.000 nadeel)

Er zijn in 2022 minder inkomsten begroot. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Grondbeleid.

Toelichting op afwijkingen reserves

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Storting AR - Zuiderkogge 4B	98	V
Baten:		
Onttrekking AR - incidenteel budget 2021	-22	N
Totaal verschil	76	V

Lasten:

Storting AR - Zuiderkogge 4B (€ 98.000 voordeel)

Winstneming grondexploitatie bedrijventerrein Zuiderkogge 4B: zie toelichting op de lasten. De verwachte winstneming in 2022 is op basis van de voorgeschreven methode lager. Hierdoor wordt er een lagere storting in de Algemene Reserve begroot.

Baten:

Onttrekking AR - incidenteel budget 2021 (€ 22.000 nadeel)

Zie verklaring bij lasten. Het incidenteel budget Digitale bereikbaarheid 2021 is gedekt door een bijdrage uit de algemene reserve.

Programma 5 Samenleving

Portefeuillehouders: S. Visser-Botman en M. Pijl

Inleiding

In de gemeente Drechterland streven we ernaar dat iedereen meedoet. Het grootste deel van de inwoners redt zichzelf en beschikt over voldoende zelf organiserend vermogen om tegenslagen op te vangen. Waar inwoners dit niet kunnen, biedt de gemeente ondersteuning, die gericht is op zelfredzaamheid en het behoud van regie. Verder spelen we in op initiatieven van inwoners en stimuleren we een actieve deelname en betrokkenheid. Zo wordt de kracht van inwoners van de gemeente Drechterland gemobiliseerd en delen we onze verantwoordelijkheid als overheid samen met onze inwoners en organisaties. De betrokkenheid en verbinding met elkaar wordt vergroot (sociale cohesie). Dit resulteert in een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt. Deze uitgangspunten zijn vastgesteld met de visie Sociaal Domein: 'Thuis in Drechterland'.

Ontwikkelingen

Woonplaatsbeginsel jeugdwet

Vanaf 1 januari 2022 gaat het woonplaatsbeginsel van start. De oorspronkelijke gemeente waar het kind of een jongere stond ingeschreven volgens het Basisregistratie Personen bij de start van aaneengesloten verblijf, is financieel verantwoordelijk voor de geboden jeugdhulp. Voor gemeenten die financieel nadeel ondervinden van deze werkwijze wordt een compensatieregeling ingesteld.

Breed offensief – Rijksagenda voor mensen met een arbeidsbeperking

Het breed offensief is een brede Rijksagenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Met het breed offensief wil het kabinet meer mensen met een beperking aan een baan helpen en aan het werk houden. In de Tweede Kamer ligt een wetsvoorstel met diverse maatregelen om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Waarschijnlijk wordt het voorstel behandeld na het aantreden van een nieuw kabinet. De meeste maatregelen betreffen re-integratie instrumenten (WerkSaam). Het kabinet wil echter ook mensen met een arbeidsbeperking meer stimuleren om te studeren en heeft daarvoor in het wetsvoorstel de individuele studietoelage – een vorm van bijzondere bijstand - uitgebreid. Bijzondere bijstand wordt door de gemeente uitgevoerd.

De individuele studietoelage

Het doel van individuele studietoelage is om mensen met een arbeidsbeperking financieel te ondersteunen zodat zij gestimuleerd worden om een studie te volgen en af te maken. Het is voor deze groep vaak moeilijk om een studie te combineren met een bijbaan. Of een bijbaan is niet mogelijk vanwege de arbeidsbeperking. De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft daarom een wetswijziging ingediend om jongeren met een structurele medische beperking, die niet kunnen bijverdienen naast en tijdens hun studie, extra financieel te ondersteunen. De behandeling van de wetswijziging is onlangs opnieuw op verzoek van de Tweede Kamer uitgesteld. De verwachting is nu dat de ingangsdatum 1 januari 2022 wordt.

Versterking gemeentelijke anti-discriminatievoorziening

In 2009 is de Wet gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen (Wga) in werking getreden. Daarin is onder andere opgenomen dat alle gemeenten dienen te voorzien in een Anti Discriminatie Voorziening (ADV). Uit onderzoeken blijkt dat de huidige financiering voor de uitvoering van de Wga-taken al enige jaren tot knelpunten leidt. De meeste ADV's zijn op dit moment zeer krap bemeten en bij het grotere publiek relatief onbekend. Om die reden wordt er vanaf 2021 structureel ruim € 6,9 miljoen extra aan de algemene uitkering voor gemeenten toegevoegd. De financiering van de organisatie van en het toezicht op de ADV's zal, als onderdeel van de aangekondigde versterking van de aanpak van discriminatie, het komende jaar onderzocht worden. De uitkomsten van het onderzoek kunnen mogelijk leiden tot

wijzigingen. Als dit nodig blijkt te zijn, zullen gemeenten tijdig geconsulteerd en geïnformeerd worden.

Effecten corona

De langdurige effecten van corona en de lock-downs zijn niet nog niet altijd bekend. Mogelijk leidt dit tot een toename van zorg of problemen binnen het middenveld. De signalen blijven wij ook in 2022 volgen. Voor nu lijkt de veerkracht van de inwoners en maatschappij groot.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Samen leven

In onze gemeente zijn voorzieningen en gelegenheden die ontmoeting en onderlinge verbinding stimuleren en versterken. Er is sprake van een levendige gemeente met inwoners die (naar eigen vermogen) meedoen, bijvoorbeeld door actief te participeren in verenigingen. Dit wordt de jeugd al vroeg 'met de paplepel' ingegoten. Een goede integratie van onze inwoners in de wijken is belangrijk en daarbij hoort ook voldoende draagkracht van dezelfde wijken. Sociale betrokkenheid tijdens de jeugd resulteert in sociale betrokkenheid tijdens volwassenheid. Omdat vrijwilligers in de samenleving zo belangrijk zijn, worden ze door de gemeente zichtbaar gewaardeerd. Eigen initiatieven van inwoners, die het 'Samen Leven' en ontmoeten versterken, worden omarmd en waar mogelijk ondersteund. Ook waar samenwerking, bijvoorbeeld tussen organisaties, leidt tot een meerwaarde voor inwoners en samenleving, wordt ondersteuning geboden door onze gemeente. Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die oog hebben voor elkaar en zich op een prettige manier om elkaar bekommeren (bijvoorbeeld nabuurschap, vrijwilligerswerk en mantelzorg).

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Een florerend maatschappelijke middenveld in Drechterland.	Netwerkpartners in het sociaal domein weten van elkaar wat ze doen en verwijzen door.	• We gaan de gezamenlijk opgestelde ontwikkelagenda vanuit het minimabeleid uitwerken. Op thema's wordt uitgebreid naar andere beleidsdomeinen om de integraliteit te bevorderen.
Verminderen van eenzaamheid In Drechterland.	Minder eenzaamheid in Drechterland.	• We gaan uitvoering geven aan het plan van aanpak eenzaamheidsbestrijding. Het doel is eenzaamheid te signaleren en doorbreken. • Om flexibel in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen binnen de gemeente is er besloten een integraal welzijnsteam te vormen. • In 2021 is extra inzet om eenzaamheid terug te dringen. Deze extra inzet wordt geëvalueerd.

		Afhankelijk van de ervaringen komt mogelijk een voorstel naar de gemeenteraad voor een vervolg.
--	--	---

Regie op eigen leven

In onze gemeente maken inwoners tijdig afgewogen keuzes om zoveel mogelijk voorbereid te zijn op de toekomst en de regie op het eigen leven te kunnen behouden. En waar ondersteuning nodig is bij het maken van die keuzes, wordt deze geboden door de gemeente. De ondersteuning is zoveel mogelijk gericht op het bieden van (preventieve) tijdelijke hulp en handvatten, zodat er geen leunrelatie ontstaat en problemen waar mogelijk worden voorkomen. Het hebben van regie kan alleen als een persoon veerkrachtig, weerbaar en creatief is en ook zicht heeft op perspectief. Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die zelfstandig zijn en verantwoordelijkheid nemen. Alleen waar nodig wordt aanspraak gemaakt op individuele voorzieningen. Uitgangspunt is dat ook bij een ondersteuningsbehoefte de regie zoveel mogelijk bij de inwoner of zijn/haar directe omgeving zelf blijft.

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Zelfredzame inwoners.	De gemeente kan passende maatwerkvoorzieningen bieden aan inwoners die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn op het gebied van de dagelijkse organisatie van het leven, dag invulling en het aangaan van sociale contacten.	• Naast alle reguliere werkzaamheden geven we uitvoering aan het nieuwe Wmo beleidsplan.
Financiële problemen worden blijvend opgelost. We willen niet dat er bij inwoners (nieuwe) schulden ontstaan of dat deze groter worden	Ondersteunen van inwoners die het (financieel) niet op eigen kracht redden door middel van voorzieningen.	• Schuldhulpverlening richt zich voor 2022 op doorontwikkeling van preventie, vroegsignalering en schuldhulpverlening. Nieuwe werkzaamheden die ontstaan zijn door de wetswijzigingen van 1 januari en 1 april 2021 worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.
De hulpvragen van inwoners worden vroegtijdig passend en zorgvuldig benaderd zodat inwoners binnen hun mogelijkheden zelfstandig verder kunnen.	Inwoners met een hulpvraag krijgen een aanbod, lokaal waar mogelijk, specialistisch waar nodig.	• In 2022 worden de ambulante trajecten van Team Inzet verder uitgebreid. Naast het bieden van ondersteuning aan gezinnen met meervoudige problematiek, gaat team Inzet de samenwerking met partners verder uitbreiden

		door een divers aanbod van nieuwe lokale ondersteuningsmogelijkheden. De samenhang tussen lokale partners en team Inzet wordt hiermee verder versterkt.
--	--	---

Kansen voor iedereen

Onze inwoners kunnen, op alle fronten, meedoen aan de samenleving: financieel, sociaal, emotioneel, fysiek, mentaal, sportief, cultureel, etc. De focus ligt daarbij altijd op iemands sterke kanten en niet de zwakke. Kwaliteiten, talenten en interesses worden benut en ontwikkeld. De sterke kanten worden zo benadrukt en gewaardeerd en waar nodig of gewenst wordt men geholpen om de minder sterke kanten te verbeteren. Op die manier is opgroeien, wonen en leven in de gemeente veilig, kansrijk, gezond en vitaal voor iedereen, omdat er sprake is van een positieve denkwijze over 'het zelf en de ander'.

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Geen huiselijke geweld en kindermishandeling.	Dat kinderen veilig opgroeien en volwassen veilig zijn in hun woning.	• Implementeren regiovisie 'Geweld hoort nergens thuis'.
Voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.	Dat alle kinderen zich kunnen ontwikkelen.	• In 2021 is de uitvoeringsnotitie VVE vastgesteld. Waarin afspraken zijn gemaakt tussen gemeente, basisscholen, peuteropvang, JGZ en andere betrokken partijen. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan deze notitie. Er wordt gewerkt aan het verstevigen van het netwerk, de onderlinge samenwerking en het verder ontwikkelen van het VVE-aanbod.
Statushouders (vluchtelingen) benutten hun talenten in zowel werk als in de sociale activiteiten.	Voor elke inburgeraar is een passende leer-werkroute waarmee hij/zij kan integreren en participeren naar vermogen in onze samenleving.	• Het regionale beleidskader inburgering wordt uitgevoerd, geëvalueerd en doorontwikkeld. Het regionale inburgeringsteam (RIT) neemt een brede intake af stelt een persoonlijk

		inburgeringsplan (PIP) op. Dit wordt nauw verbonden met de uitvoering van de participatiewet. Via de leer-werkroute wordt de verbinding gelegd met het lokale ondersteunend aanbod in gemeente Drechterland.
Laaggeletterdheid wordt zoveel mogelijk voorkomen.	We willen bereiken dat laaggeletterdheid herkend en gesignaleerd wordt door de instanties die met inwoners te maken hebben. En we willen bereiken dat inwoners met laaggeletterdheid durven te erkennen dat ze laaggeletterd zijn en dat ze hulp willen.	• We geven uitvoering aan het plan van aanpak laaggeletterdheid. Basisvaardigheden (taal,- rekenen,- of digitale vaardigheden) worden aan deze inwoners geboden.

Transformatie Sociaal Domein

In 2015 heeft het Rijk een aantal taken in het sociaal domein gedecentraliseerd naar gemeentelijk niveau. Dit wordt ook wel de transitie genoemd. De decentralisaties gaan over de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning), de Participatiewet en de Jeugdwet. Vanaf 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor deze taken. Het idee achter de decentralisatie is dat deze taken beter en efficiënter uitgevoerd kunnen worden op gemeentelijk niveau, passend bij de vraag van inwoners. De vormgeving van deze opdracht wordt ook wel de transformatie genoemd. De transformatie opdracht binnen het sociaal domein dwingt ons terug te gaan naar de kern van wat we doen en waarom we dit doen. Hoe kunnen we onze inwoners zo goed mogelijk ondersteunen binnen de mogelijkheden die we hebben als gemeente? In onze missie spreken we van samen leven, regie op ons eigen leven en kansen voor iedereen. Er ligt een grote gezamenlijke opdracht voor de gemeente, inwoners, maatschappelijke partners en zorgaanbieders, ook om het sociaal domein betaalbaar te houden.

In de Visie Sociaal Domein Drechterland is vastgesteld dat iedere beleidsplan in het sociaal domein integraal wordt opgepakt. In het Wmo beleidsplan (in ontwikkeling) is aandacht voor de integraliteit in het sociaal domein, alsook voor inclusie en preventie. In 2022 geven we uitvoering aan de Wmo beleidsplan.

Transformatiefonds

Om de transformatie in de jeugdhulp te ondersteunen en te versnellen, hebben de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Veiligheid en Justitie, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd, gezamenlijk met gemeenten, instellingen en cliëntenvertegenwoordiging een actieprogramma opgezet. Dit actieprogramma is regionaal opgepakt en vertaald naar diverse projecten verdeeld over de gemeenten in Westfriesland. De projecten worden volledig uit het regionale transformatiefonds jeugdhulp bekostigd. Er vindt voor elk project een evaluatie plaats. Op basis van deze evaluatie zal bepaald worden welke projecten lokaal geïmplementeerd gaan worden in 2022 om de transformatie lokaal verder vorm te geven.

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Passende hulp en zorg voor een ieder die dat nodig heeft.	Passende hulp en zorg in het veld zodat gespecialiseerde en dure hulpverlening minder nodig is.	• Meetbaar succesvolle regionale projecten lokaal implementeren.
Een sterke lokale infrastructuur met voldoende algemene voorzieningen.	Meer ondersteuning door algemene en voorliggende voorzieningen.	• Uitvoering geven aan het Wmo beleidsplan waarin preventie een onderdeel is.
Financiële beheersbaarheid van de uitgaven in het sociaal domein.	Een duidelijke en scherpe gemeentelijke takenpakket binnen het sociaal domein. Dit betekent ook dat we scherp hebben wat we niet (meer) of minder gaan doen.	• Blijvend onderzoek doen naar het besparingspotentieel op de uitgaven van de Wmo en Jeugd. Na overleg met en besluitvorming door de gemeenteraad gaan wij de vastgestelde ombuigingen in het sociaal domein uitvoeren.
Regionale inkoop van maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp.	Het doen van inkoop van maatwerkvoorzieningen, passend, tijdig en nabij, en het optimaliseren van het indicatieproces van de Wmo.	• We zetten de regionale inkoop Westfriesland voort waarbij uitvoering wordt gegeven aan de verbeteragenda resultaatgericht werken.

Vitaal Drechterland

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Maatschappelijke voorzieningen in de kernen behouden.	De sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen verbeteren en/of behouden.	• De aanwezige voorzieningen worden met elkaar verbonden. • De brede school gedachte wordt doorontwikkeld. • Sport, cultuur en het verenigingsleven wordt meer samengebracht.

		• Het subsidiebeleid wordt uitgevoerd om initiatieven te ondersteunen en daar regie op te voeren.
--	--	---

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020	2021
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	LISA	421,9	405	405	N.B.
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	1	0	N.B.	N.B.
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	3	3	N.B.	N.B.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	69,2	70,1	70,2	N.B.
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	0,61	1	N.B.	N.B.
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18jr en ouder	CBS	129,6	140,8	202,8	N.B.
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	CBS	204,6	232,4	243,4	N.B.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	9,3	9,6	8,6	N.B.
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	0,6	0,9	1,1	N.B.
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	270	420	640	N.B.
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0	0	N.B.	N.B.
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	16	18	N.B.	N.B.
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,1	1,5	N.B.	N.B.
Niet sporters	%	RIVM	N.B.	N.B.	N.B.	N.B.

*N.B. – Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Samenleving werken we samen met de volgende verbonden partijen: deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen:

- WerkSaam Westfriesland en
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	22.566	21.430	21.648
Totaal baten	-5.361	-4.004	-3.883
Saldo van baten en lasten	17.205	17.426	17.765
Toevoeging aan reserves	295	64	3
Onttrekking aan reserves	-1.901	-613	-359
Resultaat	15.600	16.876	17.409

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021(>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	56	V
Kapitaallasten	-144	N
Subsidie ventilatie scholen	-29	N
Incidentele budgetten 2021	288	V
Coronagelden 2021	259	V
Bijstelling Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)	-49	N
Bijstelling GGD	-31	N
Doeluitkering vrouwenopvang	-36	N
Bijstelling budget Jeugd	-400	N
Bijstelling budget WMO	-120	N
Overige verschillen	-12	N
Totaal:	-218	N
Baten:		
Incidentele budgetten 2021	-20	N
Beschermd wonen	-61	N
Bijstelling eigen bijdrage	-64	N
Bijgestelde bijdrage BUIG	33	V
Overige verschillen	-9	N
Totaal:	-121	N
Totaal verschil	-339	N

Lasten:

Bijdrage SED (€ 56.000 voordeel)

De bijdrage SED is voor 2022 € 10.833.000 en wordt op basis van de laatst bekende gegevens verhoudingsgewijs toebedeeld aan de taakvelden over de diverse programma's. Doordat de bijdrage aan SED hoger is dan in 2021, kunnen verschillen ontstaan in de toerekening aan de programma's. Doordat de toerekening aan dit programma verhoudingsgewijs is gewijzigd, valt er binnen dit programma een voordeel te constateren ten opzichte van 2021.

Kapitaallasten (€ -144.000 nadeel)

De kapitaallasten van de investeringen van 2021 worden pas zichtbaar in het jaar volgend op de ingebruikname van de investeringen. Hierdoor ontstaat jaarlijks een verschil op de kapitaallasten ten opzichte van het voorgaande jaar.

Subsidie ventilatie scholen (€ -29.000 nadeel)

Scholen kunnen via de gemeente een rijkssubsidie aanvragen voor het verbeteren van de ventilatie (SUVIS-regeling). Deze regeling financiert 30% van de kosten, de overige kosten worden door gemeente en schoolbestuur gedragen. De regeling gaat uit van een financiering door de gemeente van 50% van het resterende bedrag, dit is echter geen verplichting.

Incidentele budgetten 2021 € 288.000 voordeel)

Betreft incidentele budgetten en overhevelingen in 2021 die in 2022 niet meer terugkomen:

Speelvoorzieningen	€ 35.000
Bestrijding eenzaamheid	€ 24.000
Vitale dorpen	€ 71.000
Subsidie dak en thuislozen	€ 20.000
Spuk	€ 20.000
Inburgering	€ 68.000
Overige	€ 50.000

Coronagelden 2021 (€ 259.000 voordeel)

In de begroting 2022 zijn ten opzichte van 2021 voor € 259.000 minder uitgaven opgenomen voor corona dan in 2021.

Bijstelling Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) (€ -49.000 nadeel)

De daling van de rijksbijdrage komt door de afname van het bestand Wsw.

Bijstelling GGD (€ -31.000 nadeel)

Het budget voor de afdracht aan GGD is aangepast aan wat in de begroting 2022 van GGD is opgenomen.

Doeluitkering vrouwenopvang (€ -36.000 nadeel)

In de kadernota zijn de in 2021 beschikbaar gestelde extra DUVO-middelen toegevoegd aan het budget van Veilig Thuis. In 2022 heeft dat nog niet plaatsgevonden.

Bijstelling budget jeugd (€ -400.000 nadeel)

De kosten voor jeugdhulp zijn in 2021 fors gestegen. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van het aantal cliënten, waarvan een aantal relatief dure cliënten (met name cliënten met jeugdbescherming of een verblijfsindicatie). De stijging van het aantal cliënten is grotendeels te verklaren door de inhaalzorg voor kinderen en jeugdigen als gevolg van de Coronapandemie en de *lock down*. Door de langdurige sluiting van scholen en alle andere sociale activiteiten is de problematiek van deze doelgroep toegenomen en complexer geworden dan onder normale

omstandigheden. Er is een toename in GGZ problematiek. Dit is een landelijk beeld. Tevens waren er meer escalaties binnen gezinnen waardoor er meer hulpverlening nodig was. De verwachting is dat de inhaalzorg zich (gedeeltelijk) voortzet in 2022.

Bijstelling budget WMO (€ -120.000 nadeel)

In 2022 wordt structureel € 120.000 extra opgenomen als gevolg van een autonome stijging van de uitgaven WMO in 2021.

Baten:

Incidentele budgetten 2021 (€ -20.000 nadeel)

Betreft een in 2021 ontvangen Spuk uitkering

Beschermd wonen (-61.000 nadeel)

In 2021 heeft een afroaming van de reserve beschermd wonen plaats gevonden.

Bijstelling eigen bijdrage (€ -64.000 nadeel)

Betreft een bijstelling van de eigen bijdrage WMO naar aanleiding van de rapportage CAK.

Bijgestelde bijdrage BUIG (€ 33.000 voordeel)

De Rijksbijdrage BUIG is in 2022 verhoogd in verband met de verwachte gevolgen van Corona voor de werkloosheidscijfers.

Toelichting op afwijkingen reserves

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Middelen MOBW	61	V
Baten:		
Onttrekking vitaal Drechterland	-71	N
Onttrekking MFA Westwoud	139	V
Onttrekking reserve sociaal domein	-19	N
Maatwerkarrangement WMO	-303	N
Totaal verschil	-193	N

Lasten:

Middelen MOBW (€ 61.000 voordeel)

In 2020 is de tweede tranche van de uitkering MOBW gelden van de gemeente Hoorn ontvangen ad € 61.000. Deze is gedoteerd aan de reserve sociaal domein.

Baten:

Onttrekking vitaal Drechterland (€ -71.000 nadeel)

Het budget van 2020 voor Vitaal Drechterland is overgeheveld naar 2021.

Onttrekking MFA Westwoud (€ 139.000 voordeel)

Voor de afschrijvingslasten van de multifunctionele accommodatie Westwoud wordt in 2022 eenmalig € 116.000 en structureel € 23.000 onttrokken uit de reserve.

Onttrekking reserve sociaal domein (€ -19.000 nadeel)

In 2021 is een onttrekking geraamd aan de reserve sociaal domein. Deze is voor 2022 niet begroot.

Maatwerkarrangement WMO (€-303.000 nadeel)

In 2021 is een onttrekking geraamd aan de reserve sociaal domein voor de maatwerkarrangementen.

Programma 6 Milieu

Portefeuillehouders: J.H.N. Broeders en Y. Roos-Bakker

Inleiding

Dit programma omvat de taakvelden:

- Afval
- Klimaat en Duurzaamheid
- Milieubeheer
- Riolering
- Begraafplaatsen

Ontwikkelingen

Afval

De afvalmarkt, is zoals in voorgaande jaren, sterk in beweging waardoor het steeds belangrijker wordt om op efficiëntie van inzameling en verwerking te sturen. Landelijk lopen er verschillende discussies hoe dit het beste te bereiken. Om een positie in te nemen en de richting voor het gemeentelijke beleid aan te geven heeft de raad de keuzenotitie Gemeentelijke Grondstoffenplan (GGP) vastgesteld waarin zo onder meer aangeeft om te komen tot 100 kilo per inwoner per jaar te komen. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan het in 2021 vastgestelde Recycleplan (nieuwe naam voor Gemeentelijk Grondstoffenplan).

Klimaat en duurzaamheid

In 2021 zijn de beleidskaders vastgesteld voor Klimaat adaptatie (Klimaat ambitie B en een uitvoeringsprogramma), Duurzame energie opwek met de RES 1.0 en voor het aardgasvrij maken van de gemeente is de Transitie Visie warmte vastgesteld.

Verdere uitwerking van de klimaat en duurzaamheidsonderwerpen vraagt de komende jaren een toenemende inzet en middelen van de gemeente. Dit is onder andere uitgewerkt in een in 2021 uitgevoerd capaciteitsonderzoek door de 7 Westfriese gemeenten. Uit dit onderzoek blijkt dat er fors meer capaciteit nodig is om de wettelijke taken van de gemeente op Klimaat en duurzaamheid te kunnen uitvoeren.

Uitgangspunt in de begroting 2022 is dat er geen extra middelen zijn begroot vanuit de gemeente en dat er voor de uitvoering de hierboven genoemde kaders een extra bijdrage van het Rijk en de Provincie nodig is om de voorgang op klimaat en duurzaamheidsonderwerpen te borgen. Voor de jaren 2023 en verder zijn er geen middelen in de begroting opgenomen voor de klimaat en duurzaamheidsonderwerpen.

In 2022 worden de onderwerpen van Klimaat adaptatie, Duurzame energie, de Energietransitie en Circulair samengevoegd in een SED programma Klimaat en duurzaamheid. Hierin wordt de opgave meerjarig verder inzichtelijk gemaakt met de ambities, benodigde middelen en capaciteitsvraag. De benodigde middelen zullen meerjarig uitgewerkt worden kadernota van 2023 en verder.

De verdere uitwerking van de klimaat en duurzaamheidsonderwerpen bestaat voor 2022 in hoofdlijnen uit:

Afspraken maken over de wijze hoe en onder welke voorwaarden het Uitvoeringsprogramma energieneutraal Westfriesland (een uitvoeringsplan vanuit het Pact van WF) verder tot uitvoering wordt gebracht.

Uitvoering gegeven aan de RES 1.0. Er worden uitvoeringsplannen voor de verschillende onderdelen gemaakt met een verdere uitwerking van de zoek- gebieden.

De vastgestelde transitievisie warmte (TVW) vormt de basis in het warmtetransitie proces. In 2022 wordt het vervolg, het opstellen van een wijk uitvoeringsplan (WUP) ingezet. Vooral de participatie zal hierbij een belangrijke rol hebben omdat de energietransitie alleen met medewerking van onze inwoners kan worden gerealiseerd.

Samen met de zeven Westfriese gemeenteraden verder invulling geven aan de Uitvoeringsagenda klimaat adaptief 2021 – 2025. De agenda bestaat uit gezamenlijke, regionale acties en zelfstandige, lokale acties. Voor 2022 betekent dit dat er verder gewerkt wordt aan de uitvoeringsagenda zoals we hebben afgesproken.

Voor Circulair is er in 2021 maar beperkt invulling gegeven aan uitwerking. Voor 2022 is de ambitie om samen met de regio, beleid uit te werken hoe de deeleconomie verder kan worden vormgegeven. Uitgangspunt in de uitwerking is dat de kosten en de milieuvoordelen goed in balans zijn en in beeld gebracht worden. Bijvoorbeeld bij inkoop (milieukostenindicatoren), deelplatforms (deelauto's of een gereedschapsbibliotheek) en kennisprojecten.

De kracht van herhaling; door blijvende aandacht voor de communicatie over de ambitie om in 2050 een aardgas-vrije gemeente te zijn, wordt de bewustwording verbeterd. Initiatieven van bewoners en bewonersgroepen op het gebied van duurzaamheid worden aangemoedigd en ondersteund.

Met de meerjarige ambitie op klimaat en duurzaamheid zal actief worden gezocht naar aanvullende middelen vanuit de Provincie en het Rijk om de Klimaat en duurzaamheidsonderwerpen in 2022 en verder te kunnen uitvoeren. Een voorwaarde om bovenstaande ambities te kunnen realiseren.

Milieubeheer

Met de komst van de Omgevingswet (verwacht 1 juli 2022) zullen de gemeente ook een aantal extra taken naar zich toegeschoven krijgen op het gebied van bodem en ondergrond. Daar waar nu de provincie bevoegd gezag is voor de (chemische) bodemkwaliteit en beleid, wordt dit straks de gemeente. Om deze taken op een goede en transparante wijze over te dragen aan de gemeente initieert de provincie het project 'warme overdracht bodemtaken' waarin ook de omgevingsdienst participeert. De omgevingsdienst voert nu deze taken uit voor de provincie. Op moment van schrijven is er nog (steeds) geen duidelijkheid over de financiële middelen die het rijk via het gemeentefonds beschikbaar zal stellen voor de overdracht van deze bodemtaken.

Bij de start van de omgevingsdienst in 2014 is in het bedrijfsplan opgenomen dat binnen 5 jaar na oprichting de omgevingsdienst met een voorstel moest komen over de toepassing van outputgerichte financiering. Eind 2019 is door het algemeen bestuur (AB OD NHN) een plan van aanpak vastgesteld om te komen tot een nieuw financieringsmodel. In 2020 is de structuur daarvoor opgezet. De jaren 2021 en 2022 worden gebruikt als testfase en oplevering van een eindrapport. Op basis hiervan zal eind 2022 een definitief besluit kunnen worden genomen en zal naar verwachting per 1 januari 2023 het nieuwgekozen model volledig worden geïmplementeerd.

Verkeerslawaaï is de grootste bron van geluidhinder in Nederland. Het beleid van de landelijke overheid is erop gericht om het ontstaan van geluidhinder zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om geluidhindersituaties die al langer bestaan (< 01-01-1997) op te lossen. Dit is bekend onder de naam 'Sanering Verkeerslawaaï'. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de aanpak van deze geluidhindersituaties en na de actualisatie/opschoning van de saneringslijsten in 2017 hebben in Drechterland nog 237 woningen recht op geluidsanering. Voor de financiering is een voorbereidingssubsidie door het rijk toegekend. 2021 en 2022 staan in het teken van het opstellen van een uitgewerkt saneringsprogramma en het aanvragen van een vervolgsubsidie voor de volledige uitvoering van de maatregelen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Maatschappelijk opgave: Het streven naar duurzaamheid

Wij dragen bij aan een duurzame samenleving, bereiken onze klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen en bevorderen een goed woon-, werk- en leefmilieu. Daarbij zorgen wij voor een juiste afweging tussen kosten, service en milieurendement.

Maatschappelijke opgave 3: Het streven naar duurzaamheid

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Duurzaam zijn doe je samen. Niet alleen omdat het moet, maar vooral ook omdat we het willen		
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners actief betrekken bij het verduurzamen van onze gemeente	Regionale energiestrategie	• Concretiseren van de zoekgebieden uit de RES 1.0 met betrokken partijen (participatie)
	Verhogen van het opwekken van duurzame energie	
	Verduurzamen en besparen van energie	• Uitvoeren Uitvoeringsprogramma Energieneutraal WF (Onderdeel van het Pact van WF) • Verduurzamingscampagnes woningen (i.s.m. Duurzaam Bouwloket)
Een duurzame ontwikkeling van de gemeente verdient nadere uitwerking		
Vormgeven aan de energietransitie	Transitie van aardgas naar andere warmtebronnen	• Opstellen van wijk uitvoeringsplan(nen)
Verduurzamen van eigen organisatie	Verduurzamen gemeentelijke gebouwen	• Verduurzamen van enkele (nog door de raad vast te stellen) gemeentelijke gebouwen
Optimale afvalinzameling	Een juiste afweging tussen kosten, service en milieurendement.	• Uitwerking en uitvoering geven aan het Recycleplan
Duurzame economie van grondstoffen.	Bijdrage leveren aan optimaal gebruik van grondstoffen en hulpbronnen.	• Circulaire economie opnemen bij aanbesteding, deeleconomie en kennisdelen
Voorbereiding op de consequenties van de Klimaatverandering	Voorkomen (gevolgen van) wateroverlast en droogte	• Invulling geven aan het uitvoeringsprogramma voor ruimtelijke klimaatadaptatie (bijgesteld planjaar)
Voldoen aan doelstellingen Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie		
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's.	Bedrijven voldoen aan de milieuregels en leven deze na.	• Uitvoering geven aan de Vergunningverlening Toezicht Handhaving strategie (VTH als onderdeel van totale VTH-strategie).

		• Goed opdrachtgeverschap OD NHN
--	--	----------------------------------

Riolering

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Voldoen aan zorgtaken voor stedelijk afvalwater, hemel- en grondwater	Actueel gemeentelijke rioleringsplan	Actualiseren Rioleringsplan Nut/noodzaak onderzoeken aanleg riool buitengebied

Begraafplaatsen

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
De begraafplaatsen, op het vastgestelde basis kwaliteitsniveau brengen en houden.	beeldkwaliteitsniveau Basis	Uitvoeren reguliere onderhoudswerkzaamheden.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020	2021
Omvang huishoudelijk afval	Kg/inwoner	CBS	138	134	N.B.	N.B.
Hernieuwbare electriciteit	%	RWS	9,5	13,2	N.B.	N.B.

*N.B. – Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Milieu werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) en
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	4.390	4.865	4.681
Totaal baten	-4.419	-4.651	-4.805
Saldo van baten en lasten	-29	214	-124
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-13	-98	-0
Resultaat	-42	116	-124

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021(>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-38	N
Storting voorziening riolering	-67	N
Riolering	22	V
Afvalinzameling	-58	N
Incidentele budgetten 2021	246	V
Ombuiging subsidie energiebesparende maatregelen	50	V
Overige verschillen	29	V
Totaal:	184	V
Baten:		
Riolering	38	V
Afvalinzameling	116	V
Totaal:	154	V
Totaal verschil	338	V

*Lasten:*Bijdrage SED (€ -38.000 nadeel)

De bijdrage SED is voor 2022 € 10.833.000 en wordt op basis van de laatst bekende gegevens verhoudingsgewijs toebedeeld aan de taakvelden over de diverse programma's. Doordat de bijdrage aan SED hoger is dan in 2021, kunnen verschillen ontstaan in de toerekening aan de programma's.

Riolering (€ -45.000 nadeel)

Riolering is 100% kostendekkend, als er meer wordt uitgegeven dan ontvangen aan rioolrecht zal dit worden onttrokken aan de voorziening. Indien er minder wordt uitgegeven dan ontvangen, zal dit toegevoegd worden aan de voorziening. In 2022 wordt er, ten opzichte van 2021, minder uitgegeven en zal er een hogere storting in de voorziening worden gedaan.

Afvalinzameling (€ 58.000 nadeel)

Door indexering (CPI) van de DVO met HVC en de verwachte hogere verwerkingskosten voor 2022 stijgen de uitgaven. De kostenstijging blijft beperkt door de in de DVO afgesproken efficiencykorting.

Incidentele budgetten 2021 (€ 246.000 voordeel)

Onderzoek zonnepanelen bedrijven	€ 8.000
regionale energietransitie	€ 24.000
warmtetransitievisie	€ 16.000
energieloketten	€ 20.000
uitvoeringsplannen	€ 8.000
pilot gasloos	€ 35.000
transitievisie warmte	€ 135.000

Ombuiging subsidie energiebesparende maatregelen (€ 50.000 voordeel)

De subsidieregeling energiebesparende maatregelen is met ingang van 2022 afgeschaft.

Baten:

Riolering (€ 38.000 voordeel)

Door indexatie van de cijfers van 2021 wordt er een hogere opbrengst voor de riolering verwacht.

Afvalinzameling (€ 116.000 voordeel)

Meer inkomsten afvalstoffenheffing op basis van hogere kosten.

Toelichting op afwijkingen reserves

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Baten:		
Onttrekking AR - incidentele budgetten 2021	-98	N
Totaal verschil	-98	N

Onttrekking AR - incidentele budgetten 2021 (€ 98.000 nadeel)

Zie verklaring bij lasten. De volgende incidentele budgetten 2021 zijn gedekt door een bijdrage uit de algemene reserve:

pilot gasloos	€ 35.000
circulaire economie	€ 15.000
warmtetransitievisie	€ 16.000
onderzoek zonnepanelen	€ 8.000
RES	€ 24.000

Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling

Portefeuillehouders: Y. Roos-Bakker en J.H.N. Broeders

Inleiding

De vraag naar woningen blijft op dit moment onverminderd hoog. Dit vertaalt zich voor een deel in toenemende bouwinitiatieven vanuit inwoners, bedrijven en projectontwikkelaars. Als bestuur worden wij uitgedaagd om al deze ontwikkelingen in samenhang met elkaar te duiden. Dit op een zodanige manier dat belangrijke functies als wonen, werken en recreëren in balans met elkaar én het landschap worden ingevuld.

Ontwikkelingen

Kwaliteit in de gebouwde omgeving

Wij bewaken en handhaven de bouwtechnische kwaliteit evenals de beeldkwaliteit van de gebouwde omgeving.

Inleiding op de begroting

Dit programma omvat de taakvelden volkshuisvesting en ruimtelijke ontwikkeling. Een van de belangrijke ontwikkelingen waarop binnen de gemeente evenals in voorgaande jaren wordt ingezet betreft de invoering van de omgevingswet. De wet richt zich op het integraal beheer en de ontwikkeling van de leefomgeving. Wetten en lokale regels worden vernieuwd, we werken aan de integrale afweging die zowel bij kaders (Omgevingsvisie) en als bij de besluiten onder de Omgevingswet nodig is.

Implementatie Omgevingswet

De verschuiving van de invoeringsdatum van de Omgevingswet was voor ons geen reden om de voorbereidingswerkzaamheden te vertragen. De invoeringsdatum zien wij als start voor het werken in de geest van de wet. De wet richt zich op het integraal beheer en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Wetten en lokale regels worden vernieuwd, lokale afwegingsruimte staat centraal, waarbij inwoners en bedrijven meer ruimte en zeggenschap krijgen. In de voorbereidingen hebben wij ons gericht op de besluiten die wettelijk voorgeschreven zijn. Daarvoor was er sinds 2019 een programma-organisatie die verantwoordelijk was voor deze stappen. Vanaf 2022 is het de staande organisatie zelf die de verantwoordelijkheid draagt en in de lead is. We hebben tot 2029 de tijd om alles in te regelen en te organiseren op de nieuwe manier. We hebben gelukkig al methoden en procedures, die passen binnen de Omgevingswet.

Onze manier van werken is gericht op integraliteit van beleidsontwikkeling, ruimte voor initiatieven en snellere procedures. De kaders voor het beheer en de lange termijn ontwikkeling van de fysieke leefomgeving zijn in de Omgevingsvisie 1.0 beschreven. We maken een begin met de uitwerking van de Omgevingsvisie 2.0 (gereed in 2024). De overgang van bestemmingsplannen naar het tijdelijk omgevingsplannen is het startsein om de gemeentelijke regels en mogelijkheden opnieuw tegen het licht te houden. We gaan werken met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet), waarvoor we recent de noodzakelijke software hebben aangeschaft en ingeregeld. Tot slot zetten we stappen om een werkwijze en houding te realiseren, waarin samenwerking (tussen gemeente, gemeenschap en initiatiefnemers) leidend zijn.

De raad was intensief betrokken bij de invoering van de Omgevingswet. Voor de nieuwe raad die in 2022 wordt gekozen zorgen we dat er een goed overdrachtdossier beschikbaar is voor een goede start.

In de periode 2019-2021 heeft de raad in drie tranches het programmabudget beschikbaar gesteld. Er wordt voorts nog voor dit jaar geen extra budget aangevraagd. Vanwege het uitstel van de invoeringsdatum hebben we een deel van het beschikbare programmabudget bewaard

voor 2022. Dat betekent wel dat de raad akkoord moet gaan met het overhevelen van het budgetrestant naar 2022. Intussen passen we de werkwijze van de afdeling RO en VTH aan. De organisatorische en financiële gevolgen komen dan duidelijker in beeld.

Het aandeel van Drechterland in de totale kosten van de voorbereiding op en invoering van de Omgevingswet komt op basis van de afgesproken verdeelsleutel uit op € 719.000.

Vergunningverlening

In 2022 worden er naar verwachting ca. 160 omgevingsvergunningen verleend. Zoals gebruikelijk heeft het grootste deel betrekking op kleine (ver-)bouwactiviteiten waarbij soms ook toestemming wordt verleend om in afwijking van de regels uit het bestemmingsplan te bouwen. Daarnaast verwachten we in 2021 de omgevingsvergunning te verlenen voor de bouw van woningen op een aantal nieuwbouwlocaties zoals bijvoorbeeld voor de 27 nieuwbouwappartementen aan de Sint Laurentiusstraat in Hoogkarspel.

Wonen

We willen dat woningzoekenden en onze inwoners zoveel mogelijk passend kunnen (blijven) wonen. Op het vlak van wonen spelen in 2022 onder meer de volgende zaken, zowel op regionaal niveau als op lokaal niveau.

Woonakkoord 2020-2025

In het najaar van 2020 sloten de gemeenten in West-Friesland het Woonakkoord 2020-2025 met de provincie Noord-Holland. De regio heeft tot doel om de inwoners van Westfriesland naar wens en tevredenheid te laten wonen en een breed scala aan woonwensen binnen de regio te realiseren. De regio zet hiertoe in op:

- versnelling van de woningbouwopgave met een betaalbaar, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep;
- het op peil houden en uitbouwen van de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de bestaande voorraad;
- leefbaar en bereikbaar Westfriesland tot in de kern; onderscheidende en complementaire nieuwbouw producten;
- langer zelfstandig wonen bevorderen;
- werken met een flexibel kader dat de regio houvast biedt en ruimte laat voor marktinitiatieven.

De gemeenteraad heeft in de kadernota 2022 middelen beschikbaar gesteld (op dit moment 22-6 is de kadernota nog niet vastgesteld) ter uitvoering van de verschillende acties uit het woonakkoord. Zo werken we in 2022 in regionaal verband bijvoorbeeld aan de volgende zaken: een woonbehoefteonderzoek, de afstemming en versnelling van de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwprogrammering, een stimuleringsregeling voor senioren en een monitor/dashboard van de woningbouwcapaciteit.

Prestatieafspraken

Op basis van de woonprogramma van de gemeente maken De Woonschakel, Het Grootslag, De Huurdersraad, de huurdersvereniging De Driehoek en het college prestatieafspraken. Jaarlijks worden door deze partijen afspraken voor tenminste het daaropvolgende jaar gemaakt. Terugkerende inhoudelijke thema's in de prestatieafspraken zijn onder andere: beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid, leefbaarheid en wonen en zorg.

Uitvoering woonvisie

In 2022 geven wij uitvoering aan de acties uit de woonvisie welke in 2021 is vastgesteld door de gemeenteraad (op dit moment 22-6 is de woonvisie nog niet vastgesteld). Zo richten we

ons in 2022 bijvoorbeeld op het opstellen van een Woonzorgvisie, een verkenning naar instrumenten om meer betaalbare woningen te realiseren voor starters en senioren, het sturen van initiatieven voor woningbouwplannen op basis van de in de woonvisie opgenomen streefpercentages voor woningbouw, het evalueren en actualiseren van de starterslening, en de mogelijkheden voor woningsplitsen of –delen binnen onze gemeente.

Bouwgrondexploitatie

De doelstellingen voor het (ver)kopen en beheren van gronden t.b.v. het realiseren van gewenste ruimtelijke ontwikkelingen worden per casus meer in detail uitgewerkt. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Maatschappelijke opgave 1: Verbeter de kwaliteit van de leefomgeving

Beleidsambitie	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we ervoor doen?
Het in toeristisch opzicht vervullen van een belangrijke positie binnen de historische driehoek		
Vergroten van de bekendheid van het historisch belang van Drechterland	Bewoners enthousiast maken voor de archeologie in hun achtertuin.	Plaatsen informatieborden, QR-codes en eventuele andere aanduidingen om de geschiedenis in het moderne landschap (her)kenbaar te maken.
Realiseren breed gedragen omgevingsvisie		
Implementatie omgevingswet	Vanaf de inwerkingtreding van de omgevingswet, overeenkomstig de wet werken.	Uitvoeren lopend implementatietraject.
Vaststellen omgevingsvisie	Vaststellen van integrale visie op de fysieke omgeving van Drechterland tot 2035	Samen met inwoners, bedrijven en instellingen een omgevingsvisie opstellen.
Woningbouw voor alle doelgroepen en - zo mogelijk - in alle kernen		
Invulling geven aan de woningbehoefte	Nieuwe woonvormen en meerfasewoningen krijgen een plek in de ontwikkelplannen.	Behalve het realiseren van woningen in de eerder genoemde projecten bij leefbaarheid en vitaliteit, worden er ook de projecten Kerkbuurt Wijdenes, Reigersborg Zuid V, Schellinkhout, Westwoud, Hem en Venhuizen in ontwikkeling of uitvoering gebracht.
	Het beschikbaar hebben van voldoende woningen voor alle doelgroepen, passend bij de behoefte, waarbij extra aandacht is voor starters en senioren.	Heldere afspraken met de woningbouwverenigingen/gedifferentieerd woonprogramma bij nieuwbouwprojecten.
	Behoud van een open en landelijk karakter met behoud (cultuur-)	Toepassing blijven geven aan het tot op heden gevoerde beleid m.b.t. ruimtelijke kwaliteit van de lintbebouwing.

historische lintbebouwing.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020	2021
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	244	267	287	N.B.
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	10,5	11,1	4,7	N.B.
Demografische druk	%	CBS	78,3	79,4	79,1	79,2
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	661	679	681	702
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	762	784	786	810

*N.B. – Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing werken we samen met de volgende verbonden partij:

- Archeologie Westfriese Gemeenten.

Deze verbonden partijen wordt verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	9.869	12.564	1.325
Totaal baten	-8.792	-12.099	-787
Saldo van baten en lasten	1.077	465	538
Toevoeging aan reserves	963	1.302	403
Onttrekking aan reserves	-1.184	-581	0
Resultaat	856	1.186	941

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021(>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-157	N
Kapitaallasten	30	V
Incidentele budgetten 2021	600	V
Mutaties grondexploitaties	10.787	V
Overige verschillen	-21	N
Totaal:	11.239	V
Baten:		
Mutaties grondexploitaties	-11.312	N
Totaal verschil	-73	N

*Lasten:*Bijdrage SED (€ -157.000 nadeel)

De bijdrage SED is voor 2022 € 10.833.000 en wordt op basis van de laatst bekende gegevens verhoudingsgewijs toebedeeld aan de taakvelden over de diverse programma's. Doordat de bijdrage aan SED hoger is dan in 2021, kunnen verschillen ontstaan in de toerekening aan de programma's.

Kapitaallasten (€ 30.000 voordeel)

De rentetoerekening aan de grondexploitaties is lager als gevolg van de lagere boekwaardes waaraan rente kan worden toegerekend.

Incidentele budgetten 2021 (€ 600.000 voordeel)

aeriusberekening bouwinitiatieven	€ 5.000
ruimtelijk kader zon en wind	€ 20.000
Omgevingswet	€ 473.000
CUP visie actief grondbeleid	€ 22.000
optie overeenkomst grondaankopen	€ 54.000
Lokale woonvisie	€ 10.000
Vitale dorpen	€ 16.000

Mutaties grondexploitaties woningbouw (€ 10.787.000 voordeel)

Er zijn in 2022 minder uitgaven begroot. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Grondbeleid

Reigersborg Noord 3	€ 240.000 voordeel
Reigersborg Zuid 5	€ 5.957.000 voordeel
Kerkbuurt	€ 3.340.000 voordeel
Dorpshuis Schellinkhout	€ 336.000 voordeel
Sportvelden Schellinkhout	€ 914.000 voordeel

*Baten:*Mutaties grondexploitaties woningbouw (€ 11.312.000 nadeel)

Er zijn in 2022 minder inkomsten begroot. Voor een nadere toelichting zie paragraaf Grondbeleid.

Reigersborg Noord 3	€ 242.000 nadeel
Reigersborg Zuid 5	€ 6.097.000 nadeel

Kerkbuurt	€ 3.723.000 nadeel
Dorpshuis Schellinkhout	€ 336.000 nadeel
Sportvelden Schellinkhout	€ 914.000 nadeel

Toelichting op afwijkingen reserves

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Storting AR - Reigersborg Zuid 5	229	V
Storting AR - Kerkbuurt Wijdenes	383	V
Storting BR Landschapsontwikkelingen Reigersborg Zuid 5	88	V
Storting BR Verkeersinfrastructuur Reigersborg Zuid 5	196	V
Overig	3	V
Totaal:	899	V
Baten:		
Onttrekking AR - incidentele budgetten 2021	-208	N
Onttrekking AR - Reigersborg Zuid 5	-373	N
Totaal:	-581	N
Totaal verschil	318	V

Lasten:

Storting AR Reigersborg Zuid 5 (€ 229.000 voordeel)

De winstneming binnen dit complex is in 2022 lager dan in 2021. De storting van de winstneming in de AR is daardoor ook lager.

Storting AR Kerkbuurt Wijdenes (€ 383.000 voordeel)

De winstneming binnen dit complex is in 2022 lager dan in 2021. De storting van de winstneming in de AR is daardoor ook lager.

Storting BR Landschapsontwikkelingen Reigersborg Zuid 5 (€ 88.000 voordeel)

Met ingang van 2022 vindt er geen storting meer plaats in de bestemmingsreserve Landschapsplan.

Storting BR Verkeersinfrastructuur Reigersborg Zuid 5 (€ 196.000 voordeel)

Met ingang van 2022 vindt er geen storting meer plaats in de bestemmingsreserve Verkeersinfrastructuur.

Baten:

Onttrekking aan de algemene reserve ter dekking van incidentele budgetten 2021 (€ 208.000 nadeel)

Zie verklaring bij lasten. De volgende incidentele budgetten 2021 zijn gedekt door een bijdrage uit de algemene reserve.

CUP visie actief grondbeleid	€ 22.000
optie overeenkomst grondaankopen	€ 54.000
Vitale dorpen	€ 16.000
Omgevingswet	€ 116.000

Onttrekking aan de AR Reigersborg Zuid 5 (€ 373.000 nadeel)

Doordat er geen storting meer plaatsvindt vanuit de grondexploitatie naar de reserve Landschapsontwikkelingen, de bestemmingsreserve Verkeersinfrastructuur en Bovenwijkse voorzieningen, vindt er ook geen onttrekking meer plaats aan de Algemene reserve ter dekking van deze stortingen.

Algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouders: J.H.N. Broeders

Inleiding

In dit hoofdstuk lichten we de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal dekkingsmiddelen verwijzen we voor een uitgebreidere toelichting naar andere onderdelen in deze begroting.

Algemene dekkingsmiddelen

	Begroting 2022
Lokale heffingen	3.177
Algemene Uitkeringen	29.239
Dividenden en rente op obligaties	105
Grondexploitatie	432
Saldo Financieringsfunctie	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	32.953

Voor een toelichting op de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 is gebaseerd op de Septembecirculaire 2021. In de Kadernota 2021-2025 zijn de gevolgen van de Maartbrief 2021 inzichtelijk gemaakt. Ten opzichte van de Maartbrief heeft er over de jaren 2022 tot en met 2025 een positieve bijstelling plaats gevonden. Enerzijds door een positieve ontwikkeling van het accres (totale toename gemeentefonds), de uitkeringsbasis en de toevoeging van een aantal middelen waar tegenover ook uitgaven staan (Taakmutaties), anderzijds door de toevoeging van extra middelen Jeugdzorg.

	2022	2023	2024	2025
Kadernota 2021	26.740	27.125	27.516	28.089
<i>Begroting 2022:</i>				
- Meircirculaire 2021	27.991	28.117	28.418	29.034
- Extra middelen Jeugdzorg	1.248	751	688	612
Verschil raming AU B2022 tov Kadernota 2021	2.499 voordelig	1.743 voordelig	1.590 voordelig	1.557 voordelig
Taakmutaties				
- Participatie (verhoging uitgaven)	114	114	110	110
- Wet Open Overheid (verhoging uitgaven)	98	111	124	138

Netto effect tov Kadernota 2021-2025	2.254	1.518	1.356	1.309
	voordelig	voordelig	voordelig	voordelig

Extra middelen Jeugdzorg

De extra middelen Jeugdzorg komen voort uit de afspraken tussen het Rijk, de Provincie en de VNG en is gebaseerd op de Hervormingsagenda voor het jeugdstelsel. Deze afspraken volgen op de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen. Afgesproken is dat gemeenten in de jaarschijven 2023 tot en met 2025 de bedragen onder de Hervormingsagenda van de Commissie van Wijzen als stelpost mogen opnemen in de begroting. Vanuit behoedzaamheid geldt hiervoor een maximum van 75% voor deze jaren.

Vooruitlopend op de besluitvorming van een nieuw kabinet hebben het Rijk en de VNG zich gecommitteerd aan de Hervormingsagenda om te komen tot een combinatie van een set van maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Daarmee is de stelpost geen budgettaire garantie. Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de structurele financiën en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden.

Met wie werken wij samen?

Voor het programma Algemene dekkingsmiddelen werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- Alliander NV en
- NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	363	553	404
Totaal baten	-29.240	-30.187	-32.684
Saldo van baten en lasten	-28.877	-29.634	-32.280
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-489	-519	-317
Resultaat	-29.366	-30.153	-32.597

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021(>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
OZB	-51	N
Uitvoeringsbudget CUP	125	V
Vitale Dorpen	35	V
Onderuitputting kapitaallasten	25	V
Overige verschillen	15	V
Totaal:	149	V
Baten:		
Algemene uitkering Gemeentefonds	2.027	V
OZB	320	V
Omvorming toeristenbelasting naar verblijfsbelasting	150	V
Totaal:	2.497	V
Totaal verschil	2.646	V

Lasten:OZB Woningen (€ -51.000 nadeel)

De kosten van bezwaar en beroep en de perceptiekosten die met de uitvoering van de WOZ samenhangen zijn fors hoger dan de ramingen die hiervoor ooit zijn opgenomen. Een bijstelling als gevolg van deze autonome ontwikkeling heeft in 2022 dan ook plaatsgevonden.

Uitvoeringsbudget CUP (€ 125.000 voordeel)

In 2021 is een uitvoeringsbudget voor toekomstige Cup-gerelateerde uitgaven opgenomen van € 200.000. Als gevolg van de ombuigingen zoals die bij de Kadernota 2021 zijn ingebracht, is dit budget met ingang van 2022 teruggebracht tot een bedrag van € 75.000.

Vitale dorpen (€ 35.000 voordeel)

In 2021 waren er binnen dit programma nog incidentele uitgaven geraamd ter uitvoering van het project Vitale Dorpen.

Onderuitputting kapitaallasten (€ 25.000 voordeel)

Jaarlijks blijkt er bij het opstellen van de jaarrekening sprake te zijn van onderuitputting op de kapitaallasten. Met ingang van 2022 is deze onderuitputting voor het eerst als raming opgenomen.

Baten:Algemene uitkering Gemeentefonds (€ 2.027.000 voordeel)

De algemene uitkering uit het gemeentefonds voor de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 is gebaseerd op de Septembercirculaire 2021. Door een positieve ontwikkeling van het accres (totale toename gemeentefonds), de uitkeringsbasis, de toevoeging van een aantal middelen waar tegenover ook uitgaven staan (Taakmutaties), maar voornamelijk door de toevoeging van de extra middelen Jeugdzorg, is er sprake van een forse positieve bijstelling ten opzichte van 2021.

OZB(€ 320.000 voordeel)

Ten opzichte van de begroting 2021 zijn de baten uit OZB met € 520.000 toegenomen. Enerzijds als gevolg het indexeren van de tarieven, anderzijds door de reeds afgesproken

cumulatieve verhoging van de tarieven OZB met 3% per jaar en een voorgestelde structurele verhoging van de tarieven met 4% (€ 200.000).

Omvorming toeristenbelasting naar verblijfsbelasting (€ 150.000 voordeel)

Voor 2022 wordt voorgesteld de toeristenbelasting om te vormen naar een verblijfsbelasting met daaraan gekoppeld een verhoging van de tarieven. De extra geschatte inkomst uit deze maatregelen bedraagt € 150.000.

Toelichting op afwijkingen reserves

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Baten:		
Onttrekking Algemene reserve - SED Perspectief	-167	N
Onttrekking Reserve Vitale Dorpen	-35	N
Totaal:	-202	N
Totaal verschil	-202	N

Baten:

Onttrekking Algemene reserve - SED Perspectief (€ -167.000 nadeel)

In 2021 heeft voor de laatste maal een incidentele onttrekking aan de Algemene Reserve plaatsgevonden in het kader van de uitvoering van het SED-perspectief.

Onttrekking reserve Vitale Dorpen (€ -35.000 nadeel)

In 2021 was ter dekking van de incidentele uitgaven binnen het project Vitale Dorpen nog een onttrekking aan de reserve Vitale Dorpen opgenomen.

Overhead

Inleiding

Overhead moet centraal begroot en verantwoord worden in de begroting en jaarstukken. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Enkele voorbeelden zijn: leidinggevenden primair proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie.

Uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. In het BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

Juridische Zaken

Juridische Zaken draagt zorg voor de juridische kwaliteit en juridische control binnen de organisatie. We bieden ondersteuning voor een correcte besluitvorming, analyseren juridische risico's en dekken deze zo nodig af. JZ is tevens verantwoordelijk voor de afhandeling van klachten, Wob-verzoeken, bezwaar- en beroepszaken. We streven ernaar klachten vroegtijdig informeel af te handelen door in te zetten op persoonlijk contact met de betreffende klager.

Communicatie

We vertalen gemeentelijk beleid naar een heldere boodschap/uitleg voor inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. Deze boodschap verspreiden we via allerlei laagdrempelige kanalen zoals:

- social media
- onze uitingen via de regionale pers
- gemeentenieuws in huis-aan-huis krant
- gemeentelijke website
- digitale nieuwsbrief
- gemeentegids

De gemeente betreft inwoners op verschillende manieren bij besluitvorming, bijvoorbeeld met enquêtes, bewonersbijeenkomsten of interactieve beleidsvorming.

Ontwikkeling

In 2021 zijn we gestart met online participatie voor de Omgevingsvisie. We zetten deze werkwijze in 2022 voort bij andere projecten. We voeren in 2022 het social mediabeleid van 2021 verder uit en optimaliseren de vernieuwde website.

Met wie werken we samen?

Voor het programma Algemene dekkingsmiddelen werken we samen met de volgende verbonden partijen, deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen:

- Alliander NV en
- NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG).

Wat mag het kosten?

Overhead

	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
Overhead SED	4.841	
Huisvesting	506	115
ICT DeSom	853	804
Ondersteuning organisatie	146	
Communicatie	161	
Juridische Zaken	24	
Algemene kosten bedrijfsvoering	163	11
Werkplaats	30	31
Totaal Overhead	6.724	961

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal lasten	4.909	7.043	6.724
Totaal baten	-44	-916	-961
Saldo van baten en lasten	4.866	6.126	5.763

Toevoeging aan reserves	0	0	0
Onttrekking aan reserves	-57	-4	0
Resultaat	4.866	6.126	5.762

Toelichting op afwijkingen (baten en lasten)

Toelichting afwijkingen Begroting 2022 t.o.v. Begroting 2021 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED (overhead)	298	V
Wet Open Overheid	-98	N
Kosten ingroeipad verdeelsleutel SED	51	V
Incidentele budgetten 2021	22	V
Middelen Covid-19 2021	55	V
Overige verschillen	-9	N
Totaal:	319	V

Baten:		
Hogere doorbelasting SSC DeSom aan SED (95%)	44	V
Overige verschillen	1	V
Totaal:	45	V
Totaal verschil	364	V

Lasten:

Bijdrage SED (€ 336.000 voordeel)

De bijdrage SED is in 2021 tussentijds bijgesteld. Het bijgestelde bedrag wordt gedurende het jaar niet nader doorverdeeld naar de afzonderlijke taakvelden waardoor er een verschil ontstaat ten opzichte van het geraamde bedrag in 2022.

Wet Open Overheid (€ 98.000 nadeel)

In de Meicirculaire 2021 zijn extra middelen ontvangen in het kader van de Wet Open Overheid. Tegenover deze inkomsten, staan uitgaven voor hetzelfde bedrag (taakmutatie).

Kosten ingroepad verdeelsleutel SED (€ 51.000 voordeel)

De kosten ten behoeve van het ingroepad als onderdeel van de besluitvorming inzake de nieuwe verdeelsleutel neemt in 2022 met € 51.000 af.

Incidentele budgetten 2021 (€ 22.000 voordeel)

In 2021 is voor een bedrag van € 22.000 aan incidentele budgetten beschikbaar gesteld. Deze incidentele budgetten komen niet voor in 2022.

Middelen Covid-19 2021 (€ 55.000 voordeel)

In 2021 is voor een bedrag van € 55.000 aan incidentele budgetten beschikbaar gesteld als gevolg van Covid-19 pandemie binnen het taakveld Overhead.. Deze incidentele budgetten komen niet voor in 2022.

Baten:

Bijdrage De Som (€ 44.000 voordeel)

Hogere doorberekening bijdrage DeSom aan SED (95%)

Vennootschapsbelasting

Voor het jaar 2022 wordt rekening gehouden met een nihil last. Met een deel van de activiteiten wordt geen onderneming gedreven, doordat niet wordt voldaan aan een of meerdere ondernemingscriteria.

Met een ander deel van de activiteiten wordt wel winst behaald. Het resultaat behaalt van de meeste van deze activiteiten is echter vrijgesteld van belastingen. Indien de Belastingdienst van mening is dat de vrijstelling niet van toepassing is, dan is de gemeente wel belasting verschuldigd.

De Vpb last van resultaten uit de grondexploitaties wordt bij de jaarrekening berekend. Het verschuldigde bedrag zal naar verwachting echter gering zijn en zal niet leiden tot een materiële belastinglast voor de gemeente. Dit zal dan eventueel leiden tot een lagere winstneming en heeft geen effect op het exploitatieresultaat, omdat resultaten uit de grondexploitaties rechtstreeks in de algemene reserve worden gestort.

Onvoorzien

Voor onvoorzien is een bedrag van € 19.500 geraamd onder de post overige baten en lasten. Dit bedrag is gebaseerd op € 1 per inwoner. De doelstelling van de post onvoorzien is het kunnen opvangen van de kosten van onvoorziene omstandigheden of gebeurtenissen.

Paragrafen

Lokale heffingen

1.1 Inleiding

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan de inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad bepaalt welke van die heffingen daadwerkelijk worden geheven.

De gemeente Drechterland kent de volgende lokale heffingen:

- Belastingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Hiertoe behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB), forensenbelasting en toeristenbelasting.
- Belastingen om kosten mee te verhalen: de heffingen en rechten. De opbrengst is niet vrij besteedbaar maar is gerelateerd aan de betreffende gemeentelijke zorgplicht of specifieke dienstverlening. Hiertoe behoren de rioolheffing, afvalstoffenheffing, secretarieleges, begrafenisrechten, marktgelden en pachtsommen kermissen.

De paragraaf lokale heffingen bevat op grond van artikel 10 BBV ten minste:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Geraamde inkomsten

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2022 en de daadwerkelijke inkomsten.

Belastingen	2021	2022
Onroerende-zaakbelastingen op woningen (eigenaren)	2.036	2.334
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	381	396
Onroerende-zaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	259	267
Forensenbelasting	15	15
Toeristenbelasting	15	165
Totaal	2.706	3.177

Overige heffingen	2021	2022
Secretarieleges	674	606
Begrafenisrechten	35	35
Rioolheffing	1.458	1.496
Afvalstoffenheffing	2.954	3.077
Staangelden markten	7	7
Pachtsommen kermissen	20	20
Totaal	5.148	5.241

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

1.2 Het beleid ten aanzien van lokale heffingen

De gemeentelijke belastingen, met uitzondering van de ozb, zijn geïndexeerd met de inflatiecorrectie van 1,4%. Bij de heffingen (secretarieleges, begrafenisrechten, staangelden markten en pachtsommen kermissen) wordt in 2021 rekening gehouden met een inflatie van 1,4%. Conform GRP gaan de tarieven voor de rioolheffing met 2,6% omhoog en het uitgangspunt voor de tarieven van de afvalstoffenheffing is 100% kostendekkendheid.

1.3 Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken, die binnen de gemeente zijn gelegen, te weten een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen. Op basis van de wet Waardering onroerende zaken (WOZ) wordt van elke onroerende zaak de waarde vastgesteld. De tarieven worden geheven als percentage van de WOZ-waarde.

Bij de bepaling van het tarief wordt rekening gehouden met de totale waardeontwikkeling van het onroerend goed in de gemeente. De waarderingsgrondslag voor de OZB-aanslagen van 2022 is de WOZ-peildatum 1-1-2021. Op basis van de voorlopige WOZ-waardes is de verwachting dat de waardeontwikkeling van woningen 10 % bedraagt. Voor niet- woningen wordt uitgegaan van een marktontwikkeling van - 2%. Voor het bepalen van de inkomsten wordt uitgegaan van een tariefstijging van 8%.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die voor zichzelf of voor zijn gezin meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar houdt zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben. Onder gemeubileerde woningen vallen ook zomerhuisjes, chalets en caravans.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen. hierbij geldt een tariefsverhoging van € 1,11 naar € 1,50 per nacht. in 2022 worden tevens de arbeidsmigranten in deze heffing betrokken.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de eigenaar van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De uitgangspunten voor de heffing zijn het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2021 (vGRP) en volledig kostendekkend.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de riolering:

	2022
Kosten riolering	1.171
Inkomsten riolering (exclusief heffingen)	0
Netto kosten riolering	1.171
Toe te rekenen kosten:	
Bijdrage SED (overhead)	160

BTW	165
Totale kosten	1.496
Opbrengst heffingen	1.496

Dekking	100%
----------------	-------------

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die voortkomen uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met HVC en de overige activiteiten, zoals beleidsontwikkeling en inningskosten, die geheel of gedeeltelijk zijn toe te wijzen aan de zorgplicht voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds. Er wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid. In de nog separaat vast te stellen Verordening afvalstoffenheffing Drechterland 2022 worden de definitieve tarieven opgenomen.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen met betrekking tot de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing.

	2022
Kosten afvalinzameling	2.741
Inkomsten afvalinzameling (exclusief heffingen)	153
Netto kosten afvalinzameling	2.588
Toe te rekenen kosten:	
Bijdrage SED (overhead)	74
BTW	423
Totale kosten	3.085
Opbrengst heffingen	3.077
Dekking	100%

Marktgelden

Voor het innemen van een standplaats om daarop zaken of voorwerpen te plaatsen, uit te stallen of te verkopen tijdens de weekmarkt, jaarmarkten, braderieën, themamarkten of andere evenementen worden onder de naam "marktgelden" rechten geheven.

Begraaf- en grafrechten

De tarieven voor de begraaf- en grafrechten zijn verhoogd met 1,4 %.

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van hun diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. In onderstaande tabellen zijn overzichten opgenomen met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Titel 1 Algemene dienstverlening		Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk	1 Burgerlijke stand	32	22	69,50%
hoofdstuk	2 Reisdocumenten	74	56	75,49%
hoofdstuk	3 Rijbewijs	111	89	80,54%
hoofdstuk	4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	18	10	0,00%
hoofdstuk	9 Overige publiekszaken	6	5	83,00%
hoofdstuk	12 Leegstandswet	1	1	65,07%
hoofdstuk	16 Kansspelen	2	1	34,26%
hoofdstuk	18 Kabels en leidingen AVOI	27	24	88,71%
hoofdstuk	19 Verkeer en vervoer	17	2	9,88%
hoofdstuk	21 Diversen	2	1	43,06%
Kostendekking Titel 1		290	210	72,40%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning		Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk	2 Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	1	1	66,69%
hoofdstuk	3 Omgevingsvergunning	379	371	97,77%
hoofdstuk	8 Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	19	10	51,98%
Kostendekking Titel 2		400	382	95,45%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn		Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk	1 Horeca	9	5	50,65%
hoofdstuk	2 Organiseren evenementen of markten	24	4	14,61%
hoofdstuk	7 In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	11	10	92,16%
Kostendekking Titel 3		45	18	41,14%

Een aanduiding van de lokale lastendruk

1.4 Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2021 bekend gemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Nederland bedragen € 881.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk in onze regio staat op nummer één in de rangorde.

Woonlasten per huishouden - Eigenaar-bewoner

Rangorde	Gemeente	Bruto woonlasten eenpersoonshuishouden		Bruto woonlasten meerpersoonshuishouden	
		2021	2020	2021	2020
1	Koggenland	€ 608	€ 582	€ 692	€ 663
2	Hoorn	€ 623	€ 645	€ 702	€ 733
3	Enkhuizen	€ 707	€ 654	€ 832	€ 774
4	Medemblik	€ 716	€ 680	€ 801	€ 763
5	Drechterland	€ 702	€ 681	€ 810	€ 786
6	Opmeer	€ 874	€ 736	€ 977	€ 833
7	Stede Broec	€ 800	€ 800	€ 922	€ 920

Bedragen in €'s

Bron: Coelo Atlas van de lokale lasten 2020 en 2021

Conclusie

Op basis van de aangegeven cijfers stijgen de woonlasten voor gezinnen in Drechterland in 2021 met 3%. Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente Drechterland voor deze regio een gemiddelde lastendruk kent en op het Nederlandse gemiddelde zit met gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden van € 811.

Kwijtschelding

1.5 Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en een inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit zal ontstaan waaruit de belastingschuld kan worden voldaan. Inwoners met een uitkering ingevolge de Wet werk en bijstand krijgen ambtshalve kwijtschelding van de gemeentelijke heffingen.

Samenwerkingsverband

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, kan volstaan worden met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij een van deze twee organisaties. De organisatie waar het verzoek wordt ingediend, zorgt ervoor dat het verzoek tevens bij de andere organisatie wordt behandeld.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding. Hieraan verwante kosten, zoals aanmanings- en dwangbevelkosten, kunnen eveneens worden kwijtgescholden.

Raming hoogte kwijtschelding

In 2021 wordt rekening gehouden met € 59.000 aan kwijtschelding voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat op grond van artikel 11 BBV ten minste:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een kengetal voor de:
 - netto schuldquote
 - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
 - solvabiliteitsratio
 - grondexploitatie
 - structurele exploitatieruimte en
 - belastingcapaciteit.
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- onvoorzien;
- de vrij aanwendbare reserves;

Berekening weerstandscapaciteit

<i>Onbenutte belastingcapaciteit</i>	2.638	
<i>Onvoorzien</i>	19	
Totale weerstandscapaciteit (exploitatie)		2.657
<i>Weerstandsvermogen</i>		
Algemene reserve	4.015	
Stille reserves	315	
Subtotaal		4.330
Totale weerstandscapaciteit		6.987

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In

de navolgende berekening is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. Er is voor gekozen het verschil in percentages te vermenigvuldigen met de WOZ-waarde van de woningen + de WOZ-waarde van de niet-woningen.

OZB-percentages van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,1800
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,0967
Verskil	0,0833
Onbenutte belastingcapaciteit	2.638

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt € 19.500.

Vrij aanwendbare reserves

Onder de vrij aanwendbare reserves vallen de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarvan de bestemming kan worden gewijzigd zodat deze kunnen worden ingezet voor onverwachte financiële tegenvallers.

De stand van de vrij aanwendbare reserves bedraagt per 31 december 2022 € 4.015.000.

Algemene reserve, risicoreserve	2.400
Algemene reserve, vrij besteedbaar	1.615
Totaal	4.015

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast.

-Garagebox aan de Dahliastraat te Hoogkarspel	9
- Woning Dorpsweg 104 te Schellinkhout	306
	315

Risicomanagement

Aanleiding en achtergrond

De gemeente voert een actief beleid op de beheersing van de risico's die we gezamenlijk lopen. Door een scherp inzicht in de actuele risico's worden de betrokken partijen in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen.

Het uitgangspunt voor de deelnemende gemeentes in de SED organisatie is dat de gemeenschappelijke regeling de rekeningresultaten volledig afwikkelt op de deelnemende

gemeenten. De gemeenschappelijke regeling kent, als beschikbare weerstandscapaciteit, geen reserves. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit kan alleen de post onvoorzien worden meegenomen. Indien zich dus tegenvallers voordoen die niet kunnen worden opgevangen in de reguliere begroting of uit de post onvoorzien komen deze tegenvallers ten laste van de gemeenten. In evenredigheid van de verdeelsleutel dient deze benodigde weerstandscapaciteit meegenomen te worden in de jaarrekening van onze gemeente als risico's bij de verbonden partij.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd.

De risico's worden tweemaal per jaar geïnventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke begroting van 2022 zijn 11 risico's opgenomen. De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen worden de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie bepaald.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus. Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact

5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen, kunnen beide aan een score worden verbonden. Op grond van de beleidsnota worden in het risico-overzicht alleen de risico's met een score van 15 of hoger gepresenteerd. Onderaan de tabel is het totaalbedrag voor de overige risico's opgenomen. Niet alle geïnventariseerde risico's zijn terug te vinden in de tabel. Sommige risico's hebben geen directe financiële consequenties, denk bijvoorbeeld aan imagoschade.

Deze risico's, geïnventariseerd medio juni 2021, met een hoge kans x effect, zijn in de onderstaande tabel nader uiteengezet. Daarbij is onderscheid gemaakt in de beschrijving van het risico en de getroffen/gewenste beheersmaatregel. De kolom daarnaast geeft het maximaal financieel gevolg in euro's. Vervolgens wordt de kans en impact weergegeven. De laatste kolom geeft inzicht in het beslag dat het risico legt op de benodigde weerstandscapaciteit. De risico's met een lagere kans x effect zijn opgenomen onder 'overige risico's'.

Onderwerp	Volledige beschrijving risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Bedrag impact	Kans op optreden	Impact	Bedrag x kans
Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording, slechte staat van onderhoud, etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico. Daarnaast is er structureel sprake van ziekten en plagen in het openbaar groen.	Er zijn vastgestelde beheerplannen voor Wegen, Groen, Riolerings, Kunstwerken, Water, Beschoeiing en de speelvoorzieningen.	€ 100.000	4	4	€ 70.000
Jeugdzorg	Overschrijding op de open einde regeling Jeugdhulp. Het financiële effect van het woonplaatsbeginsel is nog onbekend en ook is onduidelijk is in hoeverre de toegenomen zorg uit 2021 doorloopt in 2022. De fluctuaties bij verhuizing, uithuisplaatsing of escalatie van zorgbehoefte van kinderen die intensieve jeugdhulp krijgen, maakt het lastig om te voorspellen wat de werkelijke kosten gaan zijn.	Monitoring op de budgetten, het aantal aanvragen en het tijdig inschakelen van Team Inzet.	€ 600.000	4	5	€ 420.000
WMO	Overschrijding op de open einde regeling Wmo door een stijging van het aantal Wmo meldingen.	Monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	€ 300.000	4	4	€ 210.000
Onrechtmatigheid	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED.	Doornemen van de begrotingen en jaarrekeningen van de GR SED en het opnemen van de paragraaf gemeenschappelijke regelingen in de begroting en jaarrekening.	€ 150.000	4	4	€ 105.000
BUIG	Door meer instroom en/of minder uitstroom wordt meer beroep gedaan op de wet BUIG dan geraamd, waardoor een nadeel ontstaat voor deze overheidstaak.	Strakke monitoring op GR WerkSaam, beroep op Vangnetregeling.	€ 285.000	4	4	€ 199.500
Gronden	Voor grondexploitaties worden project specifieke en algemene (conjuncturele) risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd.		€ 684.000	3	5	€ 342.000
			Overige risico's € 410.306			
			SED risico doorbelasting € 375.243			
			Totaal benodigde weerstandscapaciteit € 2.132.049			

Hoewel in de begroting zo goed mogelijk wordt ingeschat wat de benodigde bedragen zijn voor de verschillende onderdelen van het Sociaal Domein, is in de laatste jaren gebleken dat de open einde regeling een groot risico met zich meebrengt. De kans en de impact vallen moeilijk separaat in te schatten, omdat ook in de financiële begroting rekening wordt gehouden met een inschatting en het deels een regulier gemeentelijk te lopen risico betreft. De bestaande reserves zijn echter voorsnag van voldoende niveau (zie de beschikbare weerstandscapaciteit).

Jeugdhulp € 600.000

De verwachting is dat de stijging van het aantal cliënten door de zorg voor kinderen en jeugdigen als gevolg van de Coronapandemie gedurende 2022 zal normaliseren. Dit is echter slecht voorspelbaar omdat de inhaalzorg nu plaatsvindt en de omvang van de hulpvraag momenteel in beeld wordt gebracht. Ook omdat het nog onduidelijk is welke vergoeding er vanuit het Rijk zal komen voor de kosten van inhaalzorg is dit bedrag opgenomen in de risicoparagraaf.

Tevens is in 2021 intensieve Jeugdzorg geboden aan een tiental cliënten. De verhuizing, uithuisplaatsing en/of escalatie van de zorgbehoefte van een aantal cliënten kan leiden tot grote fluctuatie in de uitgaven op deze vorm van jeugdzorg. Dit maakt het lastig om de kosten voor jeugdzorg te voorspellen. Dit blijft een risico voor de gemeente.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) € 300.000

De afgelopen twee jaar zijn de lasten Wmo behoorlijk gestegen. Door de (dubbele) vergrijzing (enerzijds vormt de groep ouderen een relatief groter aandeel anderzijds komt de gemiddelde leeftijd steeds hoger te liggen) stijgt het aantal cliënten. Ook hebben er prijsstijgingen plaatsgevonden die leiden tot hogere lasten (door Cao afspraken voor de huishoudelijke hulp zijn de tarieven gestegen). Daarnaast dalen de inkomsten structureel voor de gemeente. De verwachting was dat we meer eigen bijdrage zouden ontvangen, maar nu blijkt dat meer cliënten in aanmerking komen voor kwijtschelding van de eigen bijdrage op basis van hun inkomen.

Op basis van de demografische ontwikkeling (vergrijzing) is de verwachting dat het aantal cliënten en de kosten daarvan in 2022 verder toenemen. Door de stijging van het aantal inwoners in de leeftijdsgroep van 70 tot 80 jaar neemt de zorgvraag toe.

In 2021 zijn relatief grote woonvoorzieningen toegekend. Dit zijn geen structurele kosten. Het risico bestaat echter wel dat er in 2022 weer grote woningaanpassingen worden toegekend. We zien een trend ontstaan dat er door het woningtekort weinig doorstroming is en dat inwoners vaker gaan vragen om woningaanpassingen zoals bijvoorbeeld een traplift of een aanpassing van de badkamer.

Overige risico's

Onder de overige risico's zijn onder andere opgenomen het risico dat de gemeente loopt omdat aandeelhouders financieel garant staan voor rente en aflossing van leningen van de NV Huisvuilcentrale Noord Holland en het risico dat de nieuwe verdeelsleutel niet wordt doorgevoerd waardoor er moet worden teruggevallen op de oude verdeelsleutelsystematiek.

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (begroting 2022) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Drechterland voor € 375.243. Voor de SED organisatie zijn deze risico's (3) opgenomen :

- Datalekken en Cybercrime
- Onrechtmatigheid door onjuiste aanbestedingsprocedure
- Het onvoldoende beschikbaar hebben van juridische kennis op afdelingen

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 6.987.000 en de benodigde weerstandscapaciteit is € 1.918.844 (= 90% * € 2.132.049). Het ratio weerstandsvermogen is 3,6.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is er een normtabel (zie onderstaande tabel) ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering 'uitstekend'.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen en toelichting kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken schrijft het rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding beoordeeld worden.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Drechterland weer.

Begroting jaar 2022

Verloop van de kentallen

Kengetallen:	Versl. (t-2)	Begr. (t-1)	Begr.	mrj (t+1)	mjr (t+2)	mjr (t+3)
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Netto schuldquote						
a. zonder correctie doorgeleende gelden	26%	37%	50%	51%	49%	50%
b. met correctie doorgeleende gelden	14%	26%	37%	39%	37%	38%
2. Solvabiliteitsratio	46%	44%	40%	40%	41%	39%
3. Grondexploitatie	13%	-4%	-2%	0%	0%	0%
4. Structurele exploitatieruimte	-1%	-2%	2%	0%	0%	1%
5. Belastingcapaciteit	106%	104%	100%	100%	100%	100%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld. Hierbij is A het minst risicovol, B gemiddeld en C het meest risicovol.

Specificering kengetal naar categorie	Cat. A	Cat. B	Cat. C
1. Netto schuldquote:			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50 %	< 20%

3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35 %	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0	< 0 %
5. Belastingcapaciteit	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90% (bron: ministerie van BZK). Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Drechterland heeft begroot voor 2022 een netto schuldquote van 50%. Dit impliceert dat de gemeente een lage schuldenlast heeft.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor 2022 begroot op 37%. Drechterland zit onder de signaleringswaarde van categorie A.

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

De solvabiliteitsratio van Drechterland begroot voor 2022 ligt, met een percentage van 40%, op het gemiddelde van 40% en is dan ook goed te noemen.

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee.

Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Drechterland zit met haar kengetal op -2% in 2022. Dit komt omdat de grondexploitaties aflopen en er meer opbrengsten zijn dan uitgaven.

2.4.4 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

Dit percentage is in Drechterland voor 2022 begroot op 2%. Het percentage loopt meerjarig gezien dicht naar de nul wat een gemiddeld risico inhoudt.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

De gemeentelijke tarieven zijn iets hoger of gelijk aan de landelijke tarieven. Dit betekent dat de mogelijkheid om extra baten te genereren door de belastingen te verhogen beperkter zijn dan gemiddeld.

2.4.6 Samenhang kengetallen

De gemeente Drechterland heeft ten opzichte van de VNG-norm een lage schuldpositie. Dit komt doordat Drechterland weinig leningen heeft. De solvabiliteitsratio is goed en ontwikkelt zich de komende jaren nog iets positiever.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Drechterland is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen. Op basis van de vijf kengetallen afgezet tegen de signaleringswaarden van BZK kan de conclusie getrokken worden dat er geen maatregelen genomen hoeven te worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor een ieder toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het instandhouden van de kapitaalgoederen is een van de kerntaken van de gemeente.

Deze paragraaf gaat over het in stand houden van de bestaande Kapitaalgoederen door het uitvoeren van (klein en groot) onderhoud.

De kapitaalgoederen dragen bij aan het realiseren van doelstellingen van diverse programma's uit de begroting en zijn terug te vinden in de programma's 3 en 6.

Beleidsuitgangspunten

Het onderhoud aan de kapitaalgoederen in de gemeente Drechterland vindt plaats op basis van nut en noodzaak. Veiligheid en functionaliteit zijn daarbij belangrijke aspecten.

Algemene beleidskaders

In de 'Kadernotitie beheer openbare ruimte' (2011) en de uitwerking ervan in de rapportage 'Beheren op beeldkwaliteit' (2012) zijn algemene kaders beschreven voor het beheer van de openbare ruimte (domeinen openbaar groen, verharding, straatmeubilair en reiniging). Als ambitie voor het beheer van deze domeinen is gekozen voor beeldkwaliteitsniveau B: Veilig en functioneel beheer. De openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden; over het algemeen is het heel, veilig en redelijk schoon.

Met de ombuigingsvoorstellen is afgesproken om de beeldkwaliteitsniveau van het openbaar groen aan te passen aan het feitelijk gerealiseerde beeldkwaliteitsniveau C.

Ten aanzien van de speelvoorzieningen is in het in het Beheerplan Drechterland 2019-2028 het uitgangspunt vastgesteld dat de inspanningen zijn gericht om de speelvoorzieningen in stand te houden.

Door de doorgevoerde bezuiniging kan de speelwaarden van de verschillende locaties afnemen door bij noodzakelijke vervangingen eenvoudigere speeltoestellen terug te plaatsen.

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

In 2022 wordt een operatie gestart om het achterstallig onderhoud van onze wegen weg te werken. Dit vindt plaats op basis van een wegininspectie die op dit moment wordt uitgevoerd. In het kader van deze begroting wordt voor 2022 € 1,3 miljoen vrijgemaakt om komend jaar het achterstallig onderhoud, aan de hand van die eerdergenoemde wegininspectie weg te gaan werken. Die financiële ruimte wordt gecreëerd door € 672.000 te onttrekken aan de reserve Verkeersinfrastructuur, en € 628.000 ten laste te brengen van de exploitatie.

In het voorjaar van 2022 wordt verder een onderzoek uitgevoerd naar de noodzaak tot een integrale reconstructie van de Streekweg, zoals die bijvoorbeeld ook is uitgevoerd op de Hemmerbuurt. Daarbij wordt onderzocht op welke onderdelen van de Streekweg een integrale reconstructie plaats zou moeten vinden (inclusief bijvoorbeeld het vervangen van de riolering, de aanleg van een regenwaterriool en het verbeteren van de trottoirs). Op basis van dat

onderzoek kan in 2022 een investeringsvoorstel worden voorbereid en aan de raad worden voorgelegd.

Riolering

Er is sprake van achterstand met betrekking tot de uitvoering van de investeringen op de rioleringszorg. De achterstand in het onderhoud van de riolering zijn opgenomen in het GRP 2022-2027 waar uitvoering aan wordt gegeven.

Watergangen en beschoeiingen

In het areaal beschoeiingen is sprake van een achterstand in onderhoud. De veiligheid en functionaliteit van de oever zijn niet in het geding, echter de beschoeiing zelf is in veel gevallen einde levensduur.

De komende 10 jaar worden de achterstanden weggewerkt.

Voor de gemeente Drechterland wordt een baggerplan opgesteld voor het water dat in beheer blijft bij de gemeente. Hierin worden de kosten en dekkingsmogelijkheden in opgenomen.

Groen

De achterstanden in de technische kwaliteit van het groen worden de komende jaren weggewerkt. Daarnaast wordt de komende jaren meer aandacht besteed aan het verhogen van de biodiversiteit in het groen. Dit zal zichtbaar worden in het toepassen van andere beplanting en wijzigingen in het maaibeeld.

Zorg blijft voor de essentaksterfte. Diverse bomen zijn aangetast. Wanneer de technische kwaliteit van de bomen tot een verhoogd risico voor de omgeving leidt worden de bomen gekapt en vervangen. Bij nieuwe aanplant wordt bij de soortkeuze rekening gehouden met vatbaarheid voor ziekten en plagen.

De opkomst van de eikenprocessierups stelt de gemeente voor nieuwe uitdagingen. Voor beheersing van de overlast zal gebruik worden gemaakt van de kennis en richtlijnen van het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD), het landelijke coördinatiecentrum voor de eikenprocessierups.

De locaties van de Japanse Duizendknoop en de Reuzenberenklauw zijn bekend en worden actief bestreden.

Spelen

De technische kwaliteit en daarmee de veiligheid van de speelvoorzieningen is op orde. Echter de functionaliteit en de speelwaarde laat op sommige locaties te wensen over.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen: conditieniveau 3 (redelijk).

Het groot onderhoud gebouwen wordt uitgevoerd volgens het vastgestelde MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP).

Openbare verlichting

Het areaal is op orde en bestaat momenteel uit 4300 verlichtingsobjecten met een vervangingsachterstand van ca. 1% lichtmasten en ca. 25% armaturen. Verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen zijn in beeld en worden jaarlijks projectmatig en wijkgericht vervangen. Deze vervangingsmethode zorgt voor een afname van de vervangingsachterstand, maar zal het niet helemaal wegnemen, omdat er jaarlijks te vervangen objecten bij komen.

Om het veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting te laten functioneren, worden voedingskasten en kabels planmatig vervangen. De vervangingen worden in 2022 voortgezet.

Bruggen

Het areaal bruggen (142 objecten) is op orde. Het aantal bruggen groeit gestaag; in het uitbreidingsplan Reigersborg is een aantal nieuwe betonnen bruggen gerealiseerd.

De komende jaren zal worden ingezet op het vervangen van houten fiets/voetgangersbruggen door bruggen van composiet.

Houten onderdelen van bruggen worden niet gereinigd en/of geschilderd.

Begraafplaatsen

Het beheer is op orde en voldoet aan het gestelde beeldkwaliteitsniveau.

Financiële consequenties

Voor het klein onderhoud worden budgetten geraamd en voor het groot onderhoud zijn voorzieningen gevormd. Gebiedsuitbreiding of wijzigingen in de kwaliteit kunnen leiden tot stijging van de lasten.

Onderstaande tabel laat zien welke middelen in 2022 gereserveerd zijn voor het klein- en groot onderhoud van de genoemde kapitaalgoederen.

Onderdeel	Dagelijks onderhoud	Storting	Aanwending
<u>Exploitatie</u>			
Wegen	188.000	n.v.t.	214.000
<u>Exploitatie / Voorzieningen</u>			
Bruggen	41.000	18.000	32.000
Openbare verlichting*	128.000	n.v.t.	n.v.t.
Waterwegen	33.000	n.v.t.	17.000
Openbaar groen	715.000	n.v.t.	n.v.t.
Riolering	196.000	147.000	n.v.t.
Straatmeubilair, speelgelegenheden	74.000	n.v.t.	n.v.t.
Gebouwen	141.000	179.000	225.000

Totaal

* Dit is inclusief kosten voor groot onderhoud. Deze kosten zijn in de exploitatie geraamd.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Volgens artikel 13 van het BBV bevat de paragraaf over de financiering in ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Het geeft ook inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Het wettelijk kader ligt besloten in:

- de Gemeentewet
- de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen
- de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)

In de Gemeentewet staat dat de provincies het financieel toezicht op gemeenten uitvoeren. De taken van de toezichthouder op dit terrein vloeien voort uit de Wet fido.

Het beleidskader binnen de gemeente is:

- Het Treasurystatuut 2017
- Het Leningen- en borgstellingenbeleid.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

De Wet fido schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- het opstellen van een financieringsstatuut,
- het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening,
- het voldoen aan de kasgeldlimiet en
- het voldoen aan de renterisiconorm.

Financieringsbeleid

Het aantrekken van geldleningen gebeurt overeenkomstig de kaders van het Treasurystatuut 2017.

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- opgenomen langlopende leningen
- in beheer gekregen waarborgsommen

Het beleid van de gemeente is erop gericht om de financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende schulden, omdat de rente op de kortlopende schulden in het algemeen lager is dan de rente op langlopende middelen. Hierbij is de gemeente gehouden aan de kasgeldlimiet. Die bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld over drie maanden niet boven de 8,5% van het begrotingstotaal mag uitkomen. De liquiditeitenplanning geeft aan of het te financieren saldo op enig ogenblik structureel of incidenteel is. Bij een structureel tekort gaat de gemeente over tot het aantrekken van een langlopende vaste geldlening. Overtollige middelen worden belegd bij de schatkist.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de vaste financiering voor 2022. Naar verwachting wordt er in 2022 een lening aangetrokken, vanwege afnemende inkomsten vanuit de grondexploitaties en uitgaven aan de investeringen.

	2022	2023	2024	2025
Stand langlopende leningen per 1 januari	12.604.000	14.666.000	13.795.000	13.015.000
Nieuwe leningen	3.000.000			
Reguliere aflossingen	938.000	871.000	780.000	780.000
Verwachte stand 31 december	14.666.000	13.795.000	13.015.000	12.235.000

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale- en regionale instellingen en verenigingen. De basis voor het verstrekken is het Leningen- en borgstellingenbeleid.

Het onderstaande overzicht is een raming van het verloop van de langlopende uitgezette leningen in 2022.

	2022	2023	2024	2025
Stand uitgezette leningen per 1 januari	5.717	5.559	5.405	5.266
Nieuwe leningen	-	-	-	-
Reguliere aflossingen	158	154	139	139
Extra of vervroegde aflossingen	-	-	-	-
Verwachte stand 31 december	5.559	5.405	5.266	5.127

Indicatoren

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van de financieringsfunctie zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder staat hoe deze risico's worden beheerst.

Koersrisico

De gemeente beschikt niet over aandelen van beursgenoteerde ondernemingen en loopt als zodanig geen risico's. Wel neemt de gemeente deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en in Alliander. Het risico op waardeverlies van deze aandelen is zeer beperkt.

Renterisico

Het renterisicobeheer is het beheersen van de risico's die gepaard gaan met een in de toekomst hoger dan gewenst niveau van de rentelasten van het vreemd vermogen of lagere rentebaten. Ter beperking van het renterisico heeft de wetgever de kasgeldlimiet en de renterisiconorm (zie hieronder) ingesteld.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn (looptijd van één jaar of langer). Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld te vermijden. Door een gelijkmatige opbouw van de leningportefeuille spreidt de gemeente het renterisico op vaste schuld. De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage van 20%. Het totaal van renteherzieningen en de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Renterisco					
1.	Renteherzieningen	-	-	5.425	
2.	Te betalen aflossingen	938	841	780	780
3.	renterisico (1+2)	938	841	6.205	780
Renterisiconorm					
4a.	Omvang begroting 1 januari	44.782	43.455	43.637	44.021
4b.	Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm (4a x 4b)	8.956	8.691	8.727	8.804
Toets renterisiconorm					
	Renterisco op vaste schuld (3)	938	841	6.205	780
	Renterisiconorm (4)	8.956	8.691	8.727	8.804
	Ruimte (3-4)	-8.018	-7.850	-2.522	-8.024
(4 > 3) Ruimte onder renterisiconorm					
(3 > 4) Overschrijding renterisiconorm					

De bedragen aan langlopende leningen waar de gemeente de komende jaren een renterisico over loopt blijven de komende periode binnen de norm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden. Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op rentelasten. De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en is voor de gemeente voor 2022 € 3.806.000.

		2022
	Omschrijving	
1.	Toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari	44.782
	Percentage kasgeldlimiet	8,50%
	Omvang kasgeldlimiet	3.806
2.	Omvang vlottende schuld (gemiddeld 2022)	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	3.691
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)	0
		3.691
3.	Vlottende middelen (gemiddeld 2022)	
	Contante gelden in kas	0
	Tegoeden in rekening courant	0
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
		0
4.	Toets kasgeldlimiet	
	Toegestane kasgeldlimiet	3.806
5.	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	3.691
	Ruimte (4-5)	115

Bij het financieringsbeleid in 2022 wordt rekening gehouden met deze limiet.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is de Wet fido gewijzigd vanwege de invoering van het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden. Reden voor de invoering van het verplicht schatkistbankieren is het beheersen van de overheidsschuld en het reduceren van het financiële risico voor decentrale overheden. De gemeente moet de middelen die zij (tijdelijk) niet nodig hebben aanhouden bij het ministerie van Financiën. Het schatkistbankieren heeft een verlagend effect op de Nederlandse EMU-schuld. Wanneer decentrale overheden hun tegoeden aanhouden in de Nederlandse schatkist daalt de financieringsvraag van de overheid.

Kredietrisico

Het kredietrisico wordt ook wel het debiteurenrisico genoemd en is bij de gemeente laag omdat er geen grote uitstaande debiteurensaldo is van de leges, belastingen of huren. Elk jaar worden de openstaande debiteuren beoordeeld op oninbaarheid. Deze beoordeling bepaalt de hoogte van de voorziening waardoor de verplichtingen gedekt kunnen worden.

Rentetoerekening

Rentekosten moeten aan de taakvelden worden toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Dit geeft inzicht in de kosten per taakveld en de toerekening gebeurt op een gelijke wijze.

In onderstaand schema staat hoe de rentetoerekening plaats vindt. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	119	
De externe rentebaten (idem)	0 -/-	
Totaal door te rekenen externe rente		119
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-4 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 -/-	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 +/-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		4
Rente over eigen vermogen		0 +/+
Rente over voorzieningen		0 +/-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		123
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		123 -/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		0

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Cao gemeenten

Werkgevers en vakbonden onderhandelen vanaf november 2020 over een nieuwe cao voor de gemeentelijke sector. De looptijd van de Cao Gemeenten en de Cao SGO was van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021.

De onderhandelingen lopen stroef en er is nog geen zicht op een nieuwe cao. Afspraken over bijvoorbeeld een vergoeding voor thuiswerken en een salarisverhoging zijn nog niet bekend.

Rechtspositie politieke ambtsdragers

De looptijd van de rechtspositie politieke ambtsdrager loopt tot 1 januari 2022. Vervolgafspraken zijn nog niet bekend.

De financiële gevolgen voortvloeiende uit de onderhandelingen van beide regelingen zijn per opmaak van de begroting onbekend. Bij een definitief akkoord wordt in een daaropvolgend planning en controle document de begrotingswijziging opgenomen.

Juridisch

De focus ligt op het blijven nastreven van een hoge juridische kwaliteit binnen de organisatie. Er wordt ondersteuning aangeboden voor een juiste/correcte besluitvorming. Juridische risico's worden geanalyseerd en zo nodig afgedekt. We handelen Wob-verzoeken en bezwaaren beroepszaken af en coördineren de afhandeling van ingebrekestellingen en klachten.

Informatie

Informatiebeheer

Goed Informatiebeheer is de basis voor een adequaat functionerende gemeente rondom het beheer van informatiestromen. De gemeente ontvangt en produceert informatie bij het uitvoeren van haar taak en gebruikt deze weer voor uiteenlopende doeleinden. Voor de ondersteuning bij het werk, als bewijs, ter verantwoording van handelingen ten overstaan van de burgers en, op langere termijn, voor cultuurhistorisch geheugen van de samenleving. Goed beheer van informatie is dus van groot belang voor de kwaliteit van het functioneren van de gemeente en over de kwaliteit van gegevens. De archiefwet en regelgeving vormt het kader over dit beheer.

Dat doen we door:

- Inrichten kwaliteitszorgsysteem informatiebeheer:
We stellen een methode op waarmee we de kwaliteit van het informatiebeheer inzichtelijk kunnen maken per proces, per afdeling en per applicatie. Met deze methode rapporteren we naar de proceseigenaren en geeft afdeling Informatie gerichte adviezen om het informatiebeheer te verbeteren. Uiteindelijk moet dit resulteren in een cyclus waarbij de processen regelmatig worden getoetst
- Vergroten van bewustzijn bij gebruikers van het belang van informatie:
Afdeling Informatie gaat meer naar de afdelingen toe om medewerkers te begeleiden en te informeren over hun rol binnen Informatiebeheer. Informatiebeheer is een gedeelde verantwoordelijkheid van de afdelingen en afdeling Informatie.
- Procesoptimalisatie informatiebeheer rondom poststromen:
De werk processen van Informatiebeheer veranderen steeds met nieuwe ontwikkelingen. Maar deze aanpassingen zijn steeds op het niveau van processtappen. Er is nog onvoldoende gekeken of deze processen nog efficiënt en effectief zijn. De komende periode worden deze processen doorgelicht en aangepast zodat er tijd en ruimte vrij komt voor de medewerkers van Informatiebeheer om zich op nieuwe taken binnen Informatiebeheer te richten
- Implementatie Wet Open Overheid en Informatiebeheerregeling.

Dienstverlening

We wonen en werken in een omgeving die sterk in ontwikkeling is. Onze inwoners, ondernemers en betrokkenen kunnen via verschillende kanalen met ons in contact komen. Wij faciliteren dit op maat. Ons uitgangspunt is dat we onze dienstverlening digitaal aanbieden waar mogelijk en dat we maatwerk leveren waar nodig. We werken klantgericht; we hebben het belang van onze inwoners en bedrijven voor ogen en luisteren naar de vraag. Samen- en zelfredzaamheid stimuleren wij waar mogelijk.

We meten de tevredenheid over onze dienstverlening per kanaal met de regionale Klant contact monitor en herijken in 2022 de servicenormen. Deze input gebruiken we om scherpe, uitdagende, realistische en meetbare indicatoren op te stellen met de nieuwe raad en college die in 2022 geïnstalleerd worden na de GR2022 verkiezingen.

Planning en control

De Planning & Control-cyclus begint met het plannen van de jaarlijkse activiteiten en eindigt met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Middels twee tussentijdse rapportages wordt de uitvoering van de activiteiten bewaakt. Om de raad goed te informeren zijn voor de opzet en de inhoud van de begroting en de jaarrekening wettelijke eisen vastgesteld in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De huidige financiële situatie vereist continue aandacht. Dit is middels de P&C-cyclus geborgd.

Inkoop

Team Inkoop verzorgt de onderdelen aanbestedingen, subsidies, verzekeringen, nutskosten en contractbeheer. Als adviserend team is Team Inkoop faciliterend aan de organisatie. Gevraagd, en ongevraagd, wordt er advies gegeven aan de diverse vakafdelingen. Daarbij wordt er rekening gehouden met inkoop- en aanbestedingsregels en ontwikkelingen in de regio.

Maar ook met gemeentelijke doelstellingen zoals duurzaamheid, toegang voor het MKB tot opdrachten en Social Return on Investment (SROI).

Verbonden partijen

Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

Van belang is te controleren of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd. Een ander belang is het kostenbeslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Voor het adequaat invullen van de toezichthoudende rol door de gemeenteraad is het belangrijk dat de begroting en de jaarrekening inzicht geven in de verbonden partijen waarin de gemeente deelneemt, het belang dat de gemeente hierin heeft en de financiële positie van de verbonden partijen.

In deze paragraaf wordt enkel gerapporteerd over de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Gekozen is voor de indeling: gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en regionale samenwerking.

Ontwikkelingen

De gemeenschappelijke regeling Afvalbeheer Westfriesland (ABWF) is de voortzetting van de gemeenschappelijke regeling Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW), waarbinnen tot 2020 het afvalbeleid binnen de regio West-Friesland werd uitgevoerd. Door de wijzigingen binnen de regeling hebben de gemeenten de, voorheen aan de CAW gedelegeerde, verordende- en beleidsbevoegdheden terug en zijn de aandelen overgedragen aan de individuele gemeenten. Nu kent de GR nog maar een klein aantal verantwoordelijkheden.

Het ABWF heeft geen eigen huisvesting en geen eigen personeel. De ondersteuning is ondergebracht bij de SED organisatie.

Verbonden partijen

In onderstaande tabel staan de verbonden partijen en, indien van toepassing, de gemeentelijke bijdrage.

	rekening 2020	begroting 2021	begroting 2022
SED organisatie	10.674	10.468	10.833
SSC DeSom (ICT)	971	827	846
Westfries Archief	156	160	163
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	59	70	73
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.186	1.224	1.180
Recreatieschap West-Friesland	110	113	115
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	759	772	776
WerkSaam Westfriesland	575	648	676
Afvalbeheer Westfriesland (voorheen CAW)	-	-	5
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	457	461	455
Archeologie Westfriesse gemeenten	24	19	19

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	43	40	43
HVC	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Alliander	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bijdrage	15.014	14.802	15.184

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regeling

Westfries Archief

Gerelateerd aan programma('s)

	1. Bestuur en ondersteuning
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur.
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 163.000
Bedrag per inwoner	€ 8,22
Doel / openbaar belang	Het Westfries Archief werkt samen met de W7 gemeenten om de informatie over het verleden en heden voor de huidige en toekomstige generaties betrouwbaar en toegankelijk te houden. Hiervoor heeft zij drie kerntaken die volgen uit de Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling: • ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden; • informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen; • beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie.
Activiteiten en ontwikkelingen	Het Westfries Archief heeft een beleidsplan 2020-2023 opgesteld dat aansluit op het voorgaande plan. Dat betekent dat in het beleid de nadruk op de samenwerking met de aangesloten gemeenten ligt met als speerpunt het realiseren van een e-depot als een regionale voorziening voor de duurzame opslag en het beschikbaar stellen van digitale informatie. Buiten de jaarlijkse indexering, zal dit beleidsplan geen verhoging in de gemeentelijke bijdrage met zich mee brengen. Structurele kosten zullen binnen de begroting, nieuw voor oud, worden opgevangen. Een aantal projecten brengt incidentele kosten met zich mee, onder meer het digitaliseren van de bouwvergunningen. Deze zullen worden gefinancierd uit de bestemmingsreserve. Nieuwe doelstellingen in het beleidsplan zijn het - opzetten van een educatief programma om de schoolgaande jeugd van Westfriesland kennis te laten maken met hun eigen lokale geschiedenis - intensiveren van de samenwerking met musea, bibliotheken en historische verenigingen.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Groei benodigd archief. • Digitale dienstverlening.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 323.000	€ 340.000	€ 223.000	€ 340.000	€ 0

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBSW)

Gerelateerd aan programma('s) 5. Samenleving

	1. Bestuur en ondersteuning
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	-
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 73.000
Bedrag per inwoner	€ 3,65
Doel / openbaar belang	Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).
Activiteiten en ontwikkelingen	De kerntaken zijn: - het periodiek organiseren, faciliteren en coördineren van bestuurlijke overleggen (Madivosa, VVRE en ABZ) en - het uitvoeren van een aantal daarvan afgeleide taken, zoals organisatieleerlingenvervoer en urgentiecommissie woningtoewijzing. In het collegeprogramma is onder opgave 7 de volgende beleidsambitie opgenomen: actualisering en concretisering regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het Pact van Westfriesland is de kapstok om de gezamenlijke ambities van de zeven Westfriesse gemeenten te realiseren. In het Pact van Westfriesland wordt samengewerkt aan(boven)lokale opgaven en ambities. Stede Broec zoekt hierbij, indien mogelijk, de verbinding tussen lokale ambities en regionale opgaven. Door het verbinden van lokale thema's met regionale opgaven wordt een optimaal gewerkt aan het realiseren van de ambities.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners.
Risico's	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten. Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
-	-	-	-	€ 0

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Gerelateerd aan programma('s)

	2. Veiligheid
Vestigingsplaats	Alkmaar

Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het Algemeen Bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	€ 1.180.000
Bedrag per inwoner	€ 59,47
Doel / openbaar belang	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.
Activiteiten en ontwikkelingen	Er worden vijf bewegingen in gang gezet: zorg en veiligheid, veilig leven, nieuwe crisistypen, brandweer 360 en de omgevingswet.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners voor de ambulancezorg. De overige bijdrage is gebaseerd op een verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Brandweervrijwilligers gaan van rechtswege over naar deeltijdwerk. • Langdurige uitval. • Tekort ambulanceverpleegkundigen. • IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.). • Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten. • Aanbestedingsclaim.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 4.384.000	€ 49.562.000	€ 4.356.000	€ 46.847.000	€ 0

Recreatieschap Westfriesland (RSW)

Gerelateerd aan programma('s)

	4. Economie
Vestigingsplaats	Stede Broec
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 115.000
Bedrag per inwoner	€ 5,81
Doel / openbaar belang	Het RSW draagt bij aan de ambitie van de regio om tot de top tien van de meest aantrekkelijke regio's te behoren. Het beheert en onderhoud recreatieterreinen. Ook beheert het RSW de recreatieve netwerken voor varen, fietsen en wandelen.

Activiteiten en ontwikkelingen	De impact van de kerntakendiscussie en corona op de taken en werkzaamheden is onduidelijk.
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte. • Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters. • Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling. • Imagoschade. • Gevolgen van klimaatverandering.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 1.954.000	€ 1.585.000	€ 1.917.000	€ 1.500.000	€ 16.000

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Gerelateerd aan programma('s)

	5. Samenleving
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	€ 776.000
Bedrag per inwoner	€ 38,50
Doel / openbaar belang	De basistaken (uniformdeel) zijn: - kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, - het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), - uitvoering van infectieziektebestrijding en - uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit. Naast de basistaken voert de GGD levert de GGD ook aanvullende producten (maatwerkdeel). Deze aanvullende producten vallen niet onder de Gemeenschappelijke regeling. Vanuit het maatwerkdeel wordt ingezet op activiteiten die aanvullend zijn op de werkzaamheden vanuit de GR GGD. Dit zijn onder andere de extra begeleiding contacten en opvoedspreekuren. Indien nodig kan er worden opgeschaald naar Video Home Training, Stevig Ouderschap en VoorZorg.

Activiteiten en ontwikkelingen	De activiteiten en ontwikkelingen zijn ingedeeld naar vier focuslijnen: 1. Gezond opgroeien; 2. Gezond ouder worden; 3. Meedoen naar vermogen; 4. Gezonde leefomgeving. 1. Gezond opgroeien Alle kinderen verdienen gelijke kansen. Daarom geeft de GGD extra aandacht aan kwetsbare kinderen en hun omgeving. Door deze preventieve ondersteuning wordt er minimaal beslag gelegd worden op specialistische (jeugd)zorg. 2. Gezond ouder worden De inzet is gericht op: een gezonde leefstijl en een gezond gewicht hebben, het vermogen hebben om zich met veerkracht aan te passen en eigen regie te voeren bij lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven, in goede psychosociale gezondheid/welbevinden zijn. 3. Meedoen naar vermogen De inzet is gericht op dat (jong)volwassenen lichamelijk en geestelijk gezond zijn, een gezonde leefstijl hebben, meedoen in de samenleving en langer zelfstandig blijven wonen. Daarnaast worden kwetsbare inwoners ondersteunt om maatschappelijke uitval als gevolg van problemen op meerdere leefgebieden te voorkomen. Met als uiteindelijke doel dat kwetsbare inwoners hulp ontvangen en zo gezond en zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving. 4. Gezonde leefomgeving Ruimtelijke en sociale veranderingen hebben veel invloed op elkaar. Een gezonde leefomgeving nodigt uit tot gezond gedrag en kent zo min mogelijk risico's voor de gezondheid. De leefomgeving hangt samen met nieuwe uitdagingen en kansen voor de toekomst, zoals: klimaatverandering, vergrijzing, individualisering, slimme technologie en nieuwe vormen van mobiliteit. Tegelijkertijd neemt de druk op onze leefomgeving toe. Gemeenten staan voor de opgave om deze ontwikkelingen en belevingen van de inwoners te verwerken in een omgevingsvisie. Dit vraagt om een samenwerking en koppeling tussen het sociale en fysieke domein., die tot nu toe veelal gescheiden van elkaar opereren. Binnen deze focuslijn is ook aandacht voor de preventie en bestrijding van infectieziekten.			
Financieel belang	Jaarlijkse deelnemersbijdrage op basis van het aantal inwoners.			
Risico's	Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten. • Doorontwikkeling JGZ 2019-2023. • Ziekteverzuim JGZ. • Informatiebeveiliging en privacybescherming. • Afname aanvullende diensten JGZ. • Medische arrestantenzorg. • Gevolgen COVID-19 voor reizigersadvisering.			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 2.748.000	€ 4.950.000	€ 2.748.000	€ 4.950.000	€ 23.000

Archeologie Westfriese Gemeenten

Gerelateerd aan programma('s)

	7. Volkshuisvesting
Vestigingsplaats	Hoorn (centrumgemeente)
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	-
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Texel en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 19.000
Bedrag per inwoner	€ 1,22
Doel / openbaar belang	Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is om op beleidsmatig en uitvoerend niveau gezamenlijke belangen te behartigen op het gebied van archeologie.
Activiteiten en ontwikkelingen	
Financieel belang	
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
-	-	-	-	-

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)

Gerelateerd aan programma('s)

	6. Milieu
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 5.000
Bedrag per inwoner	€ 0,25
Doel / openbaar belang	Het ABWF beheert de voormalige stortplaats te Westwoud en draagt zorg voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot afvalstoffenbeleid en -uitvoering, DVO- en aandeelhouderzaken. Het ABWF is de voortzetting van de gemeenschappelijke regeling Centraal afvalverwijderingsbedrijf Westfriesland (CAW), waarbinnen tot 2020 het afvalbeleid binnen de regio West-Friesland werd uitgevoerd. Door de wijzigingen binnen de regeling hebben de gemeenten de, voorheen aan het CAW gedelegeerde, verordende- en beleidsbevoegdheden terug en zijn de aandelen overgedragen aan de individuele gemeenten. Dit heeft erin geresulteerd dat de GR nog maar een klein aantal verantwoordelijkheden kent. De SED organisatie voert sinds 2021 het secretariaat. Het CAW had 338 aandelen van de HVC.

Activiteiten en ontwikkelingen	De activiteiten zijn direct verbonden aan het beheer van de voormalige stortplaats en het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot het afvalstoffenbeleid en – uitvoering, DVO- en aandeelhouderszaken. In het kader van de evaluatie van het Pact van West-Friesland is geconstateerd dat de ambitie om te behoren tot de top 10 van meest aantrekkelijke regio's in Nederland onverminderd hoog is. Pact 7.1 staat voor zeven gemeenten één geluid en gaat verder dan het eerste Pact uit 2013. Het gaat onder meer over aantrekkelijk wonen, het stimuleren van economische ontwikkelingen en aandacht kennis en innovatie, maar ook over het verbeteren van de bereikbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht. Het ABWF zal haar bijdragen leveren aan de in het pact genoemde thema's energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Dit zal zij doen middels het organiseren van afstemming op het gebied van huishoudelijk afval en aandeelhouderschap HVC. Gemeenten onderhandelen nu zelf met HVC over de afvaltarieven.
---------------------------------------	--

Financieel belang

Risico's

- Bestuurlijke en administratie ondersteuning
- Nazorg stortplaats Westwoud.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	€ 0

SED organisatie

Gerelateerd aan programma('s)

	1. Bestuur en ondersteuning
Vestigingsplaats	Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur.
Deelnemers	Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 10.833.000
Bedrag per inwoner	€ 548,56
Doel / openbaar belang	De SED organisatie staat voor goede dienstverlening aan de inwoners en ondernemers en een krachtige en deskundige ondersteuning aan de besturen van gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.
Activiteiten en ontwikkelingen	Voor 2022 is een nieuwe verdeelsleutel opgesteld. Daarnaast zijn in het kader van 'dienstverlening onder druk' structurele budgetten toegevoegd voor salarissen en mobiliteit.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens verdeelsleutel. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

Risico's

- Financieel risico en imagoschade door datalekken en dat gegevens niet beschikbaar zijn door hacker-activiteiten (vb. ransomware) en systemen moeten uitzetten om hackersactiviteiten te voorkomen.
- Kiezen voor een verkeerde aanbestedingsprocedure (bij openbare procedures) door de budgetbeheerder/-houder, waardoor de gehele aanbesteding onrechtmatig is. Het vooralsnog ontbreken van een contractenbank en aanbestedingsagenda
- Door het ontbreken van juridische kennis en capaciteit in het primaire proces niet voldoen aan wet- en regelgeving bij decentralisaties.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
0	€ 15.109.000	0	€ 15.152.000	€ 0

SSC DeSom (ICT)**Gerelateerd aan programma('s)**

	1. Bestuur en ondersteuning
Vestigingsplaats	Wognum
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Stede Broec, Opmeer, Medemblik, en Koggenland.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 846.000
Bedrag per inwoner	€ 42,56
Doel / openbaar belang	De deelnemers en WerkSaam ondersteunen met ICT-voorzieningen en deze voorzieningen steeds beter afstemmen op de behoefte van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2022 wil SSC DeSom, naast haar reguliere (beheer)taken, graag samen met de deelnemers werken aan het verder implementeren van Office 365 en de verdere integratie van de nieuwe werkplek omgeving. Ook zou SSC DeSom graag invulling geven aan nieuwe taken die voortkomen uit de ambitie van de deelnemers voor data gedreven werken.
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage op basis van inwoneraantal. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.
Risico's	• Cyberaanvallen/cybercriminaliteit. • Geen goede centrale regie en beveiliging op SAAS oplossingen.. • Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers. • Ontvlechting van WerkSaam. • Beëindigen van contracten met onze leveranciers. • Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 1.245.000	€ 3.773.000	€ 1.235.000	€ 3.753.000	€ 0

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)**Gerelateerd aan programma('s)**

	6. Milieu			
Vestigingsplaats	Hoorn			
Rechtsvorm	GR			
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur			
Deelnemers	Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en de provincie Noord-Holland			
Deelname verplicht	Ja			
Bijdrage (afgerond)	€ 455.000			
Bedrag per inwoner	€ 22,92			
Doel / openbaar belang	Door een adequate, professionele en transparante uitvoering van vergunningprocedures wordt bijgedragen aan het schoon, veilig, gezond en duurzaam wonen, werken en recreëren in de fysieke leefomgeving van de regio Noord-Holland Noord. Daarnaast wordt actief bijgedragen aan het oplossen van de grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd rondom de fysieke leefomgeving.			
Activiteiten en ontwikkelingen	De procedures rond adviezen, meldingen en vergunningaanvragen zijn in overwegende mate vraaggestuurd. Zo worden wij gevoed door (economische) ontwikkeling in de markt; initiatieven van burgers en bedrijven én de ambities van onze eigenaren / opdrachtgevers. Waar de afgelopen jaren in het teken stond van het inrichten van de organisatie op de komst van de Omgevingswet, staat 2022 voor het eerst in het teken van het verrichten van onze werkzaamheden onder de Omgevingswet. Wij stellen ons dan ook tot doel dat vergunningaanvragen binnen de – nieuwe – wettelijke termijnen worden afgehandeld en dat meldingen beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. Tevens wordt op alle gevraagde adviezen tijdig en volledig geadviseerd. Onze producten worden via vastgelegde procedures binnen de geldende termijnen geleverd. Het is daarom van groot belang dat de OD NHN vooraf voldoende bij het proces betrokken is zodat wij procedures tijdig kunnen afronden. Dit beschouwen wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van opdrachtgevers, initiatiefnemers en opdrachtnemer. Het team Milieu van de Afdeling Regulering Leefomgeving bestaat uit twee sterke en (grotendeels) zichzelf organiserende teams; Advisering ROM en Vergunningen & meldingen Milieu. Binnen de afdeling vinden er technische overleggen plaats waarin kennis wordt gedeeld en waarin wij anticiperen op veranderende wetgeving zoals het werken onder de Omgevingswet.			
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage volgens het bedrijfsplan op basis van lupsumfinanciering (vastgestelde prijs voor een totaalproject). Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.			
Risico's	• Claims. • Datalek van geregistreerde gegevens. • Aanbestedingsrisico's. • Projecten ten laste van het rekeningresultaat. • Pandemie. • Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet.			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 2.748.000	€ 4.950.000	€ 2.748.000	€ 4.950.000	€ 0

Gerelateerd aan programma('s)

	5. Samenleving
Vestigingsplaats	Hoorn
Rechtsvorm	GR
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Deelnemers	Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 676.000 (apparaatskosten)
Bedrag per inwoner	€ 34,07
Doel / openbaar belang	WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfriesse gemeenten. Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het doel van de Participatiewet is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken begeleid wordt naar werk, het liefst bij een gewone werkgever. Hierbij kan WerkSaam Westfriesland verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching of loonkostensubsidie. Ook biedt WerkSaam beschutte werkplekken voor mensen die kunnen werken, maar veel begeleiding daarbij nodig hebben. Lukt het (nog) niet om te werken dan zorgt WerkSaam Westfriesland voor een uitkering als dat nodig is.
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2022 wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2022-2025. De behoefte aan onder andere zorg- en technisch personeel is ook de komende jaren groot. Veel cliënten in de bijstand hebben niet het juiste CV om voor een dergelijke baan in aanmerking te komen. Door uit te gaan van competenties en vaardigheden, kunnen we toch de juiste mensen selecteren, enthousiasmeren en opleiden voor een dergelijke richting. Een andere ontwikkeling is dat steeds meer bedrijven er toe overgaan om werk terug te halen dat al jaren uitbesteed is aan Lage lonen landen, het reshoren van werk. Dat biedt nieuwe kansen voor onze doelgroep. We volgen deze ontwikkelingen op de voet en nemen invloed waar mogelijk. Een andere trend is het groeiende besef dat we met elkaar verantwoordelijk zijn voor een betere wereld. Ondernemen met maatschappelijke en sociale impact. Voor veel ondernemers wordt het vanzelfsprekend dat hun bedrijf een afspiegeling is van de samenleving en zij zijn bereid om mensen kansen te bieden. Het aantal sociale ondernemers groeit. Sociaal ondernemen en impact realiseren wordt steeds meer de norm. De opkomst van Open Hiring (een baan zonder sollicitatie), waarbij WerkSaam een voortrekkersrol heeft, is daarvan een sprekend voorbeeld. En tenslotte wordt duidelijk dat er steeds meer stemmen opgaan om het "sociale werkbedrijf" weer steviger te verankeren in de samenleving, maar dan als "sociaal ontwikkelbedrijf". Een veilige plek voor mensen die niet bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen, en een leer- en ontwikkelplek voor mensen die dat wel kunnen.

Financieel belang Jaarlijkse bijdrage aan apparaatskosten op basis van een verdeelsleutel en het gedeelte van de integratie-uitkering Sociaal Domein dat de raden beschikbaar stellen voor participatie (inclusief volwasseneneducatie), inkomensdeel/buig en de wet sociale werkvoorziening voor zover het gaat om het budget dat samenhangt met de taken die overgaan naar WerkSaam. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.

Risico's

- Economische ontwikkelingen.
- Ontwikkeling toegevoegde waarde.
- Economische ontwikkelingen.
- Ontwikkeling toegevoegde waarde.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 5.661.000	€ 21.692.000	€ 5.122.000	€ 21.603.000	€ 0

Deelnemingen

Deelneming

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Gerelateerd aan programma('s)

	4. Economie
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland.
Deelnemers	17 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	€ 44.000
Bedrag per inwoner	€ 2,24
Doel / openbaar belang	Bevorderen van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord. Het ontwikkelingsbedrijf heeft vier pijlers binnen haar meerjarenprogramma. Dit zijn: ondersteuning MKB, regionale promotie en acquisitie en uitvoering van de Destinatie Marketing Organisatie. Tenslotte voert het ontwikkelingsbedrijf projecten uit ter stimulering van de regionale economie.
Activiteiten en ontwikkelingen	Speerpunten zijn de ondersteuning van MKB op het gebied van digitalisering, innovatie en financiering. Ook gaan zij onder andere een regionaal 5g Loket uitvoeren als gesprekspartner van geïnteresseerde providers. De samenwerking met het Ontwikkelingsbedrijf loopt tot en met 2024.
Financieel belang	Jaarlijks wordt een subsidie toegekend. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV. De gemeente heeft als aandeelhouder 855 aandelen.
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
-	-	-	-	-

NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG)

Gerelateerd aan programma('s)

	8. Algemene dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	Den Haag
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	De Staat, gemeenten, provincies en één hoogheemraadschap.
Deelnemers	De Staat, gemeenten, provincies en één hoogheemraadschap
Deelname verplicht	Ja
Bijdrage (afgerond)	n.v.t.
Bedrag per inwoner	n.v.t.
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Activiteiten en ontwikkelingen	De BNG heeft zich gecommitteerd om bij te dragen aan het nationale Klimaatakkoord en aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs. De bank ontwikkelt en stimuleert innovatieve duurzame verdienmodellen. Dankzij haar toprating kan de bank tegen lage tarieven geld lenen op de internationale geld- en kapitaalmarkt, en dit geld vervolgens tegen lage prijzen uitlenen aan klanten. Het fundingbeleid blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 15.756 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
-	-	-	-	

Alliander NV

Gerelateerd aan programma('s)

	8. Algemene dekkingsmiddelen
Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	Alle aandelen van Alliander N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.
Deelnemers	Alle aandelen van Alliander N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.
Deelname verplicht	Nee
Bijdrage (afgerond)	n.v.t.
Bedrag per inwoner	n.v.t.
Doel / openbaar belang	Alliander is een netwerkbedrijf. Zij moeten zorgen voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland.

Activiteiten en ontwikkelingen	De overgang naar een duurzame energievoorziening brengt nieuwe technische uitdagingen en nieuwe wensen van klanten met zich mee. In nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, provincies en woningcorporaties vertaalt Alliander wensen, mogelijkheden en kaders in beleid en planning om de dagelijkse energievoorziening nu en in de toekomst te blijven garanderen. Via de Regionale Energiestrategieën (RES) geven ze invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. Alliander N.V. is, samen met de partners in de RES, ervoor verantwoordelijk om een optimale duurzame energievoorziening te ontwerpen en realiseren.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 113.140 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
-	-	-	-	

HVC Groep

Gerelateerd aan programma('s)

	6. Milieu
Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	NV
Vertegenwoordiging	
Deelnemers	6 waterschappen en 44 gemeenten.
Deelname verplicht	
Bijdrage (afgerond)	
Bedrag per inwoner	N.v.t.
Doel / openbaar belang	De HVC wil als toonaangevend nutsbedrijf de gemeenten en waterschappen helpen hun doelstellingen op het gebied van duurzame energie en hergebruik te behalen.
Activiteiten en ontwikkelingen	- Met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas afhalen en aansluiten op een warmtenet. - Met zon- en windprojecten duurzame stroom opwekken. - Bronscheiding verbeteren. - Van afval dat niet gerecycled kan worden energie maken. - Met verwerken van slib energie maken.
Financieel belang	
Risico's	- Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van papier en metalen. - De samenstelling van het afval dat wordt aangeboden. - Beleid van de regering m.b.t. een duurzame samenleving. - Stijgende verzekeringskosten. - Uitval installaties.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 126.000.000	€ 871.000.000	€ 142.000.000	€ 850.000.000	

Grondbeleid

Visie

In de paragraaf grondbeleid van de begroting 2022 wordt verslag gedaan over de visie, ontwikkelingen en stand van zaken van de grondexploitaties in relatie tot de doelstellingen uit de begroting.

De visie op grondbeleid staat beschreven in de vigerende Nota Grondbeleid. Hieronder volgen enkele kaders vanuit deze nota:

1. Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is het, ten behoeve van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, creëren van ruimte voor wonen, welzijn, zorg, werken, winkelen en recreëren in zowel uitleggebieden als bestaand stedelijk gebied, door het oppakken of ondersteunen van concrete ontwikkelinitiatieven. Hierbij wordt gestreefd naar optimalisatie van het financiële resultaat per project (in principe sluitende grondexploitaties).
2. De vorm van grondbeleid (actief, faciliterend of mengvorm) wordt afhankelijk van de individuele situatie gekozen. Uitgangspunt is hierbij actief grondbeleid, tenzij dit op basis van factoren als grondposities, gemeentelijke doelstellingen, mogelijkheid tot sturing, risicoprofiel, verwacht financieel resultaat en/of benodigde capaciteit en/of deskundigheid onwenselijk of niet goed mogelijk is.
3. In het geval van passief (faciliterend) grondbeleid streeft de gemeente naar het afsluiten van anterieure overeenkomsten. In het uiterste geval dat geen overeenstemming is te bereiken met één of meer eigenaren in het gebied en het publieke belang van de ontwikkeling groot is, wordt een exploitatieplan, gekoppeld aan een bestemmingsplan of een projectbesluit, vastgesteld.
4. Strategische aankopen in het kader van actief grondbeleid vinden plaats voor zover deze passen binnen de door de raad vastgestelde plannen en visies en worden zo spoedig mogelijk na aankoop door middel van raadsbesluit in exploitatie genomen.

Beleidsverantwoording

Verantwoording

Over grondbeleid wordt op verschillende manieren verantwoording afgelegd:

1. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad, het College en de SED zoals beschreven in de Nota Grondbeleid.
2. De projecten doorlopen de algemene fasen in gebiedsontwikkelingen (initiatief, definitie, ontwerp, voorbereiding en uitvoering (realisatie & kaveluitgifte). Bij substantiële afwijkingen in tijd, geld of kwaliteit kan bij een faseovergang aanvullende besluitvorming door het College en/of Raad benodigd zijn.
3. Verantwoording in de P&C cyclus (jaarrekening, begroting)

Ontwikkelingen

Binnen de gemeente spelen de volgende nieuwe (faciliterende) projecten en ontwikkelingen:

Centrumplan Venhuizen

In juni 2017 heeft de gemeenteraad het “Centrumplan Venhuizen” vastgesteld en het college de opdracht gegeven om deze visie verder uit te werken. In 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met het plan van aanpak en een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de uitwerking van deelproject “locatie gemeentehuis”. Eind 2020 is na een aanbesteding het voorste gedeelte van deze locatie (de gemeentestolp) verkocht. In de stolp zal een bank en

een tandarts gehuisvest worden. Daarnaast is in 2020 het ontwikkelkader voor de herontwikkeling tot woningbouw (circa 16 tot 26 eenheden) van de rest van het gemeentehuis locatie opgesteld in nauwe samenwerking met de klankbordgroep. De aanbesteding tot verkoop en herontwikkeling van deze locatie is gegund. Met beide verkopen moet de herontwikkeling van de gemeentehuis locatie voor de gemeente budgettair neutraal verlopen

Woningbouwinitiatieven Venhuizen

De druk op de woningmarkt is hoog en vanuit het Woonakkoord en de Visie op Drechterland zal de nieuwe woningbouw met name plaats moeten gaan vinden in Hoogkarspel en Venhuizen. Bij de gemeente zijn meerdere, grotere, particuliere initiatieven binnen gekomen voor woningbouw- gebiedsontwikkeling rondom Venhuizen. Op dit moment hebben wij het plan Centrum-West, na een zorgvuldige afweging, aangewezen om verder in procedure te brengen.

Marktweg Hem

USP Vastgoed uit Hem heeft een plan ingediend tot herontwikkeling van het terrein van APK Keuringsstation Besseling aan de Marktweg in Hem. Het is de bedoeling om op deze locatie ca. 34 woningen in diverse categorieën te realiseren. Het bestemmingsplan dient hiervoor te worden aangepast. Het gaat om een private exploitatie. De gemeente neemt hierin geen deel. Wel wordt een anterieure overeenkomst met planschaderegeling met initiatiefnemer gesloten waarin met name ook de overname van de openbare ruimte na realisatie is geregeld. De planning is erop gericht dat de eerste bouwactiviteiten eind 2021 kunnen worden gestart.

Water & Vuurhuis locatie Hoogkarspel

Dit project betreft de herontwikkeling tot wonen (27 appartementen in de midden categorie) van het Water & Vuurhuis locatie door een ontwikkelaar, welke onlangs eigenaar is geworden van de gronden. Tussen ontwikkelaar en gemeente is een anterieure overeenkomst gesloten. Op dit moment is, als onderdeel van de zogenaamde coördinatieregeling, het bestemmingsplan gereed en is deze in september ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Julianastraat Tuinstraat Hoogkarspel

Dit project betreft de herontwikkeling van 15 grondgebonden corporatiewoningen tot circa 26 sociale huurappartementen. De stedenbouwkundige kaders worden op dit moment opgesteld welke de basis moeten gaan vormen voor de te sluiten anterieure overeenkomst met de corporatie.

Het Behouden Huys (Tuinstraat 18)

De broers M. en F. Schouten hebben het oude klooster 'het Behouden Huys' aan de Tuinstraat 18 aangekocht. Dit monumentale pand wordt op dit moment verbouwd tot 16 appartementen. Dit worden huurappartementen in de middeldure huur. De karakteristieke waarde blijft behouden. Op het eigen terrein worden de benodigde parkeerplaatsen gerealiseerd. Verwacht wordt dat de appartementen in de zomer van 2021 worden opgeleverd. De gemeente speelt in dit project een faciliterende rol.

Prognose resultaten

De gemeente Drechterland kent op dit moment een zestal actieve grondexploitaties:

Zuiderkogge 4b

De locatie Zuiderkogge fase 4b ligt ten noorden van Zuiderkogge en betreft een bedrijventerrein. Het totale plangebied heeft een oppervlakte van circa 24.000 m². In 2020 zijn twee bedrijfskavels uitgegeven. De nog resterende vier kavels zijn op dit moment in optie gegeven en zullen naar verwachting dit jaar nog worden verkocht. Het betreft een gezamenlijke grondexploitatie (50/50) met USP vastgoed. Het project kent een positief resultaat van circa € 700.000 (inclusief fondsvorming), hetgeen vergelijkbaar is met vorig jaar.

Reigersborg Zuid V

De locatie Reigersborg Zuid V ligt aan de westkant van Hoogkarspel. De totale oppervlakte van het plangebied is circa 120.000 m². Hiervan is ongeveer 49.000 m² uitgeefbaar gebied. Hierop worden ca. 128 woningen gerealiseerd. Een aanzienlijk deel van het plangebied wordt ingericht als 'bospark'. De werkzaamheden voor het bouwrijpmaken zijn eind 2020 afgerond, alsmede de grondwerkzaamheden en voorbereidingen voor het bospark. In dit plan geeft de gemeente (68) kavels uit voor projectmatige woningbouw aan Zeeman Vastgoed in een drietal fasen over een periode van twee jaar. Daarnaast nemen een tweetal woningcorporaties in totaal 26 kavels af voor sociale woningbouw. Tot slot geeft de gemeente zelf in twee jaar 39 vrije kavels uit. Op dit moment zijn de eerste en tweede fase van de gemeente verkocht. De tweede fase van de ontwikkelaar gaat op dit moment in de verkoop. De woningbouw zal in de jaren 2021 tot en met 2023 plaatsvinden, waarna aansluitend de wijk woonrijp kan worden gemaakt.

Kerkbuurt Wijdenes

Kerkbuurt Wijdenes (plan Sally) betreft de ontwikkeling van een woonwijk van 62 eenheden te Wijdenes. De werkzaamheden voor het bouwrijpmaken zijn eind 2020 afgerond, nadat al eerder de sportkooi was opgeleverd. Eind 2020 zijn de gronden voor de projectmatige woningbouw geleverd aan VBM uit Alkmaar, welke partij in 2019 als meest gunstige uit de aanbesteding kwam. Deze (36) woningen zijn verkocht. De woningcorporatie neemt een tiental woonkavels af. De omgevingsvergunning hiervoor is inmiddels goedgekeurd vanuit de gemeente. In plan Sally geeft de gemeente zelf een 16-tal vrije kavels uit. Dertien kavels hiervan zijn inmiddels verkocht, met een serieuze opties op de overige 3. Van ongeveer de helft van alle kavels is de omgevingsvergunning al aangevraagd. De woningbouw zal in de jaren 2021 en 2022 plaatsvinden, waarna aansluitend de wijk woonrijp kan worden gemaakt. Het project betreft een volledig eigen ontwikkeling en kent een geraamd positief resultaat van circa € 1,3 miljoen. Dit is iets positiever dan de raming van vorig jaar en heeft te maken met het vervallen van een aantal pm posten (b.v. planschade en een buffer voor lagere kaveluitgifteprijsen vanuit nieuwe duurzaamheidseisen (BENG); dit laatste is niet van toepassing gebleken).

Hemschool Hem

Dit betreft de herbestemming van een oude schoollocatie tot woningbouw (6 eenheden) en een speelvoorziening. In 2020 zijn alle vooronderzoeken afgerond en is vlak voor het einde van het jaar het bestemmingsplan ter inzage gelegd. Op dit moment wordt het bouwrijpmaken voorbereid (gereed zomervakantie) en is de aanbesteding van de kaververkoop gegund. Wij dat verwachten in 2021 nog gestart kan worden met de woningbouw. Het project betreft een volledig eigen ontwikkeling en kent vanuit de historie (herstructurering) een verwacht negatief resultaat van circa € 225.000. Dit is een verwachte verslechtering van circa € 50.000 ten opzichte van vorig jaar en komt omdat de kosten nu geraamd zijn op basis van de daadwerkelijke planvoorbereiding en planuitwerking en niet op de eerder grovere en minder onderbouwde ramingen.

Schellinkhout sportveldlocatie

Door het beëindigen van de sportactiviteiten ter plaatse van de sportvelden in Schellinkhout, gekoppeld aan de behoefte aan het realiseren van een gedifferentieerd lokaal woonprogramma heeft de Raad op 29 juni 2020 een start en kaders (mee) gegeven aan de gebiedsontwikkeling en grex op deze locatie. Vertrekpunt van de stedenbouwkundige kaders en een programma met (circa) 46 woningen, inclusief sociale koop- en huurwoningen. Op dit moment worden de voorbereidende onderzoeken voor de bestemmingplanprocedure gestart en wordt in projectgroep verband gekeken naar een mogelijke kwaliteitsslag in het stedenbouwkundige ontwerp/- kader. Ook zijn we een CPO-traject in samenwerking met de alliantie wonen aan het onderzoeken.

Schellinkhout dorpshuislocatie

Plannen worden uitgewerkt voor herontwikkeling van de huidige dorpshuislocatie te Schellinkhout. Het betreft hier een gemengd programma van onderwijs, welzijn, sport- en cultuur (in een MFA), in combinatie met beperkte woningbouw. De Raad heeft eveneens op 29 juni 2020 akkoord gegeven op deze ontwikkeling, en een budget vastgesteld voor het vastgoedgedeelte (MFA) en een grex voor het gemeenschappelijke gronddeel. Het betreft een negatieve grex van ongeveer € 0,9 miljoen, waarvoor conform de regels een verliesvoorziening voor moet worden getroffen. Zie verder de tekst bij de afdeling Samenleving in dit jaarverslag voor de stand van zaken met betrekking tot de MFA.

Strategische gronden

De gemeente heeft geen strategische en “warme” gronden in haar bezit. Wel is in 2019 een optieovereenkomst aangegaan voor 3 jaar (onderzoek tijd) op een perceel grond voor mogelijke toekomstige woningbouwontwikkeling. De Visie op Drechterland kan hierin als kader richting geven.

Winst- en verliesneming

Resultaat

Medio 2021 wordt het financieel resultaat van de grondexploitaties tezamen geraamd op batig € 6.654.000. Positieve (eind) resultaten vanuit een grondexploitatie worden toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Verliesneming

De gemeente Drechterland kent twee grondexploitaties met een negatief eindresultaat, te weten de Hemschool en het project Schellinkhout dorpshuis locatie. Voor beide negatieve resultaten is een verliesvoorziening getroffen.

Winstneming

Ingaande dienstjaar 2017 zijn gemeenten verplicht om tussentijdse winst te nemen volgens de “Percentage of Completion” (POC) methode. Als per balansdatum bijvoorbeeld 75% van de totaal geraamde kosten zijn gemaakt en 30% van de totaal geraamde opbrengsten zijn gerealiseerd, dan wordt in het betreffende dienstjaar reeds 22,5% ($75\% \times 30\%$) van het geraamd batig eindresultaat genomen. In de jaren er opvolgend wordt wederom hetzelfde gedaan, maar met aftrek/correctie van de eerder gedane winstnemingen. Tussentijdse winstnemingen worden toegevoegd aan de Algemene Reserve.

In onderstaande tabel zijn de te verwachten winstnemingen tot einde looptijd weergegeven:

In € 1.000			
Grondexploitatie	2022	2023	2024
Zuiderkogge 4B (gemeente grex)	29	0	0
Reigersborg Zuid V	253	77	0
Kerkbuurt Wijdenes	150	146	
Schellinkhout sportveldlocatie	0	921	1.378
Totaal	432	1.145	1.378

Fondsvorming

Fondsvorming kan sinds 2016 niet meer als kostenpost meegenomen worden in de grondexploitaties, maar moet vanuit de winstnemingen via de algemene reserves toegevoegd worden.

Informatie

Voor uitgebreidere financiële achtergrondinformatie wordt verwezen naar het Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) Drechterland. Voor de stand van de fondsen wordt verwezen naar het financiële onderdeel van de begroting.

Risicobeheersing

Voor de grondexploitaties zijn conjuncturele risico's gekwantificeerd. De conjuncturele risico's zijn berekend op basis van 1% minder inkomstenstijging, 1% meer kostenstijging en 2 jaar projectvertraging. Het risicobedrag is opgenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

Subsidies

Beleidsverantwoording

Wat is opgenomen in de begroting?

Subsidies en subsidiebeleid

Onder het begrip subsidie wordt volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verstaan: “de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten” (artikel 4:21, eerste lid Awb). Artikel 4:23, eerste lid Awb schrijft voor dat subsidies worden verstrekt op basis van een wettelijk voorschrift, dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Dit wettelijk voorschrift is bij de gemeente Drechterland:

1. De Algemene subsidieverordening (ASV) Drechterland als procedurele verordening, waarin in artikel 2 op hoofdlijnen is aangegeven voor welke activiteit(en) subsidie kan worden verstrekt.
2. De specifieke subsidieregelingen op het gebied van maatschappelijke dienstverlening, ouderenwerk, sport en recreatie, jeugd- en jongerenwerk, vormings- en ontwikkelingswerk, kunst en cultuur, investeringssubsidie, instrumentaal en vocaal muziekonderwijs en bijzondere activiteiten en eenmalige subsidies.

Ten grondslag aan het subsidiebeleid van Drechterland ligt de Welzijnsvisie. Het subsidiebeleid is voor de gemeente een van de middelen om de doelstellingen van de Welzijnsvisie te realiseren. Vooral daar waar er voor de gemeente sprake is van een voorwaardenscheppende rol, is subsidieverlening een belangrijk instrument. Hiermee kan de gemeente sturen op de instandhouding van organisaties en voorzieningen die een functie vervullen voor de gemeentelijke beleidsdoelen. Uitgangspunt hierbij is vooral het ondersteunen en bevorderen van activiteiten voor en door burgers. Hierbij is het vergroten van de participatie van de burger en het vergroten van de sociale samenhang het centrale doel. De gemeente ziet haar voorwaardenscheppende rol daarin vooral in het in stand houden van een goed basispakket aan welzijnsvoorzieningen.

Vertaling naar het subsidiebeleid

Het subsidiebeleid is, vanuit de uitgangspunten van de Welzijnsvisie, enerzijds gericht op het in stand houden van een goed voorzieningenniveau voor alle inwoners van Drechterland en anderzijds op het extra ondersteunen van activiteiten en voorzieningen die zijn gericht op de drie aandachtsgroepen jongeren, ouderen en gehandicapten. Dit betekent dus dat in het subsidiebeleid organisaties die zich in hun activiteiten en doelstellingen richten op deze doelgroepen uit de Welzijnsvisie, extra nadruk krijgen.

Op basis van de subsidieregelingen kunnen de meeste subsidieontvangers zelf berekenen op hoeveel subsidie zij aanspraak kunnen maken. Het algemene juridische en procedurele kader van het subsidiebeleid wordt geregeld in de Algemene Subsidieverordening Drechterland. De totale voor subsidie beschikbare financiële middelen en de verdeling daarvan over de diverse onderdelen van het welzijnsbeleid worden jaarlijks door de gemeenteraad door vaststelling van de subsidieplafonds bepaald bij de vaststelling van de gemeentebegroting. Met ingang van het subsidiejaar 2019 zijn alle waarderingssubsidies voor vier jaar vastgesteld.

Financiële consequenties

Subsidieplafond begroting 2022

Werksoort	Totale subsidie
Maatschappelijke dienstverlening	237
Ouderenwerk	113
Jeugd- en jongerenwerk	196
Sport en recreatie	170
Investeringsubsidies	3
Vormings- en ontwikkelingswerk	589
Kunst en cultuur	61
Cultuureducatie en -participatie	103
Lokaal onderwijsbeleid	30
Wmo-subsidies	17
Bijzondere activiteiten en éénmalige subsidies	15
	1.534

De indexering van subsidies is voor 2022 vastgesteld op 1,33%. Alleen de budgetsubsidies (grote subsidies) worden geïndexeerd, de waarderingssubsidies zijn voor 4 jaar (tm 2022) verleend en worden niet geïndexeerd. De totale indexatie van de budgetsubsidies komt uit op € 16.000. Ter invulling van de bezuinigingsopdracht is vorig jaar afgesproken dat de subsidie voor de bibliotheek vanaf 2022 met € 20.000 wordt verlaagd (Vormings en ontwikkelingswerk). In de Kadernota 2021 is opgenomen dat, in het kader van de bezuinigingsopdracht, de subsidieplafonds vanaf 2024 in totaal met € 75.000 structureel worden verlaagd.

Financiën

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

Lasten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1. Bestuur en ondersteuning	3.444	1.964	2.004
2. Veiligheid	1.752	1.845	1.792
3. Beheer openbare ruimte	3.766	4.212	5.565
4. Economie	924	990	639
5. Samenleving	22.566	21.431	21.648
6. Milieu	4.390	4.865	4.682
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	9.869	12.565	1.325
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	363	552	403
Overhead	4.909	7.043	6.724
Totaal Lasten	51.984	55.467	44.782

Baten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1. Bestuur en ondersteuning	1.198	185	197
2. Veiligheid	4	14	14
3. Beheer openbare ruimte	85	64	64
4. Economie	502	526	98
5. Samenleving	5.361	4.005	3.884
6. Milieu	4.419	4.651	4.805
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.792	12.099	786
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	29.240	30.187	32.684
Overhead	44	916	961
Totaal Baten	49.644	52.647	43.493
Totaal saldo van baten en lasten	-2.339	-2.820	-1.289

Mutatie reserves

Lasten	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1. Bestuur en ondersteuning	0	0	0
2. Veiligheid	0	0	0
3. Beheer openbare ruimte	43	0	3.000
4. Economie	184	127	29
5. Samenleving	295	64	3
6. Milieu	0	0	0

7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	963	1.302	403
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0	0
Overhead	0	0	0
Totaal Lasten	1.485	1.493	3.435

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten			
1. Bestuur en ondersteuning	265	0	0
2. Veiligheid	44	88	11
3. Beheer openbare ruimte	940	929	4.240
4. Economie	96	22	0
5. Samenleving	1.901	613	359
6. Milieu	13	98	0
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	1.184	581	0
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	489	519	317
Overhead	57	4	0
Totaal Baten	4.989	2.854	4.927

Totaal mutaties reserves	3.504	1.361	1.492
---------------------------------	--------------	--------------	--------------

Resultaat	1.164	-1.459	203
------------------	--------------	---------------	------------

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Pr. Omschrijving	2022
-------------------------	-------------

Lasten

1 Gemeenteraadsverkiezingen	31
1 VNG Congres	20
3 Planvorming / Onderzoekskosten	25
3 Wegwerken achterstallig onderhoud wegen	1.300
5 Subsidie ventilatie scholen	29
5 Financiering Taalhuis WF	13
5 Kansrijke Start	5
5 Kwaliteitsmedewerker Team Inzet	55
7 Uitvoering Woonakkoord	8
OH Bijdrage SED (ingroeipad)	52

Mutaties reserves

3 Storting Res Afschr. Recon. Hemmerbuurt	3.000
4 Storting winstneming BGE	29
7 Storting winstneming BGE	403

Totaal lasten	4.970
---------------	-------

Baten

4 Winstneming BGE	29
7 Winstneming BGE	403

Mutaties reserves

3 Onttr. AR naar Res. Afschr. Recon. Hemmerbuurt	3.000
3 Onttr. Reserve Verkeersinfra tbv achterstal. Onderh wegen	672

Totaal baten	4.104
--------------	-------

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Onttrekking aan de reserves	2022
Programma 2	11
Programma 3	568
Programma 5	243
Algemene dekkingsmiddelen	317
Totaal	1.140

Overzicht van baten en lasten per taakveld

		Lasten	Baten
Programma 1 bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	1.437	0
0.2	Burgerzaken	404	-197
5.4	Musea	163	0
Programma 2 Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.302	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	490	-14
Programma 3 Beheer openbare ruimte			
2.1	Verkeer en vervoer	4.212	-39
2.4	Economische havens en waterwegen	78	-20
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	1.275	-5
Programma 4 Economie			
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	213	-40
3.1	Economische ontwikkeling	208	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	29	-29
3.3	Bedrijfsloket en - regelingen	23	-9
3.4	Economische promotie	49	-20
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	117	0
Programma 5 Samenleving			
4.1	Openbaar basisonderwijs	81	0
4.2	Onderwijshuisvesting	604	-51
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	738	-192
5.1	Sportbeleid en activering	383	-30
5.2	Sportaccommodaties	899	-221
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	282	-9
5.4	Musea	13	0
5.5	Cultureel erfgoed	148	-12
5.6	Media	548	-100
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	113	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.280	-279
6.2	Wijkteams	494	0
6.3	Inkomensregelingen	4.112	-2.942
6.4	Begeleide participatie	1.422	0
6.5	Arbeidsparticipatie	184	0
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	293	-2
6.7	Maatwerkvoorzieningen 18+	3.645	-46
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.929	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	56	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	520	0
7.1	Volksgezondheid	904	0

Programma 6 Milieu

7.2	Riolering	1.161	-1.496
7.3	Afval	2.624	-3.230
7.4	Milieubeheer	703	0
7.5	Begraafplaatsen	194	-79

Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

8.1	Ruimtelijke ordening	514	-10
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven-terreinen)	74	-403
8.3	Wonen en bouwen	737	-373

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

0.5	Treasury	0	-166
0.61	OZB Woningen	154	-2.334
0.62	OZB - niet woningen	58	-662
0.63	Parkeerbelasting	0	0
0.64	Belastingen Overig	25	-17
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	-29.239
0.8	Overige baten en lasten	166	-86
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0
3.4	Economische promotie	0	-180
0.4	Ondersteuning organisatie	6.724	-961
0.10	Mutaties reserves	3.434	-4.926
0.11	Resultaat van de begroting van baten en lasten	203	0

Totaal		48.419	-48.419
---------------	--	--------	---------

Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Algemeen financieel beeld

De uiteenzetting van de financiële positie bevat volgens artikel 20 van het Besluit begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een raming van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen, een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar en het EMU-saldo. Afzonderlijke aandacht dient besteed te worden aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, een overzicht van de investeringen met daarin een onderscheid van investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Daarnaast dient er informatie gegeven te worden over de financiering en de stand en het verloop van de reserves en voorzieningen.

Artikel 21 bepaalt dat de toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie ook de gronden bevat waarop de ramingen zijn gebaseerd en een toelichting op belangrijke ontwikkelingen ten opzichte van de uiteenzetting van de financiële positie van het vorig begrotingsjaar.

Uitgangspunten van de begroting

Algemeen

Algemene prijsinflatie + 1,4%

Rente

Rente op nieuwe investeringen	Rente omslagpercentage
Rente op bestaande investeringen	Rente omslagpercentage

Tarieven en heffingen

Secretarieleges	+ 1,4%
Onroerendezaakbelastingen	+ 1,4%
Lijkbezorgingsrechten	+ 1,4%
Marktgelden	+ 1,4%

Rioolheffing	+ 2,6% conform GRP
--------------	--------------------

Afvalstoffenheffing	kostendeekkende tarieven
---------------------	--------------------------

Overige

Algemene uitkering gemeentefonds	Septembecirculaire 2021
Gemeenschappelijke regelingen	Indexering van de lonen + 1,3%
	Indexering van de prijzen + 1,4%

Subsidies

Alle sectoren	Indexering van de lonen + 1,3%
	Indexering van de prijzen + 1,4%

<u>SED organisatie</u>	VJN2021 en B2022 SED Organisatie
------------------------	----------------------------------

Toelichting uitgangspunten

Algemeen

- Voor prijsgevoelige budgetten wordt in beginsel rekening gehouden met een inflatiepercentage gebaseerd op de CPB verwachting van september 2020 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product-uitgangsjaar 2022 – 1,4%).

Rente

- De rente op bestaande investeringen wordt verdeeld via het rente omslagpercentage.
- De rente op nieuwe investeringen wordt verdeeld via het rente omslagpercentage.

Tarieven en heffingen

- Voor de tarieven wordt rekening gehouden met een inflatie van 1,4%.
- Voor de onroerendezaakbelastingen wordt uitgegaan van een inflatiecorrectie van 1,4%.
- Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt kostendekkende tarieven (inclusief BTW). Zodra de nieuwe kosten bekend zijn, die de HVC in 2022 bij de gemeenten in rekening gaat brengen, wordt aan de gemeenteraad een voorstel gedaan met betrekking tot de tarieven voor 2022.

Overige

- De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds voor 2022 wordt gebaseerd op de Septembercirculaire 2021. In de Algemene Uitkering worden loon- en prijsontwikkelingen verwerkt op basis van de landelijke cijfers. In de meerjarenraming van de Algemene Uitkering voor de jaren 2022 t/m 2025 wordt uitgegaan van het systeem van lopende prijzen. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met de compensatie voor loon- en prijsstijgingen in de jaren 2022 t/m 2025 (*prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product*).
- Voor indexatie van de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen wordt aangesloten bij de Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regeling Noord Holland Noord van de Regietafel GR-en NH-N. Uitgangspunt Regietafel is loonindexatie 1,3%, prijsindexatie 1,4% en gewogen gemiddelde 1,33%.
- Voor subsidies wordt voor de lonen uitgegaan van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers 2020 (CPB september 2020: 1,3% - uitgangsjaar 2022). Voor prijsgevoelige onderdelen wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage dat gebaseerd is op de CPB verwachting van september 2020 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product - uitgangsjaar 2022: 1,4%). Omdat wordt gerekend met een verhouding loon/prijs van 70/30 wordt een indexatie toegerekend van 1,33%.
- Voor de bijdrage aan SED organisatie wordt aangesloten bij de bijdrage uit de voorjaarsnota en de begroting 2022 van de SED organisatie. Dus op basis van de nieuwe verdeelsleutel en het extra budget voor personeel.

Geprognosticeerde balans

Balans

Begin en eindbalans	1-1-2022	31-12-2022
ACTIVA		
<u>Vaste activa</u>		
Immateriele vaste activa	3.453	2.989
Materiële vaste activa	41.907	42.216
Financiële vaste activa	5.717	5.559
Totaal vaste activa	51.077	50.764
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden	-1.916	-682
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	6.160	6.160
Liquide middelen	0	0
Overlopende activa	716	716
Totaal vlottende activa	4.960	6.194
Totaal ACTIVA	56.037	56.958
PASSIVA		
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen Vermogen	24.408	22.914
Voorzieningen	5.382	5.567
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	12.604	14.666
Totaal vaste passiva	42.394	43.147
<u>Vlottende passiva</u>		
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	9.109	9.277
Overlopende passiva	4.534	4.534
Totaal vlottende passiva	13.643	13.811
Totaal PASSIVA	56.037	56.958

Berekening van het EMU-saldo

*€ 1.000	T-1: 2021	T: 2022	T+1: 2023
Emu Saldo	-7.025	-2.411	-507
Emu Saldo Referentiewaarde	22	18	17
Verschil Emu Saldo & Referentiewaarde	-7.047	-2.429	-524

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Onder arbeidsrechtelijke verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door het huidige dan wel voormalige personeel.

Het BBV onderscheidt arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met en zonder jaarlijks vergelijkbaar volume. Op grond van artikel 44, derde lid BBV, is het niet toegestaan om een voorziening te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De gemeente Drechterland heeft een voorziening inzake arbeidsgelateerde kosten.

Voorziening Pensioenaanspraken wethouders

De huidige pensioenverplichtingen van voormalige wethouders worden voor een deel betaald uit de voorziening "Pensioenaanspraken bestuurders" en komen verder ten laste van de exploitatie. Voor toekomstige pensioenaanspraken van wethouders is de voorziening "Pensioenaanspraken bestuurders" ook van toepassing. Het saldo in genoemde voorziening is voldoende om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Jaarlijks vindt aanpassing plaats aan de hand van actuariële berekeningen. De stand van deze voorziening bedraagt per 1 januari 2022 € 1.723.000.

Investerings

Er wordt onderscheid gemaakt in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die verhandelbaar zijn (er is een markt voor) en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of tarieven.

Investerings met economisch en maatschappelijk nut worden geactiveerd, mits ze groter of gelijk zijn dan € 20.000.

Investerings met economisch nut

Omschrijving	Investeringsbedrag
Renovatie Meester Spigtschool	800
Totaal	800

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Investeringsbedrag
Uitvoering GRP - Electromechanisch	91
Uitvoering GRP - Persleidingen	4
Uitvoering GRP - Hoofdrinol	269
Plaatsen urnenmuur Molenwei	23
Totaal	387

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Het betreffen investeringen in bijvoorbeeld wegen, bruggen, water en groenvoorzieningen. Vanaf 2017 is het verplicht om investeringen met maatschappelijk nut ook te activeren.

Investerings met maatschappelijk nut

Omschrijving	Investeringsbedrag
Vervanging beschoeiingen	298
Vervanging kunstwerken	122
Vervanging armaturen OVL	99
Vervangen masten OVL	40
Vervangen bekabeling OVL	29
Vervangen openbaar groen	63
Vervanging diverse speelvoorzieningen	68
Renovatie sportveld (B-veld) Woudia	40
Totaal	759

Financiering

In 2022 wordt naar verwachting een vaste geldlening aangetrokken.

Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves zijn middelen die vallen onder het eigen vermogen en die door de raad een bepaalde bestemming hebben gekregen.

In de volgende tabel wordt het verloopoverzicht van de reserves in 2022 weergegeven.

Verloopoverzicht reserves

	boekwaarde 1-1-2022	Vermeerd.	Vermind.	ter dekking van afschr. Lasten	boekwaarde 31-12-2022
<i>Algemene reserve</i>	6.699	432	3.116	0	4.015
<i>Totaal algemene reserve</i>	6.699	432	3.116	0	4.015
<i>Bestemmingsreserves</i>					
Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten:					
- Algemeen	4.635	3.000	0	358	7.277
- Centrale gemeentelijke huisvesting	8.347	0	0	317	8.030
Bestemmingsreserves ter dekking van specifieke lasten:					
- Lokaal recreatieve landschapontw.	292	0	0	0	292
- Gemeentelijke monumenten	26	0	0	0	26
- Verkeersinfrastructuur	4.121	0	1.137	0	2.984
- Inv. Budget Soc. Cult. Accommodaties	9	0	0	0	9
- Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	42	0	0	0	42
- Sociaal Domein	61	0	0	0	61
- Kunst en Cultuur	136	3	0	0	139
- Vitale dorpen	39	0	0	0	39
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	17.708	3.003	1.137	675	18.899
<i>Totaal reserves</i>	24.407	3.435	4.253	675	22.914

De Algemene reserve bedraagt per 1 januari 2022 in totaal € 8.158.000. In 2022 zijn ten laste van de Algemene reserve de volgende stortingen en onttrekkingen geraamd:

Mutaties Algemene reserve

	saldo 1-1-2022	storting	onttrekking	saldo 31-12-2022
<i>Stortingen</i>	6.699			

Winstnemingen en omslagheffingen		432		
<i>Onttrekkingen</i>				
Afschrijvingslast MFA Westwoud			116	
Storting reserve afschr (Recon. Hemmerbuurt)			3.000	
Totaal	6.699	432	3.116	4.015

De voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en worden gevormd voor verplichtingen, risico's of verliezen waarvan de omvang nog onbekend is, maar wel redelijkerwijs te schatten zijn. Tevens wordt een voorziening gevormd voor middelen die van derden zijn verkregen voor besteding aan een specifiek doel.

In de volgende tabel wordt het verloopoverzicht van de voorzieningen in 2022 weergegeven.

Verloopoverzicht voorzieningen

	Boekwaarde 1-1-2022	vermeerd.	vermind.	Boekwaarde 31-12-2022
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:</i>				
- Pensioenaanspraken wethouders	1.723	129	34	1.818
<i>Egalisatievoorzieningen</i>				
- Baggeren	139	0	17	122
- Bruggen	79	18	31	66
- Gebouwen	654	179	225	609
<i>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden:</i>				
- Subsidies e.d. verkregen van derden	412	0	0	412
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:</i>				
- Begraafplaatsen	327	44	25	346
- Riolering	2.047	147	0	2.194
Totaal voorzieningen	5.382	517	332	5.567

Meerjarenraming en toelichting

Overzicht van baten en lasten per programma

PROGRAMMA				
Lasten	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2022	2023	2024	2025
1. Bestuur en ondersteuning	2.004	1.953	1.957	1.961
2. Veiligheid	1.792	1.797	1.799	1.803
3. Beheer openbare ruimte	5.565	4.259	4.295	4.361
4. Economie	639	645	650	614
5. Samenleving	21.648	21.293	21.149	21.158
6. Milieu	4.682	4.684	4.681	4.684
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	1.325	1.359	1.391	1.408
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	403	717	891	1.149
Overhead	6.724	6.748	6.824	6.883
Totaal Lasten	44.782	43.455	43.637	44.021
Baten	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2022	2023	2024	2025
1. Bestuur en ondersteuning	197	197	197	197
2. Veiligheid	14	14	14	14
3. Beheer openbare ruimte	64	64	64	64
4. Economie	98	69	69	69
5. Samenleving	3.884	3.406	3.417	3.418
6. Milieu	4.805	4.805	4.805	4.805
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	786	1.528	1.761	383
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	32.684	32.391	32.704	33.244
Overhead	961	961	961	961
Totaal Baten	43.493	43.435	43.992	43.155
Totaal saldo van baten en lasten	-1.289	-20	355	-866

Mutatie reserves

Stortingen	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2022	2023	2024	2025
1. Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
2. Veiligheid	0	0	0	0
3. Beheer openbare ruimte	3.000	0	0	0

4. Economie	29	0	0	0
5. Samenleving	3	3	3	3
6. Milieu	0	0	0	0
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	403	1.145	1.378	0
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0

Totaal Lasten	3.435	1.148	1.381	3
----------------------	--------------	--------------	--------------	----------

	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Onttrekkingen				
1. Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
2. Veiligheid	11	11	11	11
3. Beheer openbare ruimte	4.240	568	568	568
4. Economie	0	0	0	0
5. Samenleving	359	243	200	200
6. Milieu	0	0	0	0
7. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	0	0	0	0
8. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	317	317	317	317
Overhead	0	0	0	0

Totaal Baten	4.927	1.139	1.096	1.096
---------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Totaal mutaties reserves	1.492	-9	-285	1.093
---------------------------------	--------------	-----------	-------------	--------------

Resultaat	203	-29	70	227
------------------	------------	------------	-----------	------------

Incidentele baten en lasten (Meerjarig)

Incidentele baten en lasten

Pr. Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Lasten				
1 Gemeenteraadsverkiezingen	31			
1 VNG Congres	20			
3 Planvorming / Onderzoekskosten	25			
3 Wegwerken achterstallig onderhoud wegen	1.300			
5 Subsidie ventilatie scholen	29			
5 Financiering Taalhuis WF	13			
5 Kansrijke Start	5			

5 Kwaliteitsmedewerker Team Inzet	55	55		
7 Uitvoering Woonakkoord	8			
OH Bijdrage SED (ingroeipad)	52			
<i>Mutaties reserves</i>				
3 Storting Res Afschr. Recon. Hemmerbuurt	3.000			
4 Storting winstneming BGE	29			
7 Storting winstneming BGE	403	1.144	1.378	
Totaal lasten	4.970	1.199	1.378	0
Baten				
4 Winstneming BGE	29			
7 Winstneming BGE	403	1.144	1.378	
<i>Mutaties reserves</i>				
3 Onttr. AR naar Res. Afschr. Recon. Hemmerbuurt	3.000			
3 Onttr. Reserve Verkeersinfra tbv achterstal. Onderh wegen	672			
Totaal baten	4.104	1.144	1.378	0

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves (Meerjarig)

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Onttrekking aan de reserves	2022	2023	2024	2025
Programma 2	11	11	11	11
Programma 3	568	568	568	568
Programma 5	243	243	200	200
Algemene dekkingsmiddelen	317	317	317	317
Totaal	1.140	1.140	1.096	1.096

Meerjarenoverzicht reserves (boekwaarde per 31-12 van het jaar)

	2022	2023	2024	2025
<i>Algemene reserve</i>	4.015	5.160	6.538	6.538
<i>Bestemmingsreserves</i>				
Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten:				
- Algemeen	7.277	6.919	6.605	6.291
- Centrale gemeentelijke huisvesting	8.030	7.713	7.395	7.078
Bestemmingsreserves ter dekking van specifieke lasten:				
- Lokaal recreatieve landschapsontwikkeling	292	292	292	292
- Gemeentelijke monumenten	26	26	26	26
- Verkeersinfrastructuur	2.984	2.521	2.056	1.591
- Inv. Budget Soc. Cult. Accommodaties	9	9	9	9
- Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	42	42	42	42
- Sociaal Domein	61	61	61	61
- Kunst en Cultuur	139	141	143	146
- Vitale dorpen	39	39	39	39
Totaal reserves	22.914	22.923	23.206	22.113

Meerjarenoverzicht voorzieningen (boekwaarde per 31-12 van het jaar)

	2022	2023	2024	2025
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>				
- Pensioenaanspraken wethouders	1.818	1.912	2.007	2.102
<i>Egalisatievoorzieningen</i>				
- Baggeren	122	105	88	71
- Bruggen	66	53	40	27
- Gebouwen	609	544	360	207
<i>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>				
- Subsidies e.d. verkregen van derden	412	412	412	412
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>				

- Begraafplaatsen	346	365	384	403
- Riolering	2.194	2.329	2.444	2.538
Totaal voorzieningen	5.567	5.721	5.735	5.760

Geprognosticeerde meerjarenbalansen.

Meerjarenbalansen	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
ACTIVA				
<u>Vaste activa</u>				
Immateriele vaste activa	2.989	2.525	2.061	1.597
Materiële vaste activa	42.216	42.554	43.065	42.594
Financiële vaste activa	5.559	5.405	5.266	5.127
Totaal vaste activa	50.764	50.484	50.392	49.318
<u>Vlottende activa</u>				
Voorraden	-682	124	9	9
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	6.160	6.160	6.160	6.160
Liquide middelen	0	0	0	0
Overlopende activa	716	716	716	716
Totaal vlottende activa	6.194	7.000	6.885	6.885
Totaal ACTIVA	56.958	57.484	57.277	56.203
PASSIVA				
<u>Vaste passiva</u>				
Eigen Vermogen	22.914	22.923	23.206	22.113
Voorzieningen	5.567	5.721	5.735	5.760
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	14.666	13.795	13.015	12.235
Totaal vaste passiva	43.147	42.439	41.956	40.108
<u>Vlottende passiva</u>				
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	9.277	10.511	10.787	11.561
Overlopende passiva	4.534	4.534	4.534	4.534
Totaal vlottende passiva	13.811	15.045	15.321	16.095
Totaal PASSIVA	56.958	57.484	57.277	56.203

Meerjarig EMU-Saldo

*€ 1.000	T-1: 2021	T: 2022	T+1: 2023	T+2: 2024	T+3: 2025
Emu Saldo	-7.025	-2.411	-507	366	-133
Emu Saldo Referentiewaarde	22	18	17	17	16
Verschil Emu Saldo & Referentiewaarde	-7.047	-2.429	-524	349	-149

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

De gemeente Drechterland heeft een voorziening inzake arbeidsgerelateerde kosten.

Meerjareninvesteringsbegroting

Meerjareninvesteringsbegroting 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
Economisch nut				
Renovatie Meester Spigtschool	800			
Economisch nut, heffing				
Uitvoering GRP Electromechanisch	91	211	208	
Uitvoering GRP Persleidingen	4	9		
Uitvoering GRP Hoofdriool	269	627	795	
Plaatsen urnenmuur Molenwei	23			
Maatschappelijk nut				
Vervanging beschoeiingen	298	303	283	313
Vervanging armaturen OVL	99	100	102	70
Vervanging masten OVL	40	41	42	72
Vervanging bekabeling OVL	29	29	30	31
Vervanging kunstwerken	122	152	184	230
Vervanging openbaar groen	63	60	65	66
Vervanging wegen		500	500	500
Vervanging diverse speelvoorzieningen	68	65	70	71
Renovatie sportveld (B-veld) Woudia	40			
Totaal	1.946	2.097	2.279	1.353